ધી કિંગ રીડર્સ નં. ૨ જાના અર્થ આખી બુકના ગુજરાતી તરજુમા સાથે.

A GUIDE

TO

THE KING READERS, NO. II.

CONTAINING

GRAMMATICAL, IDIOMATICAL AND PHRASEOLOGICAL EXPLANATIONS, WITH PRONUNCIATIONS OF ALL THE WORDS IN GUJARATI AND MARATHI, AS WELL AS ENGLISH, GUJARATI AND MARATHI MEANINGS, TOGETHER WITH A GUJARATI TRANSLATION OF THE WHOLE BOOK; GIVING THE PUPIL EVERY FACILITY AND ALL THAT IS REQUIRED TO GO SMOOTHLY THROUGH THE TEXT.

(Registered Under Act XXV of 1867.)

Bombay.

PUBLISHED & SOLD

BY

NANABHAI BEJANJI KARANI,

BOOK-SELLER, PUBLISHER, &c.

33, DHOBI TALAO.

Price 12 Annas.

A GUIDE TO

THE KING READERS, No II.

GOD ખોદા ईश्वर.

God, *n.* (ગૉડ) ખોદા. गॉड-ईश्वर. The Supreme Being.
Made, *v. t.* (મેડ) બનાવ્યો. मेड्-केलें. Created. [the lungs.
Breathe, *v. t.* (બ્રીધ) દમમાં લઉં છું. ब्रीद्-श्वास घेणें, Draw into
Clothes, *n.* (કલોધઝ) કપડાં, क्लोद्ज-कपडे. Dress.
Wear, *v. t.* (ઉવેર) પહેરૂં છું वेअर-वापरणें. Put on.
Dwell, *v. i* (ડવેલ) રહું છું. ड्वेल-राहणें, Live.
Friends, *n.* (ફ્રેન્ડઝ) મિત્રો फ्रेंड्स-मित्र, Companions.
Dear, *adj.* (ડિયર) વહાલા डिअर-प्रिय Beloved.
Nose, *n.* (નોઝ) નાક नोज़-नाक. The organ of smell.
Mouth, *n.* (માઉથ) મોઢું माउथ्-तोंड. [the tongue.
To taste, *inf.* (ટેસ્ટ) સ્વાદ લેવો टेस्ट्-चव घेणें To perceive with
Feel, *inf.* (ફીલ) લાગવુ फील्-स्पर्श जाणणें. To perceive by touching.
Above all બધાં ઉપરાંત सर्वांत अधिक. besides all these.
Right, *n.* (રાઇટ) ખરૂં राइट्-खरें. Just; true.
Wrong, *n.* (રૉન્ગ) रॉंग्-खोटें. Unjust; not true.
Beasts, *n.* (બીસ્ટઝ) પશુઓ, बीस्टस-पशु Wild animals.
Fishes, *n.* ફિશિઝ) માછલીઓ फिशेस्- मासे. Animals living in water.
worms, *n.* (ઉવર્મઝ) કીડીઓ वर्म्स-किडे. Small creeping animals.
Insects, *n.*(ઇનસેકટઝ) જીવજંતુ इन्सेक्टस्-जंतु. Small flying animals.
Creatures, *n.* (ક્રીચઝ) પ્રાણીઓ, क्रीचर्स-प्राणी. Animals.
Care, *n.* (કેર) સંભાળ. केअर-काळजी Regard.
Fear, *v. t.* (ફિયર) બીહે છે. फिअर-भय बागळतात. Are afraid of.
Lie, *v. i.* (લાઇ) જુઠું બોલવું लाय्-खोटें बोलणें. Tell a lie. [secretly.
Steal, *v. i.* (સ્ટીલ) ચોરી કરવી स्टील्-चोरी करणें Take away
Else, *n.* (એલ્સ) બીજું. एल्स्-दुसरें Other.
Hates, *v. t.* (હેટઝ) ધિક્કારે છે. हेट्स्-द्वेष करतो Dislikes.

Wish, *v. t.* (વિશ) ઇચ્છું છું. वुइश्-इच्छा आहे. Desire.

Praise, *v. t.* (પ્રેઝ) વખાણવું प्रेज्-स्तुति करणें. Admire.

I ought to do મારે કરવું જોઇએ मला केलें पाहिजे It is my duty to [do

Pray, *v. i.* (પ્રે) બંદગી કરવી प्रे-प्रार्थना करणें Invoke.

Keep, *v. t.* (કીપ) અટકાવવું कीप्-दूर राखणें. Prevent

Sin, *n.* (સિન) પાપ. सिन्-पाप Wicked act.

(૧) ખોદાએ મને બનાવ્યો. જે સઘળી સારી ચીજો મારી પાસે છે તે તેણે મને આપી. જે હવા હું દમમાં લઉં છું, જે ખોરાક હું ખાઉં છું, જે કપડાં હું પહેરૂં છું, જે ઘરમા હું રહું છું, અને જે દોસ્તો મને વહાલા છે તે મને તે આપે છે. (૨) તેણે મને સાંભળવાને કાન, જોવાને આંખ, સુંઘવાને નાક, ચાખવાને અને બોલવાને મોહું, પારખી જોવાને અને કામ કરવાને હાથ, અને ચાલવાને પગ આપ્યા છે; તે બધા ઉપરાંત તેણે મને મગજ આપ્યું છે, કે જે વડે વિચારી શકાય અને ખરૂં ખોટું પારખી શકાય. (૩) ખોદાએ સુરજ, ચંદ્ર અને તારા બનાવ્યા. ખોદાએ જે સઘળાં પશુઓ જમીન ઉપર ચાલે છે, જે સઘળાં પક્ષીઓ હવામાં ઉડે છે, જે સઘળી માછલીઓ પાણીમાં રહે છે, અને સઘળા કીડા, જીવ. જંતુ અને બીજાં પ્રાણીઓને બનાવ્યાં. (૪) આપણે ખોદાને જોઇ શકતા નથી પણ જે સઘળું આપણે કર્યે છીયે તે તે જુએ છે, અને આપણી સંભાળ લે છે. જે સઘળા તેને ચાહે છે, અને તેનેથી બીહે છે, તેઓ તરફ તે માયાળુ છે. આપણને જુઠું બોલવું અથવા ચોરી કરવી ન જોઇએ, અથવા બીજી કંઇ ચીજ જે તે ધિક્કારે તે કરવી ન જોઇએ. (૫) ખોદા આપણી તરફ કેટલો ભલો છે. હું ઇચ્છું છું કે જેમ મારે તેને ચાહવો જોઇએ અને તેની વખાણ કરવી જોઇએ, તેમ હું તેને ચાહું અને તેની વખાણ કરૂં. તેમ કરવાને મને મદદ કરવાને, અને સઘળા પાપથી મને દુર રાખવાને હું તેની બંદગી કરીશ ત્યાર પછી હું સુખી અને ભલો થઇશ.

GOD MADE ALL THINGS.

ખોદાએ બધી ચીજો બનાવી. ईश्वरानें सर्व वस्तु निर्माण केल्या.

Opens, *v. i.* (ઓપન્‌ઝ) ઉઘડે છે. ओपन्स्-फुलतें. Uncloses. Itself.

Sings, *v. i.* (સિંગઝ) ગાય છે. सिंग्ज्-गातो. Utters a sweet sound.

Pretty, *adj.* (પ્રિટિ) સુંદર. प्रेटि-सुंदर. Beautiful.

Colours, *n.* (કલર્ઝ) રંગો कलर्स-रंग Hues.

Tiny, *adj*. (ટાઇનિ) નાની. टिनि–चिमुकलें. Small.
Purple-headed, *adj*. (પરપલ–હેડેડ) જાબુરા રંગના મથાળાંવાળો पर्पल् हेडेड्–जांभळ्या शिखराचा With a purple top.
Mountain, *n*. (માઉન્ટન) પહાડ. माउन्टन्–पर्वत. A high hill.
River, *n*. (રિવર) નદી. रिव्हर–नदी. A stream of fresh water.
Running, *pres. part*. (રનિંગ) વહેતી रनिंग्–वहाणारी Flowing.
By, *ad*. (બાઇ) પાસે. बाय्–जवळून Near. [setting of the sun.
Sunset, *n*. (સનસેટ) સુરજનું અસ્ત પામવું. सन्सेट्–सूर्यास्त The
Brightens up, *v. t*. (બ્રાઇટન્ઝ અપ) પ્રકાશીત કરે છે. ब्राइटन्स् अप-प्रकाशवितेे Lights up.
Winter, *n*. (વિન્ટર) શિયાળો. वुइंटर-हिंवाळा Cold season.
Pleasant, *adj*. (પ્લેઝન્ટ) ખુશનુંમા. प्लेझंट्--आनंददायक. Delightful.
Summer, *n*. (સમર) ઉનાળો. समर-उन्हाळा. Hot season.
Ripe, *adj*. (રાઇપ) પાકા राइप्-पक्क. Not raw.

(૧) દરેક નાનું ફુલ જે ઉઘડે છે, દરેક નાનું પક્ષી જે ગાય છે, તેઓના સુંદર રંગો ખોદાએ બનાવ્યા, તેઓની સુંદર પાંખો ખોદાએ બનાવી. (૨) જાબુરાં રંગના મથાળાંવાલો પહાડ, પાસેથીવહેતી નદી, સુરજનું અસ્ત પામવું અને સહવાર જે આકાશને પ્રકાશીત કરેછે. (૩.) શિયાળામાં ઠંડો પવન,ખુશનુમા ઉનાળાનો સુરજ, બાગમાં પાકાં ફળો,ખોદાએ તે દરેકને બનાંવ્યાં.

THE RISING SUN. ઉગતો સુરજ उगवणारा सूर्य.

Rising. *adj*. (રાઇઝિંગ)ઉગતો. राइझिंग-उगवणारा. Beginning to shine
Has risen, *v. i*. (હૅઝ રિઝન) ઉગ્યો છે. हॅज् रिझन्–उगवला आहे. Has begun to shine.
Just. *ad*. (જસ્ટ) હમણાજ. जस्ट्-आतांच. Just now.
Getting, *pres. part*. (ગેટિંગ) જતો. गेटिंग–येत, चढत. Going.
Heat, *n*. (હીટ) ગરમી. हीट्–ऊष्णता Warmth.
Lands, *n*. (લૅન્ડઝ) મુલકો. लँडस्–प्रदेश. Countries.
Clearly, *ad*. (કલિયરલિ) ખુલ્લી રીતે. क्लिअरलि–स्पष्टपणें. Distinctly.

Ponds, *n.* (પૉન્ડઝ) તળાવ. पाँडस्–डबकीं. Tanks.

Were hidden. *v. t.* (ઉવર હિડન) છુપાયલાં હતાં. वेअर हिडन्–अदृश्य होतीं. Were concealed.

Darkness, *n.* (ડાર્કનેસ) અંધારૂં. डार्कनेस–अंधार. Gloom.

Bright, *adj.* (બ્રાઇટ) પ્રકાશતી. ब्राइट– चकचकीत. Shining.

Beautiful, *adj.* (બ્યુટિફુલ) સુંદર. ब्यूटिफुल्–सुंदर. Pretty, Fine.

Is spreading, *v. t.* (ઇઝ સ્પ્રેડિંગ) પંથરાય છે. इज़् स्प्रेडिंग–पसरत आहे. Is extending.

Earth, *n.* (અર્થ) દુન્યા. अर्थ–पृथ्वी. The world.

Warm, *adj.* (ઉવૉર્મ) ગરમ. वॉर्म–उबदार. Hot.

Cock, *n.* (કૉક) મરઘો. कॉक्–कोंबडा. The male fowl. [a cock.

To crow, *inf.* (ટુ ક્રો) કુકરે કુક કરવું. क्रो–कुकडेकुक करणें. To cry as

Farmer, *n.* (ફારમર) ખેડુત. फार्मर–शेतकरी. Husbandman.

Got up, *v. i.* (ગૉટ અપ) ઉઠયા. गॉट्अप्–उठला. Awoke.

Bullock-shed, *n.* બુલૉક–શેડ) બળદને રાખવાનું ઝુપડું. बुलक्शेड्–गोठा. A stable for keeping bullocks. [up the soil.

Plough, *n.* (પ્લાઉ) હળ. प्लाउ–नांगर. An instrument for turning

Began, *v. t.* (બિગૅન) શરૂ કીધું बिगॅन्–आरंभ केला. Commenced.

To plough, *inf.* (ટુ પ્લાઉ) હળ ખેડવો. टु प्लाउ–नांगरणें. To turn up the soil with a plough. [manages a boat.

Boat-man, *n.* (બોટ-મન) મછવાવાળો. बोटमन्–तरवाला. One who

Ready, *adj.* (રેડિ) તૈયાર. रेडि–तयार. Prepared. [rowing.

To row, *inf.* (ટુ રો) હંકારી લઇ જવું. रो–वलावून नेणें. To carry by

Across, *prep.* (ઍક્રૉસ) પેલેપાર. अॅक्रॉस–पैलपार. On the other side.

Pushing, *pres. part.* (પુશિંગ) હડસેલતો. पुशिंग–लोटीत. Moving.

To rise, *inf.* (ટુ રાઇઝ) ઉઠવું. राइज–उठणें, Get-up. [well.

Soundly, *ad.* (સાઉન્ડલિ) ભર साउन्डलि–निर्भयपणें, स्वस्थपणें. Fast

(૧) સુરજ હમણાજ આકાશમાં ઉગ્યોછે. ત્યાં તે વધારે અને વધારે ઉંચે જતો છે. સહવાર પડી છે. આખી રાત સુરજ બીજા દુરના મુલકોને રોશની અને ગરમી આપે છે. હવે તે આપણી તરફ પાછો આવ્યો છે. (૨) અંધારીરાતે

આપણે કોઇ પણ ચીજ ખુલ્લે ખુલ્લી જોઇ શકતા નથી. ખેતરો અને ટેકરીઓ, નદીઓ અને તળાવો, ઝાડો, ઘરો સઘળાં અંધારાથી છુપાયલા હતાં. હવે સુંદર સુરજની પ્રકાશિત રોશની પૃથ્વી ઉપર પંઠરાય છે. એકવાર ફરીથી આપણે દરેક ચીજ ખુલ્લે ખુલ્લી જોઇ શકશું. (૩) પ્રકાશીત સુરજ દિવસ બનાવે છે. જો આકાશમાં સુરજ ન હોત તો હંમેશા અંધારૂં થતે. સુરજ વળી આપણને ગરમ કરે છે. જો સુરજ ન હોત, તો એટલી ઠંડી પડતે કે આપણામાનો એક પણ જીવી શકતે નહિ. (૪) સહવારે સકારે સુરજ દેખાયો તેની આગમજ મરઘો કુકડે કુક કરવા લાગ્યો. ત્યાર પછી ખેડુત ઉઠયો. તે બળદના ઝુપડામાં ગયો અને બળદને બાહાર કાઢયા. તે ખેતરમાં હળ લઇ ગયો અને હળથી ખેડવા લાગ્યો. ત્યાં તમે તેને તેની પછવાડે સુરજ સાથે હળથી ખેડતો જોઇ શકશો. (૫) મછવાવાળો પણ ઉઠયો, અને લોકોને નદીને પેલેપાર હંકારી લઈ જવાને તૈયાર થઇને નદી આગળ ગયો. ત્યાં તમે તેને પોતાનો મછવો પાણીમાં હડસેળતો જુઓ છો. (૬) દિવસ એ કામ કરવાનો વખત છે. જ્યારે સુરજ ઉગે છે, ત્યારે આપણે પણ ઉઠવું જોઈએ જે આખો દહાડો સખત કામ કરે છે, તેને રાત્રે ભર ઉંઘ આવશે.

THE SILLY LAMB- મુર્ખ ઘેટું वेडें कोंकरूं.

Silly, *adj*. (સિલિ) મુર્ખ. सिलि-मूर्ख. Foolish; artless.
Lamb, *n*. (લૅમ) ઘેટું लॅम्-कोंकरूं. The young one of a sheep.
Shepherd, *n*. (શેપર્ડ) ભરવાડ. शेपर्ड्-धनगर. One who keeps sheep.
Sheep, n. (શીપ) મેંઢાં. शीप्-मेंढ्या. Animals that bear wool.
Fresh, *adj*. (ફ્રેશ) તાજું. फ्रेश्-ताजें. New.
Grass, *n*. (ગ્રાસ) ઘાસ. ग्रास्-गवत.
Clear, *adj*, (કલિયર) સ્વચ્છ. क्लिअर-स्वच्छ. Clean.
Sick, *adj*. (સિક) માંદું. सिक्-आजारी. Unwell.
Climbed, *v. i*. (કલાઇમ્બ્ડ) ચઢયાં. क्लाइम्ड्-चढत. Went up.
Steep, *adj*. (સ્ટીપ) ઊભી. स्टीप्-उभी. High; Lofty.
Tired, *v. t*. (ટાયર્ડ) ઠાકેલા. टायर्ड्-दमलेली. Worn out.
Used, *v. i*. (યુઝ્ડ) ટેવ હતી. यूज्ड्-संवयहोती. Was accustomed.
Supper, *n*. (સપર)રાતનું ખાણું. सपर-रात्रीचें जेवण. The evening meal.
Field, *n*. (ફીલ્ડ) ખેતર. फील्ड-शेत. Farm.

Tune, *n.* (ટ્યુન) રાગ. टयून-राग, पद. Note. [of music.
Pipe, *n.* (પાઇપ) વાંસળી. पाइप् बासरी,पांवरी. A wind-instrument
Grew, *v. i.* (ગ્રુ) થયું. ग्रू होई. Became.
Flock, *n.* (ફ્લૉક) ટોળું. फ्लॉक्-कळप. A company of sheep.
Drove, *v.t.* (ડ્રોવ) હાંકીલઇ ગયો. ड्रोव्ह्-हांकूननेई. Took by driving.
Fold, *n.* (ફોલ્ડ) મેંઢાનો વાડો. फोल्ड–मेंढवाडा. A sheep-pen.
Penned, *v. t.* (પેન્ડ) બંધ કરતો. पेन्ड्–कोंडूनठेवी. Shut.
Lay, *v. i.* (લે) પડી રહેતાં ले-रहात. Rested.
Snug, *adj.* (સ્નગ) સુખદાયક. स्नग्-चिकटून. Comfortable.
Enter, *v. i.* (એન્ટર) દાખલ થવું. एन्टर-शिरणें. go in.
To harm, *v. t.* (ટુ હાર્મ) ઈજા કરવી. टु हार्म–इजा करण्यास. To hurt
To guard, *inf.* (ટુ ગાર્ડ)ચોકી કરવા. टु गार्ड्–रक्षण करण्यास. To watch
To bark, *inf.* (ટુ બાર્ક) ભસવું. टु बार्क-भुंकण्यासाठीं To make the noise of a dog.
Anybody, *n.* (ઍનિબડિ) કોઇ શખસ. एनिबडि–कोणीहि. Any one.
Let them out, બહાર કાઢતો હતો. त्यानां बाहेर सोडी. Took them out.
Dearly, *ad.* (ડિયરલિ) હેતથી. डियरलि–प्रेमानें. Affectionately.
Loved, *v. t.* (લવ્ડ) ચાહતાં હતાં. लव्हड्- प्रीतिकरीत. Liked.
Except, *prep.* (એકસેપ્ટ) શિવાય. एक्सेप्ट्–शिवाय. But; save.
Foolish, *adj.* (ફુલિશ) મુર્ખ. फुलिश्–मुर्ख. Silly.
To be shut up, બંધ થયેલું. कोंडलेलें राहणें. To be penned.
Wise, *adj.* (ઉવાઇઝ) ડાહ્યું. वाइज्–शहाणी. Sensible. [surprised.
Wonder, *v, t.* (ઉવનડર) અજબ થાઉં છું. वन्डर–आश्चर्य वाटते. Am
Hard, *adj.* (હાર્ડ) ઘાટકી. हार्ड्–निष्ठुरतेचें. Cruel.
Escape, *v. i.* (એસ્કેપ) નાસી જવું. एस्केप्–पळणें. Run away.
Please, *v. i.* (પ્લીઝ) મરજી પડવી. प्लीज् वाटतें, आवडतें. Like.
Pleasant, *adj.* (પ્લેઝન્ટ) ખુશનુમા. प्लेझंट-सुखदायक. Delightful.
Woods, *n.* (વુડ્ઝ) જંગલ. वुड्स् अरण्य, रान, Forest. [moon.
Moonlight, *n.* (મુનલાઇટ) ચાંદરણું. मुनलाइट्–चंद्रप्रकाश. Light of the
Stay, *inf.* (સ્ટે) રહેવું. स्टे–रहावें. Live.

Bids, *v. t.* (બિડઝ) ફરમાવે છે. बिडस्-हुकुम करतो Directs.
By yourself એકલાં एकटें. Alone.
Harm, *n.* (હાર્મ) हार्म–दुखापत. Injury.
Crept, *v. i.* (ક્રેપ્ટ) ભરાતું ગયું. क्रेप्ट–छपत गेलें. Stole.
Slily, *ad.* (સ્લાયલિ) છાનુમાન. स्लायलि–चोरून, गुप्तपणें Secretly.
Hedge, *n.* (હેજ) વાડ. हेज़्–कुंपण. Fence.
Hid, *v. t.* (હિડ) છુપાયું. हिड्–लपलें. Concealed.
Rest, *n.* (રેસ્ટ) બાકીના. रेस्ट्–बाकीचीं. Remaining.
Fast asleep, ભર ઉંઘમાં હતાં. गाढ निजलेलीं. Were in sound sleep.
Jumped, *v. i.* (જમ્પ્ડ) કુદયું. जम्पड्–उड्या मारूं लागलें. Leaped.
Danced, *v. i.* (ડાન્સ્ડ) નાચ્યું. ड्यान्स्ड–नाचूं बागडूं लागलें. Leaped.
Frisked, *v. i.* (ફ્રિસ્ક્ડ) ગેલ કીધો. फ्रिस्क्ड्–आनंदानें बागडलें. Skipped.
Savage, *adj.* (સૅવેજ) જંગલી, सॅव्हेज्-क्रूर. wild.
Wolf, *n.* (વુલ્ફ) વરૂ. वूल्फ-लांडगा. A wild beast of prey. [fast.
Rushing, *pres. part.* (રશિંગ) ધશી આવતું. राशिंग–धांवत. Running.
Cave, *n.* (કેવ) ગુફા. केव्ह–गुहा. Den.
Howled, *v. i.*(હાવ્લ્ડ)પોકાર કીધો. हाउल्ड–आरोळी मारली. Cried loudly.
Fiercely, *ad.* (ફિયર્સલિ) ઝનુનથી. फिअर्सलि–जोरानें,भयंकर. Furiously.
A great way off. ઘણે દુર. फारदुर. Very far.
Den, *n.* (ડેન) ગુફા. डेन–गुहा Cave. [Was spread.
Was strewn, *v. t.* (ઉૉઝ સ્ટ્રોન) પથરાયલી હતી. वॉज् स्ट्रोन–भरून गेली.
Blood, *n.* (બ્લડ) લોહી. ब्लड्–रक्त.
Fat, *adj.* (ફૅટ) જાડું, ચરબીદાર . फॅट–लठ्ठ. Plump.
Cubs, *n.* (કબ્ઝ) વરૂનાં બચ્ચાં. कबस–बच्चीं. The young ones of a wolf.
Growled, *v. i.* (ગ્રાઉલ્ડ) ઘુરકયાં. ग्राउल्ड–गुरगुरली. Snarled.
A little while,–થોડો વખત સુધી. जरावेळ. For a short time.
Obey, *v. t.* (ઓબે) તાબે થવું. ओबे–आज्ञा पाळणें. Listen to.
Parents, *n.* (પેરન્ટઝ) માબાપ. पेरेन्टस्–आईबाप. Father and mother.
Grief, *n.* (ગ્રીફ) દલગીરી. ग्रीफ्–दुःख. Sorrow.

(૧.) એક વાર એક ભરવાડ હતો, જેની પાસે ઘણાં મેંઢાં અને ઘેટાં હતાં. તે તેઓની ઘણીજ સંભાળ લેતો હતો, અને તેઓને ખાવાને તાજું, મીઠું ઘાસ

અને પીવાને સ્વચ્છ પાણી આપતો હતો. (૨.) જો કોઇ માંદુ પડે તો તે તેઓ તરફ ઘણો ભલો થતો હતો; અને જ્યારે તેઓ એક ઉભી ટેકરી ઉપર ચઢતાં હતાં, અને ઘેટાં થાકી જતાં હતાં, ત્યારે તે તેઓને પોતાના હાથમાં લઇ જતો હતો. (૩) જ્યારે તેઓ સઘળાં ખેતરમાં પોતાનું ભોજન ખાતાં હતાં, ત્યારે તે તેઓની નજદીક બેસતો હતો, અને પોતાની વાંસલી ઉપર તેઓની આગળ એક રાગ વગાડતો હતો, અને તેઓની આગળ ગાતો હતો. તેથી તે મેંઢાં અને ઘેટાં ઘણા સુખી હતાં. (૪) દર રાતે જ્યારે અંધારૂં થતું અને ઠંડી પડતી હતી ત્યારે ભરવાડ પોતાનું આખું ટોળું મેંઢાં અને ઘેટાંને સાથે બોલાવતો હતો, તેઓને વાડામાં હાંકી જતો હતો, અને તેમને બંધ કરતો હતો. તેઓ ત્યાં ઘણાં સુખદાયક અને હુંફાળા સુતાં હતાં, અને તેઓને ઇજા કરવાને કાંઇપણ ચીજ દાખલ થઇ શકતી ન હતી. (૫) બહારની બાજુએ, કુતરાઓ તેઓની ચોકી કરવાને, અને જો કોઇ નજદીક આવે તો ભસવાને આસપાસ પડી રહેતા હતા. સહવારના ભરવાડ વાડો ઉંઘાડતો હતો, અને તેઓને બહાર કાઢતો હતો. (૬) હવે એક મુર્ખ ઘેટાં શિવાય તેઓ સઘળાં ઘણાં સુખી હતાં, અને તે ભરવાડ, જે તેઓની તરફ એટલો ભલો હતો, તેને વહાલથી ચહાતાં હતાં. (૭) આ મુર્ખ ઘેટાંને દર રાતે વાડામાં બંધ પડવું ગમતું ન હતું; તેથી તેણી પોતાની મા, કે જે એક સ્યાણું બુઢું મેંઢું હતું, તેની આગળ આવી, અને કહ્યું "હું અજબ થાઉં છું કે શા માટે આપણને દર રાતે બંધ કરવામાં આવે છે? (૮) કુતરાઓને બંધ કરવામાં આવતા નથી, અને આપણને શા માટે બંધ કરવામાં આવે? હું ધારૂં છું કે તે ઘણું ઘાટકી છે, અને જો મારાથી બને તો હું નાશી જઇશ; કારણ કે જ્યાં મને ગમે ત્યાં આમ તેમ દોડવાને મને ગમે છે, અને હું ધારૂં છું કે જંગલમાં ચાંદરણીમાં ઘણું ખુશનુમાં હોવું જોઇએ." (૯) ત્યારપછી તે બુઢાં મેંઢાંએ તેણીને કહયું, "મારાં નાનાં ઘેટાં, તમે ઘણાં મુર્ખ છો: તમે વાડામાં રહો તો ઠીક, તે ભરવોડ આપણી તરફ એટલો ભલો છે કે જેમ તે ફરમાવે તેમ આપણને હમેશા કરવું જોઇએ. જો તમે જંગલમાં એકલાં જશો તો તમે નુકસાનમાં આવી પડશો." (૧૦) તે નાના ઘેટાંએ કહયું, "અરે! હું નહિ ધારતી કે હું નુકસાનમાં આવી પડીશ" તેથી જ્યારે સાંજ પડી, અને તે ભરવાડે તે સઘળાંને વાડામાં આવવા બોલાવ્યાં, ત્યારે તેણી આવી નહિ, પણ એક વાડની નીચે છુપી રીતે ભરાતી ગઇ, અને સંતાઇ રહી. (૧૧) જયારે બાકીનાં ઘેટાં વાડામાં આવ્યાં, અને ભર ઉંઘમાં પડયાં, ત્યારે તેણી બહાર આવી, અને કુદકો માર્યો

અને નાચી,અને આમતેમ ગેલ કર્યો. તેણી ખેતરમાંથી એક ઝાડોથી ભરેલાં અંધારાં જંગલમાં ગઇ. (૧૨) ત્યારપછી થોડે વખતે એક જંગલી વરૂ એક ગુફામાંથી ધસી આવ્યું, અને ઘણા ઝનુનથી પોકાર કીધો. ત્યાર પછી તે મુર્ખ બેટાંએ ઇચ્છયું, કે તેણી વાડામાં બંધ થઇ હતે પણ તે વાડો ઘણો દુર હતો. તે વરૂએ તેણીને જોઇ,અને તેણીને પકડી, અને એક અંધારા ગુફામાં તેણીને ઘસડી ગયું. કે જે ગુફાની નજદીકની જમીન લોહી અને હાડકાંથી ભરેલી હતી (૧૩) આ ગુફામાં બે વરૂનાં બચ્ચાં હતાં, અને તે મોટાં વરૂએ તેઓને કહયું " લેઓ, હું તમારે માટે એક જુવાન ચરબીદાર ઘેટું લાવ્યો છું." તેથી તે બચ્ચાંઓએ તે ઘેટુ પકડયું, થોડાવાર તેનાઉપર ઘુરકયાં, અને ત્યારપછી તેના ફાડીને ટુકડે ટુકડા કરી નાખ્યા,અને તેને ખાઇ ગયાં. જે બાળકો પોતાનાં માબાપને તાબે થતાં નથી, તેઓ ખચીત દલગીરીમાં આવી પડે છે.

THE FOX AND THE GRAPES. કોહલું અને દ્રાક્ષ.

कोल्हा आणि द्राक्षे.

Fox, *n.* (ફૉકસ) કોહલું. फॉक्स्–कोल्हा. A greedy cunning animal
Grapes, *n.* (ગ્રેપ્સ) દ્રાક્ષ. ग्रेप्स्–द्राक्षें. Berries of wine–plants.
Jungle, *n.* (જગલ) જંગલ जंगल्–रान. Forest.
Hole, *n.* (હોલ) ખાડો होल्–बीळ. A hollow.
Cunning, *adj.* (કનંગ) લુચ્ચો. कनिंग्–लुचा. Artful.
Catches *v. t.* (કૅચિઝ) પકડે છે. कॅचेस्–पकडतो. Seizes.
Farmer, *n* (ફારમર) ખેડુત फार्मर्–शेतकरी Cultivator.
Fowls, *n.* (ફાઉલ્ઝ) મરઘાં,બટકાં. फाउल्स्–कोंबडीं,बदकें. Domestic birds
Ducks, *n.* (ડકસ) બટક डक्स्–बदकें Water–birds.
Geese, *n.* (ગીસ) હંસ. गीज़्–हंस. Webbed-footed water–birds
(Goose. નું બહુવચન.)
Turkeys, *n.* (ટરકિઝ) તરકી. टर्कीज–विलायती कोंबडीं. A large fowl.
Lest, *conj.* (લેસ્ટ) રખેને. लेस्ट–नाहींतर. For fear that. [vately
Steal, *v. t.* (સ્ટીલ) ચોરી જવું. स्टील–चोरून नेणें. Carry away pri-
Fond, *adj.* (ફૉન્ડ) શોખીન. फॉंड–शोकी. Delighted with.
Vine-yard, *n.* (વિન-યાર્ડ) દ્રાક્ષનો માંડવ. व्हाइनयार्ड–द्राक्षांचा मांडव.
A plantation of vines producing grapes.

Grape-garden, *n.* (ગ્રેપ-ગાર્ડન) દ્રાક્ષનો બાગ. ग्रेपगार्डन–द्राक्षांचा बाग.
A plantation of vines producing grapes.
Reach, *v. i.* (રીચ) પહોંચવું रीच्-पोहोंचणें. Get.
Search, *n.* (સર્ચ) શોધ. सर्च-शोध. Quest.
Thirsty, *adj.* (થર્સ્ટિ) તરસ્યો. थर्स्टि–तहानेलेला. Having a desire to drink.
Meal, *n.* (મીલ) ભોજન. मील–भोजन. Repast.
Glad, *adj.* (ગ્લૅડ) ખુશી. ग्लेड-आनंदी. Delighted.
Vines, *n.* (વાઇન્ઝ) દ્રાક્ષના વેલા व्हाइन्स-द्राक्षांचे वेल. climbing plants
producing grapes.
Makes them grow ઉગાડે છે. वाढवितो. Causes them to grow.
To hold up ટેકવી રાખવાને. धारणकरणें. Sustain.
Bunches, *n.* (બનચિઝ) ઝુમખા. बंचेस-घोंस. Clusters.
Out of the reach of the fox. કોહલાથી નહિ પુગાય તેટલાં ઉંચે.
कोल्ह्याच्या आटोक्याच्या पलिकडे. So high that the fox could
not reach.
It was of no use–તે નકામું હતું. तें व्यर्थ होतें. It was useless.
Perhaps, *ad.* (પરહૅપ્સ) કદાચ. पऱ्हेप्स-कदाचित. It may be the
After all સામટી રીતે લેતાં. एकंदरीत. Upon the whole.
Sour, *adj.* (સાવર) ખાટી. सॉअर- आंबट. Sharp to the taste.
Pretends, *v. t.* (પ્રિટેન્ડઝ) ઢોંગ કરે છે. प्रिटेंडस्-ढोंग करतो, Feigns.

(૧) કોહલું જંગલમાં જમીનમાં દરમાં રહે છે. તે ઘણું લુચ્ચું છે. તે પક્ષીઓને પકડે છે, અને તેઓને ખાઈ જાય છે. ખેડુત પોતાનાં મરઘાં બટકાં, બટક, અને હંસ અને તરકીને રાતનાં બંધ કરે છે, રખેને કોહલું તેઓને ચોરી જાય. (૨) તેને સુંદર પાકી દ્રાક્ષ ખાવાનો, ઘણો શોખ હોય છે. તે રાત્રે દ્રાક્ષના માંડવમાં અથવા દ્રાક્ષના બગીચામાં આવે છે, અને જેટલી દ્રાક્ષને તે પહોચી શકે તેટલી ખાયછે. (૩) એક ગરમીની રાતે ચાંદરણામાં ખોરાકની શોધમાં ઘણા માઇલ ગયા પછી, એક તરસ્યું કોહલું દ્રાક્ષથી ભરેલા એક માંડવ આગળ આવ્યું તેણે વિચાર કીધો "હવે મને એક સુંદર ભોજન મળશે. હું ખુશી છું કે હું અહિયાં સુધી આવ્યો." (૪) દ્રાક્ષના વેલા જમીન ઉપર પડી રહેતા નથી. બાગબાન દ્રાક્ષના ભારે ઝુમખા ટેકવી રાખવાને માટે તેઓને ઉંચી લાકડીઓ ઉપર ઉગાડે છે (૫)

દ્રાક્ષો તે કોહલાંથી નહિ પહોંચાય એટલી હવામાં છેક ઉંચી હતી. તેણે કુદકો માર્યો, અને તેઓને પહોંચવાની કોશેશ કીધી, પણ પહોંચી શકયો નહિ. તેણે ફરીથી અને ફરીથી કુદકો માર્યો. તેણે વીસ વખત કુદકો મારયો, પણ દ્રાક્ષો આગળ તે પહોંચી શકયો નહિ, તેઓ એટલી ઉંચી હતી કે તેનાથી પુગાયું નહિં. (૬) જયારે તે કોહલાંએ જોયું કે દ્રાક્ષ મળાવવાની કોશેશ કરવી ફોકટ હતી, ત્યારે તે બોલ્યો, "કદાચ સારી રીતે જોતા,દ્રાક્ષ પાકો નથી. તેઓ ખાટી દેખાય છે તેથી હું વધારે વાર કુદીશ નહિ." તેણે આ કહયું, કારણ કે તેને તે મળીગઈ નહિ. (૭) એ પ્રમાણે જયારે એક માણસને જે ચીજ જોઇએ તે તેને મળી શકતી નથી, અને તે ઢોંગ કરે છે કે તે કંઇ દરકાર કરતો નથી,ત્યારે આપણે કહીયે છીયે કે "દ્રાક્ષો ખાટી છે."

THE BUFFALO रेड़े व म्हशी.

Buffalo, *n*. (બફેલો) ભેંસ. बफेलो-म्हैस, रेडा. A bovine animal.
Ox, *n*. (ઑકસ) બળદ. ऑक्स्-बैल. A male bovine animal. (plu oxen.)
Ploughing, *ger*. (પ્લાઉઇંગ) હળ ખેડવો. प्लाविंग्-नांगरणें. Turning up the soil with a plough.
Rough, *adj*. (રફ) ખરબચડું. रफ्-जाडें भरडें. Harsh to the taste.
Coarse, *adj*. (કોર્સ) જાડું; જેવું તેવું. कोर्स्-जाडें. Not fine.
Spend, *inf*. (સ્પેન્ડ) ગુજારવો. स्पेंड्-घालविणें. Pass.
Rest, *n*. (રેસ્ટ) બાકીનો ભાગ. रेस्ट्-बाकीचा. The remaining part.
Graze, *ger*. (ગ્રેઝ) ચરવું. ઘાસ ખાવું. ग्रेझ्-चरणें. Eat grass.
Draw, *v. t*. (ડ્રૉ) ખેંચે છે. ड्रॉ-ओढतात. Pull.
Sinks low in the sky—અસ્ત પામે છે—मावळतो. Sets.
Tied, *v. t*. (ટાઇડ) બાંધવામાં આવે છે टाइड् बांधलेलें. Fastened.
Posts, *n*. (પોસ્ટસ) થાંભળા. पोस्टस्-खांब, मेढके. Pillars.
Wander, *v.i*. (ઉવૅાનડર) રખડવું. वॅांडर-भटकणें. Roam.
Would be lost, *v*. t. (લૅાસ્ટ) ભુલાં પડે. गमावतील. Would be missed.
Buffalo cows—ભેંસ. (માદા) म्हैशी. Female bovine animals.
Plenty, *n*. (પ્લેનટિ) પુષ્કળ. प्लेन्टि-विपुलता. Abundance.
Thick, *adj*. (થિક) ઘટ. थिक्-दाट. Not thin.

Butter, *n.* (બટર) માખણ. बटर-लोणी. An oily substance obtained from milk by churning. [health.
Wholesome, *adj.* (હોલસમ) પુષ્ટિકારક. होल्सम्-पथ्यकर. Promoting-
Wild, *adj.* (ઉવાઇલ્ડ) જંગલી. वाइल्ड्-जंगली. Savage.
Fierce, *adj.* (ફ્રિયર્સ) ઝનુની फिअर्स-क्रूर. Furious.
Horns, *n.* (હૉર્નેઝ) શીંગડાં. हॉर्न्स-शिंगें. A hard substance growing on the heads of certain animals.
Fear, *v. t.* (ફ્રિયર) બીહેછે. फिअर-भितात. Are afraid of.

(૧) ભેંસ બળદ કરતાં વધારે મોટી અને જોરાવર હોય છે. તે વારંવાર હળ ખડવાના કામમાં આવે છે. (૨) ભેંસ ખરબચડું જાડું ઘાસ ખાયછે. તેઓ અરધો દિવસ જમીન ઉપર ગુજારવાને અને બાકીનો દિવસ પાણીમાં ગુજારવાને ચાહે છે. (૩) જ્યારે સઘળાં ખેતરો હળથી ખેડાઇ રહે છે, ત્યારે ભેંસને ચરવ શિવાય કંઇ કરવાનું હોતું નથી. કોઇ કોઇ વખત તેઓ બળદની માફક ગાડ ખેંચે છે. (૪) તેઓને નાની છોકરીઓ અથવા છોકરાઓ તરફથી ખેતરમ ચરવાને માટે હાંકી લઇ જવામાં આવે છે. જેવો સુરજ અસ્ત પામે છે, તેવાંજ તેઓને પાછાં ગામડાંમાં હાંકી લાવવામાં આવે છે. (૫) તેઓને રાતે મજબુત થાંભલા સાથે બાંધવામાં આવે છે.જો તેઓને બાંધવામાં ન આવે તો તેઓ જંગલમાં રખડે અને ભુલાં પડે. (૬) ભેસ પુષ્કળ દુધ આપે છે. તે ઘણું ઘટ હોય છે, અને તેમાંથી ઘણું માખણ બને છે. પણ પીવામાં ગાયના દુધ જેવું તે સારૂં નથી. તે એટલું બધું પુષ્ટિકારક નથી. જંગલમાં વગડાઉ ભેંસો હોય છે, જેઓ ઘણી મોટી અને ઝનુની હોય છે. તેઓ ઘણી ઝડપથી દોડે છે, અને તેઓને ઘણાં મજબુત શીંગડાં હોય છે. તેઓ કશાંથી બીહતી નથી, વાઘથી પણ બીહતી નથી.

THE RAIN BOW. વરસાદની કમાન. इंद्रधनुष्य

Rain bow, *n.* (રેનબો) વરસાદની કમાન. इंद्रधनुष्य. An arch of several colours.
Sail, *v. i.* (સેલ) હંકારે છે. सेल्-चालतात. Are driven by wind.
Clouds, *n.* (કલાઉડઝ) વાદળાં. क्लाउड्स्-ढग. A collection of watery vapour high up in the air. [beautiful.
Prettier, *adj.* (પ્રિટિયર) વધારે સુંદર. प्रेटिअर-अधिक सुंदर. more
Far, *ad.* (ફાર) ઘણા. फार-अतिशय. much.

Bridges, *n.* (બ્રિજીઝ) પુલો. ब्रिजिस-पुल. Structures across a river to furnish a passage.
Bow, *n.* (બો) કમાન. बो-धनुष्य. Arch.
Bridges, *v. t.* (બ્રિજીઝ) આરપાર આવે છે. ब्रिजेस्-आरपार जातें. Crosses.
Heaven, *n.* (હેવન) આકાશ. हेव्हन-आकाश. Sky.
Overtops, *v. t.* (ઓવરટૉપ્સ) મઠાળાંની ઉપર આવેલી છે. ओव्हरटॉप्स्-वर उंच असतें. Rises above the top of.
Road, *n.* (રોડ) રસ્તા रोड्-रस्ता. Passage.

(૧ મછવાઓ નદી ઉપર હંકારે છે,અને વહાણો દરિયા ઉપર હંકારેછે. પણ વાદળાંઓ જે આકાશમાં હંકારે છે તે આના કરતાં વધારે સુંદર છે. (૨) નદીઓ ઉપર તમને પસંદ પડે તેવા સુંદર પુલો હોય છે, પણ જે કમાન આકાશમાં આવેલી છે અને ઝાડોનાં મથાળાં ઉપર આવેલી છે. અને દુન્યાથી તે આકાશ સુધીનો રસ્તો બાંધે છે. તે આના કરતાં વધારે સુંદર હોયછે.

THE SETTING SUN–EVENING. અસ્ત પામતો સુરજ–સાંજ. मावळता सूर्य–सायंकाळ,

Setting, *adj.* (સેટિંગ) અસ્ત પામતો. सेटिंग्-अस्तास जाणारा. Going down. sinking.
Evening, *n.* (ઇવનિંગ) સાંજ. ईव्हिनिंग-सायंकाळ. The close of day.
Is sinking, *v. i.* (સિંકિંગ) જાય છે. सिंकिंग्-जात आहे. Going.
Lower, *ad.* (લોવર) વધારે નીચે. लोअर-अधिक खालीं. More near the horizon.
West, *n.* (વેસ્ટ) પશ્ચિમ. वेस्ट-पश्चिम. The side towards which the sun sets.
Bright, *adj.* (બ્રાઇટ) પ્રકાશતાં. ब्राइट्-प्रकाशमान. Shining.
Blind, *adj.* (બ્લાઇન્ડ) આંધળાં. ब्लाइन्ड्-आंधळे. Without sight.
Sets, *v. i.* (સેટ્ઝ) અસ્ત પામે છે. सेटस्-मावळतो. sinks down.
Minutes, *n.* (મિનિટ્ઝ) મિનિટ. मिनिटस्-मिनिटें. Sixty seconds.
Out of sight, નજર આગળથી ગુમ. नजरेआड.Disappear.
Whole, *adj.* (હોલ) આખુ. होल, सर्व. Entire
Will be covered, *v. t.* (કવર્ડ) ઢંકાઇ જશે. कव्हर्ड-भरलेलें असेल. Will be filled.
Count, *v.t.* (કાઉન્ટ) ગણવું. काउंट्-मोजणें. Reckon.
Cattle, *n.* (કૅટલ) ગાયઢોર. कॅटल्-गायढोरें. Beasts of pasture.

Owl, n. (આઉલ) ઘુવડ. आउल्-घुबड. A bird that hoots by night.

But, *prep*. (બટ) શિવાય. बट्-शिवाय. Except

Bat, n. (બૅટ)વાગળું. बॅट्-वडवाघुळ. A bird resembling a mouse.

All day long=આખો દહાડો.सर्वदिवसभर. For the whole day.

Tired, *v.t* (ટાયર્ડ) થાકેલા. टायर्ड्-थकलेले. Exhausted.

Need, *v.t.* (નીડ) જોઇયે છે. नीड्-जरूर असते. Want.

Rest, *n.* (રેસ્ટ) આસાયશ. रेस्ट्-विश्रांती. Repose.

(૧) સુરજ પશ્ચિમમાં વધારે અને વધારે નીચે જાય છે, અને આકાશ લાલ છે. સાંજ પડી છે. (૨) સુરજ કેવો લાલ દેખાય છે. દિવસની વખતે સુરજ એટલો બધો પ્રકાશતો હોય છે કે તેની તરફ જોવાથી તમે આંધળા બનો. પણ તે અસ્ત પામે તેની તરત અગાઉ તે એટલો બધો પ્રકાશતો હોતો નથી. જો તમારી મરજી પડે તો તમે હમણા તેણી તરફ જુઓ. (૩) પાંચ મિનિટમાં સુરજ નજર આગળથી ગુમ થઇ જશે.ત્યારપછી ઘણું જલદી તદ્દન અંધારું થશે, રાત પડશે. (૪) હવે આપણે ચંદ્ર અને કેટલાક તારાઓ જોઇ શકીશું. જ્યારે સુરજ અસ્ત પામશે ત્યારે વધારે તારાઓ બહાર આવશે. ત્યારપછી આખું આકાશ તારાથી ભરાઇ જશે. (૫) આકાશમાં કેટલા તારા છે? હું જાણતો નથી, એટલા બધા છે કે હું તેઓને ગણી શકતો નથી. (૬) ગાયઢોર સઘળાં ઘર ગયા છે. તરતજ ઘુવડ કે જે આખો દહાડો ઉંઘાયલું હતું તે શિવાય સઘળાં પક્ષીઓ ઉંઘાઇ જશે. રાત્રે ઘુવડ આમતેમ ઉડેછે. તેને રાતનું પક્ષી કહેછે. ઘુવડની માફક વાગળું પણ આખો દહાડો ઉંઘાય છે. અને રાત્રે આમતેમ ઉડે છે.(૭)રાત્રે આપણે પણ ઉંઘાશું. આખો દહાડો આપણે કામ કર્યે છીયે. રાત્રે રોશની હોતી નથી, આપણને કામ કરવાને સુઝે નહિ; અને આપણે ઘણા થાકી જઇએ છીયે, અને આપણને આસાયશની જરૂર છે. રાત ઉંઘવાનો વખત છે. (૮) જ્યારે સુરજ અસ્ત પામેછે, ત્યારે ઠંડી પડશે. તે સુરજ છે, જે દુન્યાને ગરમ બનાવેછે. ચાલો આપણે આપણા ઘરમાં જઇએ. ત્યાં એટલી બધી ઠંડી હોતી નથી.

WORK AND PLAY. કામ અને રમત. उद्योग आणि खेळ.

Abdulla, *n.* (અબડુલ્લા) નામ છે. अबदुल्ला-एका मुलाचें नांव.

Naran, *n.* (નારન) નામ છે. नारेन-एका मुलाचें नांव.

Nearly, *ad*, नियरलि) લગભગ. निअरालि-अगदीं. Almost.

Close to, *ad.* (ક્લોઝ ટુ) નજદીક. क्लोज टु-जवळ जवळ. Near. [alman..
Muhammadan, *n.* (મહામડન) મુસલમાન. महामिडन्-मुसलमान. Muss-
Lawyer *n.* (લાયર) વકીલ. लॉयर-वकील. A person versed in **laws.**
Hindu, *n.* (હિંદુ) હિંદુ. हिंदु-हिंदू.
Clerk, *n.* (ક્લાર્ક) લખનાર. क्लार्क-कारकून. Writer.
Judge's, *n* (જજીઝ) ન્યાયાધિશની. जजेस्-न्यायाधिशाच्या. One who decides cases. [do work.
Office, *n.* (ઑફિસ) આફિસ. ऑफिस्-हपीस. A place where men
On the way to—જતા હતા—च्या रस्त्यावर. Going to
Thought, *v, t.* (થૉટ) વિચાર્યું. थॉट-विचार केला. Considered.
To stay, *inf.* (સ્ટે) થોભવાને स्टे-रहावयास Stop.
Persuade, *inf.* (પરસ્યુએડ) સમજાવવું परसुएड-मन वळवणें. Induce.
Instead of, *prep.* (ઇનસ્ટેડ ઑવ) બદલે. इन्स्टेडऑफ्-ऐवजीं, बद्दल. In place of.
Wrong, *adj* (રૉન્ગ) ખોટું. रॉंग्-वाइट. Unjust.
Strange, *adj.* સ્ટ્રેન્જ) નવાઈ જેવો. स्ट्रेन्ज-विलक्षण. Odd.
Learn, *inf.* (લર્ન) શીખવું. लर्न्-शिकविण्यास. Study.
Need not go, જવું ન જોઇએ जातांकामां नये. Must not go.
Read, *inf.* (રીડ) વાંચવું. रीड्-वाचावयास. Peruse. [learning.
Dunce, *n.* (ડન્સ) મુર્ખ; આળસુ. डन्स-मूर्ख. Dolt; one slow at
Ago, *ad.* (ઍગો) અગાઉ. ॲगो-पूर्वी. Before.
Class, *n.* (ક્લાસ) વર્ગ. क्लास-वर्ग. A number of pupils of the same standing of the same school.
Hate, v. t. (હેટ) ધિક્કારું છું हेट्-तिटकारा येतो. Dislike. [nify
What does it matter=તેમાં શું છે.—त्याचें काय? What does it sig-
Grow up, *v. i,* (ગ્રો અપ) મોટો થઇશ. ग्रो अप-मोठा होणें. be old.
Kind, *n.* (કાઇન્ડ) જાત. काइंड्-तऱ्हा. Sort.
As for, *prep* (ઍઝ ફૉર) વિષે. ऍज़ फॉर्-विषयीं. As regards.
Intend, *v. t.* (ઇનટેન્ડ) ધારણા રાખું છું इन्टेंड-इरादा आहे. Mean.
Angry, *adj.* (ઍનગ્રિ) ગુસ્સે. ॲंग्रि-रागावलेला. Vexed.

Sorry, *adj*, (સૉરિ) દલગીર सॉरि-दुःखी. Grieved.
Earn, inf. (અર્ન) કમાવું. अर्न्-मिळविणें. Get.
Fault, *n.* (ફૉલ્ટ) વાંક. फॉल्ट्-अपराध. Mistake.
Lazy, *adj.* (લેઝિ) આળસુ. लेझि-आळशी, Idle.
Idle, *adj* (આઇડલ) આળસુ. आयडल्-निरुद्योगी. Lazy.
Suffer, *v. i.* (સફર) દુ:ખ ખમવું. सफर-सोसणें. Bear pain.
A good deal of:=ઘણોજ=पुष्कळ. Much.
Late, *ad.* (લેટ) મોડું. लेट्-उशिरां गेलेला. Not in time.
School is over=નિશાળ છુટે=शाळा सुटली. School is dismissed.
Kite, *n.* (કાઇટ) પતંગ. काइट्-पतंग. A Toy for flying in the air.
Ball, *n.* (બૉલ) દડો. बॉल्-चेंडू. A round toy.
Got, *v. i.* (ગૉટ) પહોંચ્યા. गॉट्-पोंचलें. Reached
Just in time=બરાબર વખતે. अगदीं वेळेवर. Exactly at the right time.
Desk,*n.* (ડેસ્ક) ઢળતી મેજ. डेस्क्-उतरतें मेज. An inclining table.
Slates, *n.* (સ્લેટ્ઝ) પથ્થર પાટી. स्लेटस्-दगडी पाटया. Smooth pieces of stone for writing on.
Sum, *n.* (સમ) હિસાબ. समू-बेरीज उदाहरण. Example.
Bench, *n.* (બેન્ચ) બાજટ. बेंच्-बांक. A long seat.

(૧.) અબદુલ્લા અને નારણ લગભગ એક સરખી ઉમરના બે છોકરા હતા, અને તેઓ એકજ ગામમાં એક બીજાની નજદીક રહેતા હતા. અબદુલ્લા મુસલમાન હતો, અને તે આઠ વર્ષની ઉમરનો હતો. તેનો બાપ એક વકીલ હતો. નારણ હિંદુ હતો.અને તે નવ વર્ષની ઉમરનો હતો, તેનો બાપ ન્યાયાધિશની આફિસમાં કારકુન હતો. (૨) તે બેઉ છોકરાઓ મોટા મિત્રો હતા, અને એકજ નિશાળે જતા હતા. એક સુંદર સહવારે, જ્યારે તેઓ નિશાળે જતા હતા, ત્યારે નારણે વિચાર કીધો કે તેને રમવા ગમશે અને તે દહાડે કામ કરવા ગમશે નહિ પણ તે ઇચ્છતો હતો કે અબદુલ્લા પણ રહે અને રમે, અને તેમ કરવાને તેને સમજાવવાની કોશેશ કીધી.તે છોકરાઓએ જે કહ્યું તે આ હતું: (૩) નારણ.–ચાલ અબદુલ્લા, તમે જુઓ કે આજનો કેવો સુંદર દિવસ છે. ચાલો નિશાળે જવાને બદલે આપણે ખેતરમાં દોડી જઇએ અને અહિં તહિં રમ્યે (૪)અબદુલ્લાં.-નહિ નારણ, તે ઘણું ખોટું થશે. (૫)નારણ—તમે કેવા વિચિત્ર છોકરા છો, તમને રમવા

ગમતું નથી? (૬) અબદુલ્લા.—મને રમવા ઘણુંજ ગમે છે, પણ હમણા નહિ. આપણને નિશાળે જવું જોઇએ અને શીખવું જોઇએ તમે તે મારી માફક જાણો છો. (૭) નારણ.—પણ હજી હમણાજ આપણને જવાની જરૂર નથી. ચાલો જો તમારી મરજી હોય તો આપણે એક બે કલાક રમ્યે; અને પછી જઇએ. આખો દહાડો વાંચવા શિવાય કાંઈ નહિ કરવા મને ગમતું નથી. (૮) અબદુલ્લા.—હું જાણું છું કે તમને ગમતું નથી. પણ તમે જાણોછો કે તમે કેવા આળસુ છો! વળી નાનો રામા, જે માત્ર ત્રણ મહિનાની વાત ઉપર નિશાળે આવ્યો હતો, તે તમારા કરતાં વધારે જાણે છે. તમે વર્ગમાં સૌથી છેલ્લા છોકરા છો. (૯) નારણ:—હું જો છેલ્લો છોકરો છું તો તેની મને દરકાર નથી. મારી શીખવાની ઇચ્છા નથી. હું ચોપડીઓને ધિક્કારું છું. તેમાં શું છે? થોડાં વર્ષમાં હું મોટો થઇશ અને માટીડો થઇશ. (૧૦) અબદુલ્લા,—હા, પણ તમે કઇ જાતના માણસ થશો? (તમે) એક મોટા મુર્ખ (થશો) જેને વાંચતાં પણ આવડે નહિ. તમારી તરફ દરેક જણ કેમ હસશે? (૧૧) તેઓને હસવાદો. મને શું દરકાર છે. મને જેટલું ગમે તેટલું હું રમવા માગું છું. (૧૨) અબદુલ્લા:—ઘણું સારૂં ત્યારે, જો તમારી મરજી પડે તો જાઓ અને મુર્ખ થાઓ. મારે વિષે કહું તો હું સખત અભ્યાસ કરવા માગું છું. હું મારા બાપ અને મા અને મારા સઘળા મિત્રોને રાજી કરવા ચાહું છું. બિચારા નારણ! કોઇ તમને ચાહશે નહિ. તમારા બાવા તમારી સાથે ઘણા ગુસ્સે થશે. તમારા માય જ્યારે દરેક જણને તમારી તરફ હસતાં જોશે, ત્યારે ઘણાં દલગીર થશે. તમે સુખી થશો નહિ. તમે કોઇને કાંઇ કામના થશો નહિ. તમે કાંઇપણ પૈસા કમાવાને શકિતવાન થશો નહિ. તમે પોતાને મદદ કરવાને શકિતવાન થશો નહિ. કોઇ તમને મદદ કરશે નહિ, કારણકે દરેક જણ કહેશે "તે તેનો પોતાનો વાંક છે, તે આળસુ સુસ્ત છોકરો હતો, અને શીખતો ન હતો, હવે તેણે તેને માટે ખમવું જોઇએ." મેં વાત કરવામાં ઘણોજ વખત ગુમાવ્યો છે. હવે મને દોડી જવું જોઇએ, નહિતો મને નિશાળે મોડું થશે. (૧૩) નારણ:—ઘણું સારૂં, અબદુલ્લા, હું તમારી સાથે નિશાળે આવીશ, પણ જ્યારે નિશાળ છુટે, ત્યારે હું આશા રાખુછું કે તમે મારી સાથે રમશો. (૧૪) અબદુલ્લા.—અરે હા. હું મારૂં પતંગ લાવીશ અને જો સારો પવન હશે તો આપણે તેને ઉડારશું, અને જો સારો પવન ન હશે તો તમે તમારો દડો લાવજો, અને આપણે તેવડે રમશું. (૧૫) તે બેઉ છોકરાઓ ત્યારપછી સાથે નિશાળે દોડી ગયા, અને બરાબર વખતે પુગ્યા. ત્યાં તેઓ એકજ મેજઉપર બેસીને બેઉ જણા પોતાની પથ્થર પાટી ઉપર લખે છે. નારણ પોતાની પથ્થર પાટી ઉપર એક દાખલો કરે છે,

અને અબ્દુલ્લા પોતાની ચોપડી જે તેની નજદીક બાજટ ઉપર પડી છે, તેમાથી જે યોગ્ય શબ્દો તેણે હમણાજ વાંચ્યા છે, તે લખે છે.

THE CLEVER CROW. હુશિયાર કાગડો शहाणा कावळा.

Clever, *adj.* (ક્લેવર) હુશિયાર क्लेव्हर--हुशार. Skilful.
Crow, *n.* (ક્રો) કાગડો. क्रो-कावळा. A large black bird.
Got, *v.i.* (ગૉટ) થયો. गाट--झाला. grow. [to drink.
Thirsty, *adj.* (થાર્સ્ટ) તરસ્યો. थर्स्टि तहानेलेला. Having a desire
Anywhere, *ad.* (ઍાનિવ્હેર) કોઇ ઠેકાણે. एनिव्हेअर-कोठेंहि In any place. [घरोघर. From one house to another.
From house to house એક ઘર ઉપરથી બીજે ઘર. या घराहूनत्याघरीं,
Somewhere, *ad.* (સમવ્હેર) કોઇ ઠેકાણે. समूव्हेअर–कोठेंतरी. In some place.
Jug, *n.* (જગ) કુજો. जग्–वागर. A water pot..
Bottom, *n.* (બૉટમ) તળીયું बॉटम्–तळ. The lowest part; base.
Reach, *v.t.* (રીચ) પહોંચવું, रीच–हात पोंचणें. Get to.
Upset, *inf.* (અપસેટ) ઉંધું વાળવું. अपसेट्–पालथें करण्याचा. Overturn.
A little while=થોડો વખત સુધી. थोडांवेळ, For a short time.
Plan, *n.* (પ્લૅન) યુક્ત. प्लॅन–युक्ति. Contrivance. [up.
Picked up, *v. t.* (પિકડ અપ) ઉંચક્યો. पिक्डअप्–उचलला. Lifted
Dropped, *v. t.* (ડ્રૉપ્ડ) નાખ્યો. ड्रॉप्ड्–साडला. Threw; let fall.
To rise, *inf.* (રાઇઝ) ઊંચે ચડવું. राइज़्-वर येण्यास. Come up.
Rose, *v. i.* (રોઝ) ઊંચે ચડયું. राज़्–चढले, आलें. Came up.
Right, *ad.* (રાઇટ) બરાબર राइट्- अगदीं. Just.
Top, *n.* (ટૉપ) મથાળું. टॉप्-तोंड. The uppermost part.
Drank, *v. i.* (ડ્રૅન્ક) પીધું. ड्रँक् प्याला. partook of.
Well done, *interj.* (વેલ ડન) શાબાસ, वेलडन्–शाबास. Bravo.
Give up, *v. t.* (ગિવ અપ) છોડી દેવી. गिव्हअप्–सोडणें. Leave off.
Hope, *n.* (હોપ) આશા. होप्-आशा. Expectation.
Succeed, *v. i.* (સક્સીડ) ફતેહ પામવું. सक्सीड्–यश येणें. Prosper.

(૧) એક ઘણા તપતા દિવસે એક કાગડો ઘણો તરસ્યો થયો. તેને કંઇપણ પાણી મળી શક્યું નહિ. શું કરવું તે તેને સુઝયું નહિ. તે કંઇપણ પાણી મેળવવાની કોશેશ કરતો એક ઘર ઉપરથી બીજા ઘર ઉપર ઉડયો. (૨) આખરે તેણે વાટમાં એક કુજો જોયો એક માણસ તે ત્યાં મુકી ગયો હતો. તે કાગડો

નીચે ઉડી આવ્યો, અને કુજામાં જોયું. તેને તળીયે તે થોડું પાણી જોઈ શક્યો. (૩) તે કાગડાથી તે પાણી સુધી પહોંચી શકાયું નહિ. ત્યારપછી તેણે તે કુજાને ઉંધો વાળવાની કોશેશ કીધી. જેથી પાણી બહાર નીકળે પણ તે કુજો એટલો તો ભારી હતો કે તે કાગડો તેને ઉંધો વાળી શક્યો નહિ. (૪) ત્યારપછી તે કાગડો જરા થોભ્યો અને તે પાણી મેળવવાની કોઈ રીત શોધી કાઢવાની કોશેશ કીધી. આખરે તેના મગજમાં એક યુકતિ આવી. તે કાગડાએ વિચાર કર્યો "જો મારાથી નીચે પાણી સુધી પહોંચાતુ નથી, તો મારે પાણીને મારી આગળ ઉપર લાવવું જોઇએ. (૫) કેટલાક પથરા નજદીક જમીન ઉપર પડેલા હતા. તે કાગડાએ એક પથ્થર ઉંચકયો અને તેને કુજામાં નાખ્યો. ત્યારપછી તેણી બીજો પથ્થર ઉંચકયો અને તે પણ તેમાં નાખ્યો આ રીતે તેણે ઘણા પથરા એક પછી એક ઉંચકયા, અને તેઓને કુજામાં નાખ્યા. (૬) જેમ જેમ પથરા અંદર પડયા, તેમ તેમ પાણી કુજામાં ઉપર આવવા લાગ્યું. આખરે તે બરાબર મથાળાં ઉપર આવ્યું. તે કાગડાને જેટલું જોઇતુ હતું તેટલું પાણી લીધું, અને ત્યારપછી ઉડી ગયો. (૭)શાબાસ ! હુશીયાર કાગડા ! જ્યારે પહેલ વહેલાં તમને પાણી મળી શકયું નહિ. ત્યારે તમે આશા છોડી દીધી નહિ એ કેવું સારૂં. વાજબી રીતે કહેવામાં આવ્યું છે કે "જ્યારે પહેલ વહેલાં તમે ફતેહ પામો નહિ, ત્યારે ફરીથી અને ફરીથી કોશેશ કરો.

TRY TRY AGAIN. ફરી ફરીને કોશેશ કરો. यत्नकरा फिरून यत्न करून पहा

Lesson, *n.* (લેસન) ધડો. लेसन्–धडा, उपदेश. Something to be learned.

Heed, *v. t.* (હીડ) ધ્યાન આપવું. हीड्–लक्ष देणें. Attend to.

Courage, *n.* (કરેજ) હિમ્મત करेज़–धैर्य. Bravery.

Appear, *v. i.* (ઍાપયર) જણાવું. अपिअर–दिसून येणें.Come out.

Persevere, *v. i.* (પરસિવિયર) ખંત રાખવી. परसिव्हिअर–धीर धरणें,सतत उद्योग करणें. Continue steadily.

Conquer, *v. i.* (કૉનકર) જીતવું. कॉंकर–यशयेणें. जिंकणें. Be successful.

Fail, *v.i.* (ફેલ)નિષ્ફળ જવું. फेल्–अपयशयेणें. Be frustrate.

Prevail, *v.t.* (પ્રિવેલ) ફતેહ પામો. प्रिव्हेल–जय मिळणें.Gain victory.

Strive, *v. t.* (સ્ત્રાઇવિ) કોશેશ કરવી. स्ट्राइव्ह्–यत्नकरणें. Try.

Disgrace (ડિસગ્રેસ) શરમ. डिसग्रेस्–बअब्रू, शरम. Shame.

Win, *v.t.* (ઉવિન) જીતવું. वुइन्–जिंकणें Gain.

Race, *n.* (રેસ) સરત. रेस्–शर्यत. A Contest in running.

Case, *n.* (કેસ) દાખલો, બનાવ केस्–स्थिति. Instance, example.
Task, *n.* (ટાસ્ક) કામ. टास्क-काम,धडा. Work.
Hard, *adj.* (હાર્ડ) અઘરૂં हार्ड्–कठीण Difficult.
Reward, *n.* (રિવાર્ડ) બદલો. रिवॉर्ड–बक्षिस. Return.
Patience, *n.* (પેશન્સ) સબુરી, पेशन्स्–धीर. Forbearance.
Rule, *n.* (રૂલ) કાયદો. रूल–नियम. System.
In view, (ઇન વ્યુ) ધ્યાનમાં. इन्व्हु–ध्यानांत. In mind.

(૧) ફરીથી કોશેશ કરો, કોશેશ કરો, તે એક ધડો છે, જે ઉપર તમારે ધ્યાન આપવું જોઇએ; જો પહેલ વહેલાં તમે ફતેહ નહિ પામો, તો ફરીથી કોશેશ કરજો કોશેશ કરજો; આ પ્રમાણે તમારી હિમ્મત જણાશે, કારણ કે જો તમે ખંત રાખશો તો તમે ફતેહ મેળવશો, કદી બીહતા ના; ફરીથી કોશેશ કરો, કોશેશ કરો, (૨) એક યા બે વાર જો કે તમે નિષ્ફળ થાઓ, તોપણ ફરીથી કોશેશ કરજો, કોશેશ કરજો, જ્યાંસુધી આખરે તમે ફતેહ પામો, ત્યાંસુધી ફરીથી કોશેશ કરો, કોશેશ કરો. જો કે આપણે સરત નહિ જીત્યે, તોબી જો આપણે કોશેશ કર્યે તો તેમાં કાંઈ એબ નથી; આંવા દાખલામાં આથી સરસ શું છે? ફરીથી કોશેશ કરો, કોશેશ કરો. (૩) જો તમને તમારૂં કામ અઘરૂં માલમ પડે તોબી ફરીથી કોશેશ કરજો, કોશેશ કરજો. વખત તમને તમારો બદલો લાવી આપશે, ફરીથી કોશેશ કરો, કોશેશ કરો. જે સઘળું બીજા માણસો કરી શકે તે તમે ધીરજથી કાંય નહિ કરી શકો? ફક્ત આ કાયદો ધ્યાનમાં રાખજો, ફરીથી કોશેશ કરો, કોશેશ કરો.

THE POOR BLIND MAN ગરીબ આંધળો માણસ.
गरीब आंधळा मनुष्य.

Poor, *adj.* (પુઅર) ગરીબ. पुअर–गरीब Wretched; needy.
Leading, *pres. part.* (લીડિંગ) દોરવી લઈ જતી. लीडिंग–नेत. Guiding.
Leaning, *v. i.* (લીનિંગ) અઢેલ તો. लीनिंग्–टेंकलेला. Resting.
Sunshine, *n.* (સનશાઇન) તડકો. सनशाइन्–सूर्यप्रकाश. The light of the sun.
Beautiful, *adj.* (બ્યુટિફુલ) સુંદર. ब्युटिफुल्–सुंदर. Pretty.
Faces, *n.* (ફેસિઝ) ચહેરો. फेसिस्–चेहेरे. Countenances.
Dead, *adj.* (ડેડ) મરી ગયલી डेड–मृत. Without life.
Wife, *n.* (ઉવાઇફ) બઇરી. वाइफ्–स्त्री. The lawful consort of a [man.
To beg, *inf.* (બેગ) ભીખ માગવી. बेग–भीकमागणें. To ask in charity.

Kind, *adj*. (કાઇન્ડ) માયાળુ. काइंड्–दयाळू. Humane.
Now and then કોઈ કોઇ વાર. कधीं कधीं. Occasionally.
Unkind, *adj*. (અનકાઇન્ડ) દયા વગરના अनकाइंड्–निष्ठूर. Not kind.
Pity, *v. t*. (પિટિ) દયા કરો. पिटि–दयाकरा. Feel mercy for.
Pice, *n*. (પાઇસ) પૈસો. पाइस्–पैसा. Three pice. [hand can grasp.
Handful, *n*. (હૅન્ડફુલ)મુઠ્ઠો ભરીને. हँडफुल–मूठभर As much as the
Bless, *v. t*. (બ્લેસ) સુખી કરવું ब्लेस्–सुखीकरणें. Make happy.

(૧) અહિયાં તમે એક નાની છોકરીને, એક બુઢો માણસ, જે એક લાકડી ઉપર ટેકો દઇને ચાલે છે, તે હાથ પકડીને દોરવી લઇ જતાં જુઓ છો તેણી તેની દીકરી થાય છે, અને તેણી તેને દોરવી લઇ જાય છે, કારણ કે તે આંધળો છે. (૨) આ બિચારો માણસ પ્રકાશીત સુરજનો તડકો કદી જોશે નાહ. તે કદી પણ સુંદર ફુલો અથવા ખેતરો અથવા ઝાડો અથવા પક્ષીઓ વધારે વાર જોશે નહિ. તે અંધારામાં (ચાલતા) એક માણસ જેવો છે. તેને મનસે હમેશા રાત છે. તેને માટે દિવસ નથી. (૩) તે કદી પોતાના મિત્રોના ચહેરા જોઇ શકતો નથી. તેની એક બુઢી મા અને એક નાની દીકરી છે. તેની બાયડી મરણ પામી છે. તે કદી પોતાની માનો ચહેરો પાછો જોઇ શકશે નહિ. પોતાની નાની દીકરી જે તેને હમણા દોરવી લઇ જાય છે, તેનો ચહેરો તે કદી જોઇ શકશે નહિ. (૪) તે કાંઇપણ કામ કરવાને માટે જોઇ શકતો નથી. તેને ખાવાનેમાટે ભીખ માગવી પડેછે. કોઇ દયાળુ માણસ તેને કોઇ કોઇ વાર ખાવાનું, અથવા ખાવાનું ખરીદવાને માટે થોડા પૈસા આપે છે. (૫) એક આંધળા માણસ તરફ કદી દયા વગરના થતા ના તેની ઉપર દયા કરજો અને તેને મદદ કરવાની કોશેશ કરજો. વળી જો તમે ગરીબ હોય તો તેને કોઇ કોઇ વાર એક પૈસો, અથવા મુઠો ભરીને ચોખા આપજો ખોદા તમને તેને માટે સુખી કરશે.

THE CROW AND THE DOG. કાગડો અને કુતરો कावळा आणि कुत्रा.

True, *adj*. (ટ્રુ) સાચી. ट्रू–खरी. Not false.
Story, *n*. (સ્ટોરિ) વાત. स्टोरि–गोष्ट. Tale.
Rich, *adj*. (રિચ) પૈસાદાર. रिच्–श्रीमंत. Wealthy.
Thieves, *n*. (થીવઝ) ચોરો. थीव्हज्–चोर. Those who steal.
Tied, *v. t*. (ટાઇડ) બાંધેલો टाइड–बांधलेला. Fastened.
Chain, *n*. (ચેન) સાંકળ. चेन्–सांखळी. A series of links fitted into one another
Loose, (લુસ) છુટો. लूज़्–सुटा, मोकळा. Not fastened.

Used, *v. i.* (યુઝ્ડ) ટેવ હતી यूज्ड्–संवयहोती. Was accustomed.
Tease, *v. t.* (ટીઝ) પજવવુ टीज्–त्रासदेणें. Annoy.
Mind, *v. t.* (માઇન્ડ) દરકાર કરવી माइन्ड–लक्षदेणे. Care for.
Slyly, *ad.* (સ્લાઇલિ) હરૂસે, લુચ્ચાઇથી. स्लायलि–हळूच. Craftily.
Snatch, *v. t.* (સ્નૅચ) ઝુટવી લુવું. स्नॅच्–घरूननेणें. Seize hastily.
Piece, *n.* (પીસ) ટુકડો. पीस–तुकडा. Bit.
Beak, *n.* (બીક) ચાંચ. बीक्–चोंच. Bill.
Out of the reach of dog. એટલે દુર કે પુગી શકાય નહિ. कुत्र्याच्या आटोकाच्या बाहेर. So far that the dog could not get at it.
Tub, *n.* (ટબ) પીપ. टब्–पिंप. Small cask.
Edge, *n.* (એજ) કિનારી. एज्–कडा. Border.
Drowned, *v. t.* (ડ્રાઉન્ડ) ડુબી ગયો. ड्राउन्ड–बुडालेला. Died in water.
Held, *v. t.* (હેલ્ડ) પકડી રાખ્યો. हेल्ड्–धरून ठेवलें. Seized.
Fast, *ad.* (ફાસ્ટ) મજબુત. फास्ट्–मजबूत, घट्ट. Tight.
Pulled, *v. i,* (પુલ્ડ) ખેન્ચ્યું पुल्ड्–ओढाताण केली. Drew.
Dragged, *v. t.* (ડ્રૅગ્ડ) ખેંચ્યો. Pulled
Foot, *n.* (ફુટ) ફુટ फुट्–फूट. Twelve inches.
Lay, *v. i.* (લે) પડી રહયો. ले–राहिला, पडला. Rested.
Still, *adj.* (સ્ટિલ) સ્થિર. स्टिल्–स्तब्ध. Motionless.
Often, *ad.* (ઑફન) વારંવાર ऑफन–नेहमीं, वारंवार. Frequently.

(૧) એક કાગડા અને કુતરા વિષે આ એક ખરી વાત છે. (૨) એક પૈસાદાર માણસે રાત્રે પોતાના ઘરની સંભાળ લેવાને અને ચોરોને દુર રાખવાને એક કુતરો રાખ્યો હતો. દિવસની વખતે તે કુતરાને એક ભારે પથ્થર સાથે એક સાકળ વડે બાંધવામાં આવ્યો હતો, અને રાત્રે તેને છુટો મૂકવામાં આવતો હતો. (૩) દરરોજ એક કાગડો આવતો હતો અને કુતરાને મળતો હતો. કુતરો અને કાગડો મિત્રો હતા. કાગડો કુતરાથી બીહતો ન હતો, પણ તેની સાથે રમતો હતો અને તેને પજવતો હતો; પણ તે કુતરાને એની બિલકુલ દરકાર ન હતી. (૪) જ્યારે તે કુતરાને દરરોજ પોતાનો ખોરાક મળતો, ત્યારે તે કાગડો હરૂસે આગળ જતો, અને ખાવાનો એક ટુકડો ઝુટવી લેતો, અને તેને પજવવાને માટે તે કુતરાથી માત્ર પહોચાય નહિ તેટલે દુર પોતાની ચાંચમાં તેને પકડી રાખતો. (૫) ત્યારપછી તે વધારે નજદીક આવતો અને જ્યારે તે કુતરો તે ખાવાનો ટુકડો મેળવવાની કોશેશ કરતો ત્યારે તે તેનાથી પહોંચાય નહિ એટલે દુર ઉડી જતો, પણ તે કુતરો ગુસ્સે થતો ન હતો. પોતાની સાથે રમવાને માટે કોઇને મેળ-

વવા તે ખુશી હતો. (૬) તે કુતરાની નજદીક પણ તેનાથી પહોંચાય નહિ એટલે દુર પાણીનું ભરેલું એક પીપ હતું. એક દહાડો જ્યારે તે કાગડો તે કુતરા સાથે રમતો હતો, ત્યારે તે પેલાં પીપના કોર ઉપર બેઠો હતો. જેવો તેણે પાછળ કુદકો માર્યો તેવોજ તે પાણીમાં પડયો, અને લગભગ ડુબી ગયો. (૭) તે કુતરાએ તેની મદદે જવાની કોશેશ કીધી પણ તે સાંકળે તેને મજબુત પકડી રાખ્યો. આખરે તેણે ઘણું જોશમાં ખેંચ્યું અને તે ભારે પથ્થર એક બે ફુટ ઘસડયો. જેવો તે પીપ આગળ પુગી શકયો તેવોજ તેણે તે કાગડાને પોતાનાં મોઢાં વડે બહાર કાઢયો, અને તેને જમીન ઉપર મુકયો. (૮) તે કાગડો થોડો વખત સુધી સ્થિર પડી રહયો, અને ત્યારપછી ઉઠયો. તે જલદીથી પાછો સાજો થયો. તે વારંવાર પાછો આવતો અને પોતાના મિત્ર કુતરા સાથે રમતો.

THE MOON ચંદ્ર. चंद्र.

Brighten, *v.t.* (બ્રાઇટન) પ્રકાશીત કરે છે. ब्राइटन्—प्रकाशमान करतात. Make [bright.

Lamps, *n.* (લૅમપસ) દીવા. लॅम्प्स्—दिवे. Lights.

Hung, *p. p.* (હન્ગ) લટકાવેલા. हंग्—लटकावलेले. Suspended.

Looking-glass, *n.* (લુકિંગ–ગ્લાસ) આરશી. लुकिंग् ग्लास्—आरसा. Mirror.

Mirror *n.* (મિરર) આરશી मिरर—आरसा. Looking-glass.

Quite, *ad.* (કવાઇટ) તદન क्वाइट्—अगदीं, सर्व. Entirely.

Round, *adj.* (રાઉન્ડ) ગોળ. राउंड्—वाटोळा. Circular.

Grows *v. i.* (ગ્રોઝ) થાય છે. ग्रोज—होतो. Becomes.

Goes out of sight—ગુમ થાય છે. दिसेनासा होतो. Disappears.

Weeks, *n.* (ઉવીકઝ) અઠવાડિયાં. वुइक्स्—आठवडे. Seven days.

Fortnight, *n.* (ફોર્ટનાઇટ) પખવાડીઉ. फॉर्टनाइट्—पंधरवडा Two weeks or fourteen days.

Full, *adj.* (ફુલ) આખો फुल—पूर्ण. Entire.

Shape, *n.* (શેપ) આકાર. शेप्—आकार Form.

Thousands, *n.* (થાઉઝન્ડઝ) હજારો. थाउजंडस्—हजारो. A Great [many.

Miles, *n.* (માઇલ્ઝ) માઇલ. माइल्स्—मैल. 1760 Yards.

(૧) સુરજ આપણને દિવસના વખતે રોશની આપે છે, અને ચંદ્ર અને તારા રાતે આકાશને પ્રકાશીત કરે છે. ચંદ્ર અને તારા આકાશમાં ટાંગેલા દીવા જેવા છે. દિવસની વખતે આપણે તેઓને જોઇ શકતા નથી, કારણ કે સુરજ ઘણો પ્રકાશીત છે (૨) ચંદ્રમાં પોતાનું તેજ નથી, પણ પોતાની સઘળી રોશની સુરજ તરફથી મેળવે છે, જો સુરજ એક આરશી અથવા મોઢું જોવાના

કાચ ઉપર પ્રકાશે તો તે આરશી તે રોશની પાછી ફેંકે છે. તેથી ચંદ્ર આકાશમાંની એક મોટી આરશી જેવો છે. તે સુરજની રોશની આપણી તરફ પાછી ફેંકે છે. (૩) કોઇ કોઇ વાર આપણે ચંદ્રને તદન ગોળ અને ઘણો પ્રકાશીત જોઇએ છીયે. તે વખતે તેને પુનમનો ચાંદ કહે છે. ત્યારપછી તે જયાં સુધી છેલ્લે સરવાળે નજરે પડતો બંધ થાય છે. ત્યાંસુધી તે વધારે અને વધારે નાનો થાય છે. એમ કરવાને તેને બે અઠવાડિયાં અથવા ચૌદ દિવસ અથવા એક પખવાડિયું લાગે છે. (૪) એકવાર ફરીથી આપણે તેને ઘણો નાનો દેખાતો જોઇએ છીએ ત્યારે તે ચાંદરાતનો ચંદ્ર કહેવાય છે. તે જયાંસુધી એક પખવાડિયાંમાં પાછો આખો થાય છે, ત્યાંસુધી વધારે અને વધારે મોટો થાય છે. (૫) આ પ્રમાણે આપણને અઠાવીસ દિવસ અથવા ચાર અઠવાડિયે એક વાર નવો ચંદ્ર (ચાંદરાતનો ચંદ્ર મળે છે.) (૬) આકાશમાં ચંદ્ર એક દડા જેવો છે. તે ઘણો મોટો છે, પણ નાનો દેખાય છે. કારણકે તે ઘણો દૂર છે. આપણી અને ચંદ્રની વચ્ચે હજારો માઇલો છે.

PERSEVERE. ખંત રાખો. दीर्घयत्न चालवा.

Persevere, *v. i.* (પરસિવિયર) ખંત રાખો दीर्घयत्न करा. Continue steadily; do not give up.
Climb, *v. t.* (કલાઇમ) ચઢવું. क्लाइम्‌—चढणें. Ascend.
Hill, *n.* (હિલ) ટેકરી. हिल्‌—टेंकडी. An elevation of land.
Foot, *n.* (ફુટ) તળીયે. फूट्‌—पायथा. Base.
Gazing, *pres. part.* (ગેઝિંગ) ટીકીને જોતા. गेझिंग्‌—टकलावून. Staring
Stumble, *v. i.* (સ્ટમબલ) ગબડી પડો. स्टंबल्‌—अडखळणें. Trip, Stagger.
Oft, *ad.* (ઑફ્ટ) વારંવાર. ऑफ्ट्‌—वारंवार. Often.
Downcast, *adj.* (ડાઉનકાસ્ટ) નિરાશ. डाऊनकास्ट्‌—निराश. Dejected.
Succeed, *v. i.* (સકસીડ) ફતેહ પામવું सक्सीड्‌—यश येणें Prosper.
At last, *ad.* (ઍટ લાસ્ટ) આખરે. ॲट्‌ लास्ट्‌—शेवटीं. In the end.

(૧) છોકરાઓ, જયારે તમને કામ કરવાનું હોય ત્યારે તે રાજીખુશીથી કરજો. છોકરાઓ, જેઓ મડાળે પુગે છે, તેઓએ પહેલાં ટેકરી ઉપર ચઢવું જોઇએ (૨) છોકરાઓ, તળીયે ઉભા રહીને આકાશ તરફ તાંકીને જોઇને, જો તમે. કદી કોશેશ નહિ કરો તો છોકરાઓ તમે ઉપર કેમ પુગી શકો ? (૩) છોકરાઓ જો કે તમે વારંવાર ગબડી પડો તોપણ તમે નિરાશ થતા ના; છોકરાઓ, તમે ફરીથી કોશેશ કરો. તમે આખરે ફતેહ પામશો.

THE LAZY MAN આળસુ માણસ. आळशी मनुष्य.

Busy, *adj* (બિઝિ) ઉદ્યોગી. बिझि—उद्योगी. Engaged.
Writing, *pres. part.* (રાઇટિંગ) લખતો. राइटिंग्‌—लिहित.

[attendant
Peon, *n.* (પિયૅાન) આફિસનો સિપાઇ. प्यून्–हपिसातील शिपाई. An office
Called out, *v. t.* (કૉલ્ડ આઉટ) મોટેથી હાંક મારી.कॉल्ड् आउट्–हांकमारिली.
Called loudly. | Sahib, *n.* (સાહિબ) સાહેબ साहिब्–साहेब. Sir.
Replied, *v. t.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ આપ્યો रिप्लाइड–उत्तरदिलें. Answered.
Ahmad, *n.* (અહમદ) નામ છે. अहमद–शिपायाचें नांव.
Salaam, *n.* (સલામ.) સલામ सलाम्–सलाम. Salutation.
Box, *n.* (બૉાક્સ) દાબડો. बॉक्स्–पेटी. Case.
Master, *n.* (માસ્તર) શેઠ मास्टर–धनी. Head.
Lose, *v. t.* (લુઝ) ખોહવું.लूज़्-गमावणें. Waste.
Clerk, *n.* (કલાર્ક) લખનાર.क्लॉर्क–कारकून. Writer. [Staying.
Is waiting, *v.i.* (ઇઝ ઉવેટિંગ) ખોટી થાય છે. इज़्वेटिंग्–वाट पहात आहे.
I am off, હું ચાલ્યો हा मी निघालों. I am going.
Low, *adj.* (લો) વાંકા વળીને.लो–वांकून लवून. Humble
As long as.જ્યાંસુધી.पर्यंत. Till. [the house.
He was...house.તે ઘર જોઇ શકયો त्यांला घर दिसूं लागलें He could see
Slowly, *ad.*(સ્લોલિ) ધીમેથી. स्लोलि–सावकाश.Not fast. [the sun.
Shady, *adj.* (શેડિ) છાંયડાવાળી. शेडी–छायेच्या. Sheltered from
Bushes, *n.* (બુશિઝ) ઝાડીઓ बुशेस–झुडुपें Shrubs.
Under, *pre.* (અંડર) હેઠે अंडर–खाली. Beneath.
Shade, *n.* (શેડ) છાંયડા. शेड–छाया. Cover. [Lay at full length.
Stretched, *v. t.* (સ્ટ્રેચ્ડ) લાંબો થઇને સુતો. स्ट्रेच्ड–ताणला. Extended;
Pillow, *adj.* (પિલો) તકીયો पिलो–उशी. Cushion.
Sound asleep=ભર ઉંઘમાં गाढ निजलला. Fast asleep
Perched, *v. i.* (પરચ્ડ) બેઠી. पर्च्ड–बसला. Sat. [the beak.
Pecked, *v. i.* (પેકડ) ચાંચ મારી पेक्ड्–चोंचामारल्या. Struck with
Cawed, *v. i.* (કૉડ) કાકા કીધું कॉड्–काव, काव, ओरडला. Uttered a sound like a crow.
Woke *v. t.* (ઉવોક) જગાડયો वोक्–जागें केलें. Roused
Yawned, *v. i.* (યૉન્ડ) અવાચી ખાધી यॉन्ड–जांभई दिली. Opened the mouth in drowsiness,
Orders, *n.* (ઑારડરઝ) હુકમો ऑर्डर्स–हुकुम. Directions.
To copy, *inf.* (ટુ કૉપિ) નકલ કરવી. टुकॉपि–नक्कल करणें. Write according to an original.

Distant, *adj*. (ડિસ્ટન્ટ) દુરના डिस्टंट्–दुरचें. Far.
Post, *n*. (પોસ્ટ) ટપાલ पोस्ट–डाक. The mail.
Lost, *v. t*. (લૉસ્ટ) હારી ગયો. लॉस्ट्–विरुद्ध निकाल झाला. Was unsuc- [cessful in.
Case, *n*. (કેસ) કજીયો केस–खटला. A suit in court.
Town, *n*. (ટાઉન) શહેર. टाउन–शहर. City.
In time, વખત સર=वेळेवर. At the proper time.

(૧) એક વકીલ આખી સવાર થોડા કાગળો લખવામાં રોકાયલો હતો બે વાગે તેણે મોટેથી બુમ પાડીને કહ્યું " સિપાઇ સિપાઇ અહિયાં આવ" અહમદ સિપાઇએ સલામ કરીને જવાબ આપ્યો, " આવ્યો સાહેબ " તેના શેઠે કહ્યું " આ દાબડો આફિસમાં લઇ જા; એકદમ જા અને કાંઇ વખત ગુમાવતો ના, કારકુન ખોટી થાય છે. " (૨) જ્યારે તે સિપાઇએ તે દાબડો લીધો ઘણો વાંકો વળીને બીજી સલામ કીધી અને ચાલ્યો ત્યારે બોલ્યો " ચાલ્યો સાહેબ. " (૩) તે આફિસ તે ઘરથી બે માઇલ દુર હતી અને તે દહાડે ઘણો તાપ પડતો હતો. તે સિપાઇને જ્યાંસુધી તે ઘર નજરે પડયું ત્યાંસુધી તે ઘણો ઝડપથી ચાલ્યો અને ત્યારપછી તે ઘણો વધારે ધીમેથી ચાલ્યો અને કોઇ કોઇ વાર જ્યારે તેની સાથે વાત કરવાને રસ્તા ઉપર તેને કોઇ મિત્ર મળ્યો ત્યારે તે ઉભો રહ્યો. (૪) આખરે તે રસ્તાની બાજુએ કોઇ છાંયડાવાળી ઝાડીઓ આગળ આવ્યો. તે પોતના મન સાથે બોલ્યો, " હું ધારૂં છું કે મને અહિયાં થોડી આસાયશ લેવી જોઇએ આ ઘણો ભારી દાબડો છે, અને હું થાકી ગયો છું. " (૫) તેથી તે ઝાડીઓના છાંયા હેઠળ બેઠો. તેણે વિચાર્યું "અહિંયાં ઘણું સુંદર અને ઠંડક આપનારૂ લાગે છે, શા માટે હું જરા ઉંઘાઉં નહિ, અને પછી જાઉં? દશ મિનિટ પુરતી થશે (૬) તેથી તે લાંબો થઇને સુતો, પોતાનું માંથુ તકીયાને ઠેકાણે પોતાના હાથ ઉપર મુકયું અને જલદીથી ભર ઉંઘમાં પડયો દશ મિનિટ, વિશ મિનિટ એક કલાક બે કલાક, વહી ગયા ત્યાર પછી એક કાગડો નીચે ઉડી આવ્યો તે દાબડા ઉપર બેઠો, અને તેને ચાંચ મારી. તે કાગડાથી તે ઉઘડયો નહિ એમ માલમ પડવાથી તેણે બીજા કાગડાને આવીને તેને મદદ કરવાને માટે કા કા કીધું. આ કા કાથી તે સિપાઇ જાગી ઉઠયો તે ફુદકો મારી. ઉભો થયો, બગાસી ખાધી અને તે દાબડો લીધો અને આફિસ તરફ ચાલ્યો. (૭) પણ હમણા પાંચ વાગ્યા ગયા હતાં તે કારકુને તે દાબડો લીધો તે ઉઘાડયો અને પોતાના શેઠના હુકમો વાંચ્યા. તે (હુકમો) કાગળોની નકલ કરીને તેઓને એકદમ કોઇ દુરના શહેરમાં મોકળવાના હતા ટપાલ પાંચ વાગે ઉપડયો, અને છેક મોડું થઇ ગઇ ગયું હતું તે વકીલ પોતાનો કજીયો હારી ગયો કારણ કે તે કાગળીયાઓ વખતસર શહેરમા પુગ્યાં નહિ.

THE FOX AND THE CROW. કોહલું અને કાગડો.

कोल्हा आणि कावळा.

Den, *n.* (ડેન) ગુફા. डेन–गुन्हा. Cave.
Awoke, *v. i.* (અવોક) ઉઠયો. अवोक–जागा झाला Got up.
Stretched, *v. t.* (સ્ટ્રેચ્ડ) આળસ ખાધી. स्ट्रेच्ड्–आळस दिला. Extended
Had stolen, *v. t.* (હૅડ સ્ટોલન) ચોરી લાવ્યા હતા. हॅडस्टोलन्--लांबविला होता.
Had taken privately.
Meat, *n.* (મીટ) માસ. मीट्–मांस. Flesh.
Branch, *n.* (બ્રૅન્ચ) ડાંખળી. ब्रँच–खांदी. Bough. [Walking fast.
Trotting, *v. i.* (ટ્રૉટિંગ) ટપ ટપ ચાલતો હતો. ट्रॉटिंग–भराभर चालत.
Underneath, *pre.* (અનડરનીથ) નીચે. अंडरनीथ्–खालीं. Beneath.
Licked, *v.* t. (લિકડ) ચાટયા. लिक्ड्–चाटले. Touched with the tongue, Lapped.
Lips (લિપ્સ) હોઠ. लिप्स्-ओंठ Borders of the mouth.
Bit, *n.* (બિટ) ટુકડો. बिट्–तुकडा. Piece.
In these hard times=આ કડાકડીના વખતમાં=या दुष्काळाच्या दिवसांत. In these times of scarcity.
Thankful,*adj.*(થેંન્કફુલ) આભારી थँकफुल्–आभारी.Grateful. [mouth
Mouthful,*n.*(માઉથફુલ) બુક. माउथफुल–घांस. As much as fills the
As well=પણ=सुद्धां. Also.
No doubt, *ad*, (નો ડાઉટ) ખચીત. नो डाउट्–निःसंशय. Certainly
She... reach=તેણી એટલી દુર હતી કે તેનાથી પહોંચાય નહિ. तो त्याच्या आटोक्याच्या बाहेर होता, She was so far that he could not get at her. Sly, *adj.* (સ્લાઇ) લુચ્ચું स्लाय्–लुच्चा. Cunning.
Silly, *adj.* (સિલિ) મુર્ખ. सिलि–मूर्ख. Foolish.
Used, *v. i.* (યુઝડ) ટેવ હતી. यूज्ड–संवय होती. Was accustomed
Fat, *adj.* (ફૅટ) ચરબીદાર. फॅट्–लठ्ठ. Plump.
Get, *inf.* (ગેટ) જવું गेट्-येऊं. Go.
Lovely, *adj.*(લવલિ) સુંદર. लव्हलि–रमणीय. Pretty.
Surely, *ad.* (સ્યુરલિ) ખચીત शुअरलि–खात्रीनें. Certainly.
Queen, *n.* (ક્વીન) રાણી. क्वीन्–राणी. Female Sovereign.
Feathers, *n.* (ફેધર્ઝ) પીછાં. फेदर्स-पिसें. Plumes
Shiny, *adj.* (શાઇનિ) પ્રકાશતી. शाइनि–चकचकीत. Bright.

[at the end.
Tail, *n.* (ટેલ) પૂછડી. टेल–शेपटी. The part of an animal's body
Praise, *n.* (પ્રેઝ).વખાણ प्रेज–वर्णन. Admiration [Was delighted
Was pleased, *v. i* (ઉવૉઝ પ્લીઝડ) ખુશી થઇ. वाज़् प्लाज्ड–खूष झाली
Voice, *n* (વૉઇસ) અવાજ. व्हॉइस–आवाज. Sound.
Bulbul, *n.* (બુલબુલ) બુલબુલ बुलबुल–बुलबुलपक्षी. Nightingale
Songs, *n.* (સૉન્ગઝ) ગીતો. सॅाग्ज–गाणीं. Melodies.
Vain, *adj.* (વેન) શેખીખોર. व्हन्–स्तुतीनें चढलेला. Conceited
Beak, n. (બીક) ચાંચ. बीक्–चोंच. Bill
Dropped, *v.* (ડ્રૉપ્ડ) પડયું ड्रॉप्ड्–पडला. Fell. [of food.
Hungry, *adj.* (હન્ગ્રિ) ભૂખ્યો हाग्रि–भुकेलेला. Having a desire
Although, *conj.* (અલધો) જો કે. आल्दो–जरी. Though.
Nearly, *ad.* (નિયરલી) લગભગ. निअरलि–बहुतेक. Almost. [ted.
Choked, *v. t.* (ચોકડ) ગુંગળાવી નાખ્યો. चोक्ड्–गुदमराविलें. Suffoca-

(૧) તે દહાડે તાપ ઘણો પડતો હતો. સુરજ અસ્ત પામતો હતો જ્યારે એક કોહલું જે પોતાના ગુફામાં આખો દહાડો ઉઘાયલું હતું તે જાગી ઉઠયું આળસ ખાધી, અને વિચારવાં લાગ્યું કે બહાર જવાનો અને કાંઇ ખાવાનું મેળવવાનો વખત થયો હતો. (૨) એટલામાં એક કાગડો જેણે ગોસ્તનો એક ટુકડો ચોર્યો હતો, તે એક પાસેના ઝાડ ઉપર ઉડી આવીને બેઠો અને તે ખાવાને એક ડાંખળી ઉપર બેઠો. (૩) તે કોહલું કે જે તે ઝાડની હેઠે તપ તપ ચાલતું હતું તેણે તે કાગડાને જોયો અને એકદમ ઉભો રહી ગયો જ્યારે તેણે ઉપર જોયું ત્યારે તેણે પોતાના હોઠ ચાટ્યા. તેણે પોતાના મન સાથે વિચારકીધો અરે ? મને પોતાને તે ગોસ્તનો ટુકડો ખાવા ગમે છે. ખરૂં છે કે, તે કાંઇ ઘણો નથી પણ આ કડાકડીના વખતમાં એક શખસે એક બુકને માટે પણ ઉપકારી થવું જોઇએ. (૪) તે બેઠો અને તે વિષે વિચાર કીધો જો તે માત્ર તે કાગડાને પકડી શકતે, તો ખચીત તે ગોસ્તનો ટુકડો ઘણો જલદી ખઇ જતે એટલુજ નહિ, પણ તે કાગડાને પણ ખાઇ જતે. પણ તેણી એટલી ઉંચી હતી કે તેનાથી પહોંચાય નહિ.ત્યારપછી તેની માયે તેને જે એક વખત કહયું હતું તેનો તેણે વિચાર કીધો. તેણી એક લુચ્ચું બુઢું શિયાળ હતું અને દરેક ચીજ વિષે ઘણું જાણતી હતી તેણી કહેતી હતી કે " પક્ષીઓ ઘણાં મુર્ખ હોય છે, મેં એક વખત એક સુંદર ચરબીદાર મરઘી પકડી હતી જેણે મને જ્યારે મેં તેણીને કહયું કે તેણી ઘણી સુંદર દેખાતી હતી,ત્યારે પોતાની છેક નજદીક આવવા દીધો હતો. (૫) તેથી તે કોહલાંએ તે કાગડા તરફ ઉપર જોયું અને બોલ્યો "પેલું કેવું સુંદર પક્ષી છે જે હું ત્યાં ઉપર જોઉં છું ખચીત તે સઘળાં પક્ષીઓની રાણી છે. તેને કેવાં સુંદર પીછાં છે! પેલી ચળકતી કાળી પાંખ અને પેલી સુંદર પુછડીના જેવી

કોઇપણ સુંદર ચીજ મેં કદી જોઇ નથી!"(૬) તે કાગડાએ અગાઉ આની માફક વખાણ સાંભળી ન હતી તેણી ઘણી રાજી થઇ પણ તદન સ્થિર બેસી રહી અને કાંઇ બોલીં નહિ. (૭) તે કોહલુ તેણીની પાસે તેનું મોઢું ઉઘરાવવા માગતો હતો, તેથી તેણે બોલવાનું ચાલુ રાખ્યું તે બોલ્યો "ઓ રાણી તમારો અવાજ ઘણો મધુંર છે. તેઓ (લોકો) કહે છે, કે બુલ બુલ અરધું પણ એવું સરસ ગાઇ શકતું નથી. તમે મારે માટે સાંભળવાને તમારૂં એક મધુર ગાયણ ગાશો નહિ? (૮) જ્યારે તે શેખીખોર કાગડાએ આ સાંભળ્યું ત્યારે તે એટલી તો ખુશી થઇ ગઇ કે તે ગોસ્તના ટુકડા વિષે તે સઘળું ભુલી ગઇ. તેણીએ ગાવાને પોતાની ચાંચ ઉંગાડી. તેણી બોલી "કા કા," અને જ્યારે તેણીએ તેમ કીધું ત્યારેતે ગોસ્તનો ટુકડો તે ભૂખ્યા કોહલાંનાં ઉઘાડાં મોઢાંમા જઇ પડયા જે તે જેમ બને તેમ ઝડપથી પાઇ ગયો જોકે હસતા તે લગભગ ગુંગલાઈ ગયો હતો.

TREES ઝાડો झाडें.

A long way=ઘણે દૂર=पुष्कळ लांब. very far
Rest, *inf.* (રેસ્ટ) આસાયશ લેવી. रेस्ट्–विश्रांति घेणें. Take repose.
Thick, *adj.* (થિક) ગીચ. थिक्–दाट. Dense.
Shut, *v. t.* (શટ) અટકાવે છે. शट्–अडथळा करतात. Stop.
Parched, *ad* (પારચ્ડ) ભુંજેલા. पार्च्ड–भाजलेले. Baked.
Pocket, *n.* (પૉકેટ) ગજવું पॉकेट–खिसा. A small bag fixed to (dress.
Trunk, *n.* (ટ્રંક) થડ. ट्रंक्–बुंधा. Stem.
Spread, *v. i.* (સ્પ્રેડ) ફેલાય છે. स्प्रेड्–पसरणें. Extend.
Cover, *v. t.* (કવર) રક્ષણ આપે છે. कव्हर–आच्छादन करणें. Protect.
Middle, *n.* (મિડલ) વચલો ભાગ. मिडल्–मध्य भाग. Centre.
In a little while=થોડા વખતમાં=थोड्या दिवसांनीं. In a short time.
Brown, *adj.* (બ્રાઉન) ભુરા રંગની. ब्राउन-पिंगट. Of a dusky colour.
Fresh, *ad.* (ફ્રેશ) તાજાં. फ्रेश्–नवीं. New.
Die, *v. i.* (ડાઇ) મરી જવું. डाय्–गळणें.. Wither.
Suck, *v. t.* (સક) ચુસે છે. सक्–शोषणें. Absorb.
Deep, *ad.* (ડીપ) ઉંડા. डीप्–खोल. Sunk low.
Roots *n.* (રૂટ્ઝ) મુળિયાં. रूटस्–पाळें, मुळें. The parts of a plant which enter the earth.
Earth, *n.* (અર્થ) જમીન. अर्थ्–जमीन. Soil.
Ropes, *n.* (રોપ્ઝ) દોરડાં, रोप्स्–दोरखंडें. Cords.
Firm, *ad.* (ફર્મ) મજબુત. फर्म्–मजबूत. Fixed. [जाणें. Driven.

Being blown, *ger.* (બ્લેઇંગ બ્લોન) ઉડી જતાં. बिइंग्बलोन–उडतांन

(૧) આપણે ઘણે દુર ચાલી આવ્યા છીએ, મને ઘણી ડાક લાગે છે. તમે પણ ડાકી ગયા છો? કેવા ગરમી પડે છે! મારાથી વધારે વાર ચલાતું નથી. ચાલો આપણે આ ઝાડ તળે બેસીયે અને આસાયશ લઇએ. (૨) અહિયાં સુંદર અને ઠંડક આપનારૂં છે. સુર્યની રોશની આપણી આગળ પહોંચી શકતી નથી, કારણ કે ઝાડના ગીચ પાંદડાં તેને આવતાં અટકાવે છે. મારા ગજવામાં થોડા ભૂજેલા ચોખા છે. ચલો આપણે તેમાથી થોડા ખાઇએ. અહિંયાં થોડા તમારો માટે છે. (૩) આ કેવું સુંદર જુનું ઝાડ છે! હું ધારૂં છું કે તે સો વરસનું જુનું હોવું જોઇએ. તેનું થડ કેવું જાડું છે! સઘળી બાજુએ ડાંખળીઓ કેટલી દુર ફેલાયલી છે. એક ઘરનાં છાપરાંની માફક તેઓ આપણને છાંયડો આપે છે. વચમાંના જાડાં થડથી ડાખલીઓ ઉચે ટેકવાયલી છે. (૪) તેનાં પાંદડાં કેવા સુંદર દેખાય છે. હવે તેઓ પ્રકાશતાં અને લીલાં છે. પણ થોડાં વખતમાં તેઓ પીલાં અને ભુરા થશે. ત્યારપછી તેઓ તદન સુકાં થશે અને જમીન ઉપર પડશે. પાંદડાંઓ માત્ર એક વર્ષ જીવે છે. તેઓ મરી ગયા પછી નવાં પાંદડાં તેઓની જગાએ આવે છે. (૫) પાંદડાંઓ ઝાડને શું કામના છે! શું માત્ર તેઓં ઝાડને સુંદર દેખાડવાને માટે છે! (૬) અરે નાહ! પાંદડાં વગર ઝાડ જીવી શકે નહિ. પાંદડાંઓ, જ્યારે પ્રકાશીત સુરજ તેઓ ઉપર પ્રકાશે છે, ત્યારે હવામાંથી પોષણ ચુશી લેછે. તે પોષણ ઝાડમાં જાય છે અને તેને મજબુત બનાવે છે. (૭) ઝાડને કોઇ બીજી રીતે ખોરાક મળે છે? (૮) હા, ઝાડના કેટલાક ભાગ તમે જોઇ શકતા નથી. તેઓ જમીનમાં નીચે ઉંડા જાય છે. આ ભાગોને ઝાડના મુળિયાં કીહે છે. જે પ્રમાણે જમીનની ઉપર થડ અને તેમાંથી ઘણી ડાંખળીઓ નીકળેલી હોય છે, તે પ્રમાણે એક મોટું મુળિઉ હોય છે, અને તેમાંથી ઉગતાં ઘણાં નાના મુળયાં હોય છે. (૯) જે પ્રમાણે પાંદડાં હવામાંથી પોષણ ચુશી લે છે, તે પ્રમાણે આ મૂળયાં જમીનમાંથી પોષણ ચુશી લે છે. તે પોષણ ઝાડમાં જાય છે અને તેને મજબુત બનાવે છે. (૧૦) મૂળિયાંઓ ઝાડને માટે જમીનમાંથી પોષણ મેળવે છે, એટલુંજ નાહ, પણ તેઓ દોરડાં જેવાં છે, જેઓ ઝાડને જમીનમાં મજબુત રાખે છે, અને તેને પવનથી ઉડીને નીચે પડતાં બચાવ છે.

LESSONS. પાઠ. धडे.

Lessons, *n.* (લેસન્ઝ) પાઠ लेसन्स–धडे Something to be learnt.

To study, *inf.* (સ્ટડિ) અભ્યાસ કરવાને. स्टडि–अभ्यास करण्याचा. To apply the mind to books.

Hard, *ad.* (હાર્ડ) સખત. हार्ड–चापून. Diligently.

Reward, *v.* (રિવૉર્ડ) બદલો. रिवॉर्ड–फळ, बक्षिस. Return.

Spell, *v. t.* (સ્પેલ) જોડણી કરવી स्पेल–वर्णजोडणें To tell the letter of a word

Heed, *v. t.* (હીડ) ધ્યાન આપવું हीड–लक्षदेणें Attend to.
Steady, *ad.* (સ્ટેડિ) મક્કમ. स्टेडि–निग्रही. Constant.
Empty, *adj.* (એમ્પ્તિ) ખાલી. एम्पटि–रिकामा. Not full.
Purse, *n.* (પર્સ) પૈસાની કોથળી. पर्स–पैसे टेवण्याचीं पिशवी. A small bag for carrying money in the pocket.

Brain, *n.* (બ્રેન) મગજ ब्रेन्–मेंदु बुद्धि Mind. [greater degree
Worse, *adj.* (ઉવર્સ) વધારે ખરાબ. वर्स–अधिक वाईट Bad in a
Task, *n.* (ટાસ્ક) કામ; પાઠ. टास्क-धडा. Work. Lesson.
Begin, *v. t* (બિગિન) શરૂ કરો बिगिन्–आरंभकरा Commence
Prize, *n* (પ્રાઇઝ) ઇનામ प्राइज़्–इनाम. Reward
To win, *inf.* (ટુઉવિન) જીતવું टुवुइन्–जिंकणें, मिळविणें Gain
Pour, *v. t.* (પોર) રેડો. पोअर–ओता, घाला Drop.
Golden, *adj.* (ગોલ્ડન) કિમતી. गोल्डन्–अमोलिक. Valuable
Knowledge, n. (નૉલેજ) જ્ઞાન. नॉलेज–ज्ञान Learning.

(૧) હવે સખત અભ્યાસ કરવાનો વખત છે; કામ તેનો પોતાનો બદલો લાવશે; ત્યારે કામ કરો, કામ કરો, કામ કરો. (૨) આપણને જોડણી કરવી જોઇએ અને આપણને વાચવું જોઇએ, આપણને આપણા પાઠ શિવાય કશા ઉપર ધ્યાન આપવું ન જોઇએ,–ખાતરી પુર્વક અને મક્કમ માણસોએ ફતેહ મેળવવી જોઇએ ત્યારે કામ કરો, કરો, કરો, કામ કરો, (૩) ખાલી કોથળા કોણને ગમશે ? ખાલી મગજ એથાબી વધારે ખરાબ છે; ત્યારે કામ કરે, કામ કરો; કામ કરો. (૪) ઉલટથી પાઠ શરૂ કરો; હવે ઇનામ જીતવાનો વખત છે; કિમતી જ્ઞાન અંદર (મગજમાં) રેડો અને કામ કરો, કામ કરો, કામ કરો.

THE ARAB AND HIS HORSE. આરબ અને તેનો ઘોડો.

आरब आणि त्याचा घोडा.

Arab, *n.* (ઍરબ) આરબ. ॲरब्–आरब. An inhabitant of Arabia.
Reared, *v. t.* (રિયર્ડ) ઉછેર્યો હતો. रिअर्ड्–वाढविला Brought up.
Birth, *n.* (બર્થ) જન્મ. बर्थ्–जन्म. The time of coming into life.
Fed, *v. t.* (ફેડ) ખવાડયું. फेड्–खावयास घातलें. Gave food.
Treated, *v. t.* (ટ્રીટેડ) વરત્યે, ट्रीटेड्–वागविलें Behaved towards.
Lived, *v. i.* (લિવ્ડ) રહેતો હતો. लिव्हड्–रहात असे. Dwelt.
Tent, *n.* (ટેન્ટ) તંબુ. टेंट्–तंबू. A portable Lodging of canvas.

Wide, *adj*. (ઉવાઇડ) બહોલાં. वाइड–अफाट. Extensive.
Plain, *n*. (પ્લેન) મેદાન. प्लेन–मैदान. An open land.
Robbers, *n*- (રૉબર્ઝ) લુટારાઓ. रॉबर्स–लुटारू. Plunderers.
Tied, *v. t*. (ટાઇડ) બાંધ્યો. टाइड् -पकडले. Fastened.
Ropes, *n*. (રોપ્ઝ) દોરડાં, रोप्स–दोऱ्या. Cords.
Towards, *prep*.. (ટોઅર્ડ્ઝ) તરફ. टोअर्डस्--कडे. At.
Move, *v. i*. (મુવ) ખસવું,હાલવું. मूव्ह–हलणे. Stir.
Master, *n*. (માસ્તર) શેઠ. मास्टर–धनी. Proprietor [help.
Helpless, *adj*. (હેલ્પલેસ) લાચાર. हेल्पलेस्–निराश्रित. Destitute of
State, *n*. (સ્ટેટ) હાલત. स्टेट् -स्थिति. Condition
Girdle, *n*. (ગરડલ) પટો. गर्डल्–पट्टा. Band.
Galloped, *v. i*. (ગૅલપ્ડ) ચારે પગે દોડી ગયો. गॅलप्ड्– चौखोर उधळाला.
Ran with leaps and bounds
Dropped, *v. t*. (ડ્રૉપ્ડ) મુકયો. ड्रॉप्ड–ठेवला. Laid, Let fall.
In front of આગળ.=पुढें: Before.
Door, *n*. (ડૉર) દરવાજો, डोअर–दरवाजा. Entrance.
To save, in*f*. (ટુ સેવ) બચાવવાને. टु सेव्ह–वांचविणें. To preserve.
Given up, v. *i*. (ગિવન અપ) ખોહી. गिव्हन अप्–सोडलेला.

(૧) એકવાર એક આરબ હતો, જેની પાસ એક ઘણો સુંદર ઘોડો હતો તેણે તેને તેના જન્મથી ઉછેર્યો હતો, અને હમેશા તેને પોતાના હાથે ખવાડતો હતો. તે પોતાના ઘોડા તરફ ઘણો માયાળુ હતો, અને જ્યારે તે તેને નામ દઇને બોલાવતો હતો, ત્યારે તે તેની આગળ દોડતો આવતો હતો. તે તેની સાથે પોતાના બચ્ચાંની માફક વરતતો હતો, અને તે ઘોડો જાણેકે તે તેનો બાપ હોય તેમ તેને ચાહતો હતો. (૨) આ આરબ એક ઘરમાં રહેતો ન હતો. તે બહોલાં મેદાનમાં એક તંબુમાં રહેતો હતાં. એક રાત્રે લુટારાઓ આવ્યા અને તે આરબને પકડ્યો, તેને દોરડાં વડે બાંધ્યો અને તેને ઉપાડી લઇ ગયા. તેઓ, વળી તેનો ઘોડો લઈ ગયા (૩) બીજી રાત્રે જ્યારે તે લુટારાઓ સઘળા ઉઘાયલા હતા ત્યારે તે આરબે તેના ઘોડાને તેની તરફ આવતો સાંભળ્યો. તે આરબના હાથ પગ બાંધેલા હોવાથી તેનાથી ખસી શકાતુ ન હતું. પોતાના શેઠને આ લાચાર હાલતમાં જોઇને તે ઘોડાએ તે આરબને પોતાના દાંત વડે તેના પટામાંથી પકડ્યો અને તેને લઇને ચારે પગે નાઠો (૪) જ્યાંસુધી તે પેલા આરબના મિતોનાં તંબુ આગળ આવી પુગ્યો ત્યાંસુધી થોભ્યો નહીં. ત્યારપછી તેને તે આરબને તેના તંબુના દરવાજા આગળ મુકયો, અને મુવેલો ભોંય ઉપર પડ્યો. પોતાના શેઠનો જીવ બચાવવા તેને પોતાનો જીવ ખોહયો હતો.

AGAINST BAD LANGUAGE. ભાંડ ભાષા બોલવા વિરૂદ્ધ शिवीगाळीच्या विरुद्ध.

Against, *prep*. (અગેન્સ્ટ) વિરૂદ્ધ. अगेन्स्ट्-विरुद्ध. In opposition to.
Language, *n*. (લૅન્ગવેજ) ભાષા. लॅंग्वेज्-भाषा. Tongue
Ram Charan, *n*. (રામચરણ) નામ છે. रामाचरण–एका मुलाचें नांव.
Only, *adj*. (ઓનલિ) એક પુરો. ओनलि-एकुलता. Sole.
Parents, *n*. (પેરંટ્સ) મા બાપ. पेरेंटस्-आईबाप. Father and mother
Teacher, *n*. (ટીચર) શિક્ષક टीचर-शिक्षक. Tutor.
Sent word to–કહેવડાવ્યું–निरोप पाठविला–Informed.
Behaved, *v. i*. (બિહેવ્ડ) વરત્યો હતો. बिहेव्ड-वागला Acted.
Breakfast, *n*. (બ્રેકફાસ્ટ) નાસ્તો. ब्रेकफास्ट्–न्याहारी. The first meal of the day.
Pencils, *n*. (પેનસિલ્ઝ) સીસાપેન पेन्सिल्स्-पेन्सिली. Lead pens for [writing.
Wait, *v. i*. (વેટ) થોભો. वेट्-थांब, उभा राहा. Stop.
Stool, *n*. (સ્ટુલ) ઘસ્તાન. स्टूल–स्टूल. A seat without a back.
To listen, *inf*. (ટુ લિસન) ધ્યાનથી સાંભળવું टु लिसन्–ऐकावयास. To hear attentively.
Yesterday, *n*. (યસટરડે) ગઇ કાલે. यस्टरडे काल. The day before the [present.
Sorry, *adj*. (સૉરિ) દલગીર. सॉरि-दिलगिर. Grieved.
Floor, *n*. (ફ્લૉર) જમીન. फ्लोअर-जमीन. That part of a building on which we walk.
Abused, *v. t*. (ઍબ્યૂઝ્ડ) ગાળ દીધી. अब्यूज्ड्-शिव्या दिल्या. Used vile [language towards.
In return=તેના બદલામાં. उलट. In reply.
Noise, *n*. (નૉઇઝ) ઘોંઘાટ. नॉइज्-गोंगाट. Clamour loud talk.
Angry, *adj* (ઍન્ગ્રિ) ગુસ્સે. ॲंग्रि-रागावलेला. Vexed.
Dirt, *n*. (ડર્ટ) કાદવ; કચરો. डर्ट-घाण. Mire; unclean matter.
Defile, *v. t*. (ડિફાઇલ) ખરાબ કરે છે. डिफाइल्-खराब करणें. Make dirty pollute.
Kept, *v. t*. (કેપ્ટ) પાળ્યું. केप्ट्-पाळलें. Observed.
Mind, *v. t*. (માઇન્ડ) ધ્યાન આપજે. माइंड-ध्यानांत ठेव. Attend to.
Promise, *n*. (પ્રૉમિસ) વચન. प्रॉमिस्-वचन. Word.

(૧) રામ ચરણ નામનો એક નાનો છોકરો દરરોજ નિશાળે જતો હતો. તે આઠ વર્ષની ઉમરનો હતો, અને પોતાના માબાપનો એક પુરો દીકરો હતો, કે જેઓ તેને ઘણાંજ ચાહતાં હતાં. એક દહાડો તેના શિક્ષકે તેને કહેવડાવ્યું કે તેણે નિશાળમાં ખરાબ ચાલ ચલાવી હતી. (૨) બીજી સહવારે પોતાનો નાસ્તો ખાધા પછી, જ્યારે તે પોતાની બગલમાં ચોપડીઓ લઈને અને પોતાના હાથમાં પેનશીલ લઈને નિશાળે જતો હતો ત્યારે તેના બાપે તેને હાંક મારીને કહ્યું, "રામ ચરણ, એક મિનિટ સબુર કરો, મને તમને કંઇ કહેવું છે" (૩) જ્યારે તેની માએ આ સાંભળ્યું ત્યારે તેણી આવી અને જે કહેવામાં આવે તે ધ્યાનથી સાંભળવાને માટે એક ઇસ્ટાન ઉપર બેઠી. તેના બાપે કહ્યું "તમારા શિક્ષક મને કહે છે કે તમે ગઇ કાલે ખરાબ રીતે વરત્યા હતા. એ સાંભળી હું ઘણો દલગીર છું તમે શું કીધું?" (૪) રામ ચરણે જવાબ આપ્યો, "મે કાંઇ ખોટું કીધું નથી. મારાથી ગોવીંદની ચાપડીઓ જમીન ઉપર પડી ગઇ, અને તેણે મને ગાળ દીધી, અને તેથી મેં તેને તેના બદલામાં ગાળ દીધી. તેણે ધોંધાટ કરી મેલ્યો. અને મને ગાળ દીધી. મેં પણ તેમજ કીધું. બાવા આશું ખોટું હતુ? શિક્ષક ગોવીંદ અને મારી બઉની સાથે ગુસ્સે થયા. (૫) તેના બાપે જવાબ આપ્યો "મારા વહાલા છોકરા તમે ખોટું કીધું. તમારા શિક્ષક મને જણાવવામાં તદન વાજબી હતા. તમારે કોઇને ગાળ દેવા ન જોઇએ. એક સારા છોકરાને બીજાઓ ગાળ દે ત્યારે પણ તે તેઓને ગાળ દેતો નથી. ખરાબ શબ્દો એક સારા છોકરાના મોંઢાંમાથી કદી બહાર નીકળતા નથી. ખરાબ શબ્દો કાદવ જેવા છે; તેઓ તમને ખરાબ કરે છે. અરે! મારા દીકરા ફરીથી કદી ખરાબ શબ્દો વાપરતા નાં" (૬) તેના માયે કહ્યું, "તે ખરૂં છે. ખરાબ છોકરાઓજ ખરાબ શબ્દો વાપરે છે. તમો તમારા બાવાને ખરાબ શબ્દો વાપરતાં કદી સાંભળ્યા નથી, મારા વહાલા દીકરા, તમ કદી સાંભળ્યા છે? એવણ જે કહે છે તે ઉપર ધ્યાન આપજો, અને તેવણ જેમ કહે છે તેમ કરજો" (૭) રામ ચરણ એક ભલો છોકરો હતો. તે પોતાના બાપ અને માને ચાહતો હતો, અને તે તેઓને રાજી કરવા ચાહતો હતો. તેણે કહ્યુ "બાવા હું કદી પણ એક ખરાબ શબ્દ વાપરીશ નહિ" અને તેણે પોતાનુ વચન પાળ્યું.

THE FOX AND THE GOAT

કોહલું અને બકરો. कोल्हा आणि बोकड

Travelling, *pres. part.* (ટ્રૅવલિંગ) મુસાફરી કરતા. ट्रॅव्हलिंग्-प्रवास करीत. Journeying.

Dry, *adj.* (ડ્રાઇ) સુકા. ड्राय्-कोरडा. Not wet.

Thirsty, *adj* (थर्स्टि) તરસ્યા. थर्स्टि-तहानेलेला Eager to drink
Country, *n.* (કંટ્રિ) મેદાન. कंट्रि-प्रदेश. Land near a city. [finding.
In order to find, શોધી કાઢવા માટે. शोधार्थ. For the purpose of
At length, *ad.* (ઍટ લેન્ગથ) આખરે.ऍट लेंग्थ्-शेवटीं. **At** last.
Clear, *adj*. (ક્લિયર) સ્વચ્છ. क्लिअर स्वच्छ. Clean.
Spring, *n*. (સ્પ્રિંગ) ઝરો. स्प्रिंग्-झरा, ओढा, Brook.
Pit, *n*. (પિટ) ખાડો. पिट्-खांच, खाडा. Well; hollow.
Having quenched, *perf. part.* (ક્વેન્ચ્ડ) મટાડીને. (क्वेन्च्ड्) भागविल्यावर Having quisted.
Thirst, *n*. (થર્સ્ટ) તરસ.थर्स्ट्-तहान.Eager desire for water. [ved.
Formed, *v. t.* (ફૉર્મ્ડ) બનાવ્યા; રચ્યા. फॉर्म्ड् योजल्या Made; contri-
Plans, *n*. (પ્લૅન્ઝ) યુક્તિ. प्लॅन्स्-युक्त्या Contrivances.
Agree, *v. i.* (ઍગ્રી) એકમત થવું. ऑग्र-एकमत होणें.Be of one mind
Crafty, *adj*. (ક્રૅફ્ટિ) લુચ્ચું. क्रॅफ्टि-लुच्चा.Cunning.
Selfish, *adj*. (સેલફિશ) આપમતલબી, सेल्फिश-आपल पोटया. Regarding his own interest only.
Joy, *n*. (જૉય) ખુશાલી. जॉय-आनंद. Delight.
Thought, *n*. (થૉટ) વિચાર, थॉट्-विचार.Idea.
Rear, v. *t*. (રિયર) ઉભા થાઓ. रिअर-उभा रहा Raise up.
Hinder, *adj*. (હાઇન્ડર) પાછળા. हाइंडर-मागील. Opposite to fore.
Rest, v. *t*. (રેસ્ટ) ટેકવે. रेस्ट्-ठेव, टेंक. Lean.
Fore, *adj*. (ફોર) આગળા. फोअर-पुढचे. Front.
Climb, v. i. (ક્લાઇમ) ચઢવું. क्लाइम्-चढणें. Mount.
Pull, inf. (પુલ) ખેંચવુ. पुल्-ओढणें. Drag.
Simple, *adj*. (સિમપલ) ભોળા. सिंपल-भोळा.Silly.
Forgot, *v. t.* (ફરગૉટ)ભૂલી ગયો. फरगॉट-विसरला. Did not remember.
Strength, *n*. (સ્ટ્રેન્ગથ) જોર. स्ट्रेंग्थ्-शक्ति.Power
Proposed, v. i. (પ્રોપોઝડ) સુચવ્યું. प्रपोज्ड-सुचविलें.Suggested.
Stepped, *v.i.*(સ્ટેપ્ડ) ગયો. स्टेप्ड्-पाऊल ठेवलें. Walked.
Safety, *n*. (સેફ્ટિ) સલામતી. सेफ्टि-सुराक्षितपणा Security.
Fol, *n*. (ફુલ) બેવકુફ. फुल्-मूर्ख. Silly person.

Beard, *n.* (બિયર્ડ) દાઢી. बिअर्ड-दाढी. The hair growing on the chin.
Sense, *n.* (સેન્સ) અક્કલ. सेन्स्-अक्कल. Reason
Risk, *v. t.* (રિસ્ક) જોખમમાં નાખવી. रिस्क्-धोक्यांत घालणें. Endanger.
Advice, *n.* (ઍડવાઇસ) શીખામણ. ॲडव्हाइस-उपदेश. Counsel
Useful, *adj* (યુસફુલ) ઉપયોગી. यूजफुल्-उपयोगी. Of use.
Hereafter, *ad.* (હિયર આફ્ટર) હવ પછી. हिअरआफ्टर-यापुढें. In future
Luck, *n.* (લક) નસીબ. लक्-नशीब. Fortune
To escape, *inf.* (એસ્કેપ) બચી જવું. टु एस्केप्-पार पडणें. To flee.
Danger, *n.* (ડેનજર) ભય. डेंजर-भय Peril.
Perched, *v. t.* (પરચ્ડ) બેઠેલો હતો. पर्च्ड्-बसला. Seated.
For my part, મારે વિષે કહું તો. माझ्या विषयीं म्हणशील तर. So far as concerns me
Good-natured, *adj.* (ગુડ-નેચર્ડ) સારા સ્વભાવનો. गुडनेचर्ड-सुस्वभावी. Of a good disposition.

(૧) એક કોહલું અને એક બકરો એક ઉનાળાના સુકા દિવસે સાથે મુસાફરી કરતા હતા, તેઓ ઘણા તરસ્યા થયા. એક જગ્યા કે જ્યાં તેઓને પાણી મળે, તે શોધી કાંઢવાને માટે મેદાનની આસપાસ જોતાં, તેઓએ આખરે એક ખાડાને તળીયે એક સ્વચ્છ ઝરો જોયો. બેઉએ એકદમ નીચે ભુસ્કો માર્યો, અને પોતાની તરશ મટાડીને વિચાર કર્યો કે હવે તેઓએ બહાર કેમ નીકળવું તે જોવાનો વખત થયો છે. (૨) તેઓએ ઘણી યુક્તિઓ કીધી, પણ કોઇ પણ યુક્તને માટે તેઓ એકમત થઇ શકયા નહિ. આખરે તે લુચ્ચું આપમતલબી કોહલું મોટી ખુશાલીથી બોલી ઉઠયું, "મારા મગજમાં હમણાજ એક વિચાર આવ્યો છે." તેણે તે બકરાને કહ્યું. " તમ તમારા પાછલાં પગ ઉપર ઉભા રહો, અને તમારા, આગળા પગ તે ખાડાની બાજુ સામે ટેકવો; પછી હું તમારા માથાં ઉપર ચઢીશ કે જ્યાંથી હું મથાળે પહોંચવાને શક્તિવાન થઇશ, અને એકવાર હું ઉપર ગયો" એટલ તમને શીંગડાં પકડીને ખેંચી લેવાનું મારે માટે પુરતું સહેલું થઇ પડશે. (૩) તે ભોળો બકરો ભૂલી ગયો કે તે કોહલામાં તેને ઉપર ખેંચી લેવાનું જોર નથી; તેથી જેમ તે કોહલાંએ તેને કરવાને કહ્યું તેમ તેણે તરતજ કીધું. ત્યારપછી જેમ તે કોહલાંએ સુચવ્યું હતું, તેમ તે બકરાની પીઠ ઉપર ચઢયો, તેના માથા ઉપર ચાલી જઇને સહી સલામત તે કુવાને મથાળે પુગ્યો. (૪) તે બકરો બોલ્યો " હવે ત્યારે તમે જે મદદ આપવા કહી હતી તે તમે મને આપો." (૫) તે કોહલાંએ જવાબ આપ્યો, " બુઢ્ઢા મુર્ખ, ખરૂં છે કે તમને એક લાંબી દાઢી છે, પણ ઘણી થોડી અકકલ છે. શું તમે એમ ધારો છો કે તમારી જીંદગી બચાવવાને માટે હું મારી પોતાની જીંદગી જોખમમાં નાખું તોપણ, હું તમને જરા

શીખામણ આપીશ કે જે, જો તમારૂં આ ભયમાંથી બચી જવાને સારૂં નસીબ હોય, તો તમને હવે પછી ઉપયોગી થઇ પડેઃ 'બહાર કેમ નીકળવું તે જ્યાં સુધી તમે જાણો ત્યાંસુધી એક ખાડામાં ફરીથી કદી કુદકો મારતા ના.'" (૬) એક બકરો, જે તે કુવાને મહાળે બેઠો હતો, અને જેણે જે સઘળું બન્યું હતું, તે જોયું હતું, તે બોલ્યો, "ખરૂં છે; પણ મારે વિષે કહું તો કુવાને મહાળેના આપમતલબી લુચ્ચા કોહલાંના કરતાં તેને તળીયેના સારા સ્વભાવના, તો જો કે ભોળો બકરો થવાને હું પસંદ કરૂં.

WHAT THE SPARROW SAYS. ચકલીયાં શું કહે છે.

चिमणी काय सांगते.

Sparrow, *n.* (સ્પૅરો) ચકલીયું. स्पॅरो-चिमणी. A small chirpingbird.
Value, *n.* (વૅલ્યુ) કીંમત. व्हॅल्यू किंमत. Worth.
God, *n.* (ગૉડ) ખોદા. गॉड-ईश्वर. Providence.
Coat, *n.* (કોટ) ઢાંકણું. कोट-आच्छादन. Covering
Plain, *adj.* (પ્લેન) સાદું. प्लेन्-सांधा. Simple.
Speck, *n.* (સ્પેક) ડાઘું. स्पेक-ठिपका. Spot.
Crimson, *n.* (ક્રિમઝન) કીરમજી રંગ क्रिमझन्-किरमिझी रंग. Deep red colour.
Show, *n.* (શો) દેખાવ; ભપકો. शो, देखावा-भपका. Display; pomp
Winter, *n.* (ઉવિન્ટર) શિયાળો. वुइंटर-हिंवाळा. The cold season of the year.
Shields, *n.* (શીલ્ડઝ) બચાવ કરે છે. शील्डस्-रक्षण करतो. Protects.
Purple, *n.* (પરપલ) જાંબુરો રંગ. पर्पल-जांबळा रंग. A colour produced by mixing red and blue.
Perhaps, *ad.* (પરહૅપ્સ) કદાચ્યત. परहॅप्स्-कदाचित्. It may be.
Vain, *adj.* (વેન) શેખીખોર મગરૂર. व्हेन्-गर्विष्ठ. Conceited; proud.
Barn, *n*. (બાર્ન) કોઠાર. बार्न्-कोठार. Store-house.
Store-house, *n.* (સ્ટોર હાઉસ) વખાર. स्टोअरहाऊस्-वखार. Warehouse.
Sow, *v. i.* (સો) વાવવું. सो-पेरणें. Scatter seeds for producing a crop.
Reap, *v.i.* (રીપ) કાપણી કરવી. रीप्-कापणी करणें. with a sickle.
Portion. *n.* (પોરશન) હીસ્સો. पोरशन-भाग.हिस्सा. Share
Seed, *n.* (સીડ) બી. सीड्-बी That which is sown.
To keep, *inf.* (ટુ કીપ) જાળવી રાખવાને. टू कीप-सांठवणें. To preserve.

(૧) હું માત્ર એક નાનું ચકલીયું છું, હું દેખાવે મોટું નથી; મારી જીંદગી કંઇ

કિમતની નથી, પણ ભલો ખોદા મારી સંભાળ લેછે. (૨) તેણે મને પીછાંનુ ઢાંકણ આપ્યું; હું જાણું છું કે તે ઘણું સારૂં છે, કીરમજી રંગનું એક ઢાંણુ પણ તે ઉપર નથી, કારણકે તે ભપકાને માટે બનાવવામાં આવ્યું નથી. (૩) પણ તે શિયાળામાં મને ગરમ રાખે છે, અને વરસાદથી મારો બચાવ કરે છે, જોતેને સોનેરી અથવા જાંબુરો રંગ હતે, તો કદાચ તે મને મગરૂર કરતે. (૪) મારી પાસે કાંઇ કોઠાર અથવા વખાર નથી, હું વાવણી કરતો નથી અથવા કાપણી કરતો નથી; ખોદા મને એક ચલીયાંનો હિસ્સો આપે છે, પણ સાચવી રાખવાને એક બી આપતો નથી.

THE FOOLISH MOUSE. મુર્ખ ઉંદર. मूर्ख उंदीर.

Picked up, *v.t.* (પિકડ અપ) ઉંચકી લીધું. पिक्डअप्-टिपून घतलें. Lifted up.
Room, *n.* (રૂમ) ઓરડો. रूम-खोली. Apartment.
Trap, *n.* (ટ્રૅપ) છટકું. ट्रॅप-चाप, सांपळा; Something that catches.
Master, *n.* (માસ્તર) શેઠ. मास्तर-धनी. Owner.
Mice, *n.* (માઇસ) ઉંદરો. माइस-उंदीर (अ. व.)(plu. of mouse)
Rings, *n.* (રિંગઝ) કડીઓ. रिंग्ज-वर्तुळें. Small circles.
Salt-fish, *n* (સૉલ્ટ–ફિશ) મીઠું દીધેલી માછલી. सॉल्ट् फिश-खारलेला मासा. Fish preserved in salt.
Was hung up, *v.t.* (હંગ અપ) ટાંગવામાં આવી હતી. हग् अप-टांगलेला होता. Was suspended
Smells, *v. i.* (સ્મેલ્ઝ) સોડમ આવે છે. स्मेल्स-वास येतो. Has an odour
Touched, *v. t.* (ટચ્ડ)અડકયો. टच्ड-शिवला. Came in contact with
Killed, *v. t.* (કિલ્ડ) મારી નાખ્યો. किल्ड-ठार मारलें Deprived of life
Hole, *n.* (હોલ) દર. होल-बीळ. Cell.
Kept thinking, વિચાર કરવાનું ચાલુ રાખ્યું. विचार करीत राहिला. Continued to think.
Smelt, *v. i.* (સ્મેલ્ટ) વાસ આવ્યો. स्मेल्ट-वास येत होता. Had an odour
Quietly, *ad.* (ક્વાયૅટલિ) ગુપચુપ. क्वाएटलि-गुपचुप. Silently.
Obeyed, *v. t.* (ઓબેડ) તાબે થઈ. ओबेड-आज्ञा पाळली. Listened to

(૧) એક રાત્રે એક ઉંદરનું બચ્ચું પોતાની માની સાથે બહાર ફરતું ગયું. પહેલાં તે એક ગમ દોડયું અને પછીબીજી ગમ દોડયું અને પોતાથી જે બન્યુ તે ઊંચકી લીધું. (૨)આખરે તે ઘરના એક ઓરડામાં તે એક છટકાં આગળ આવી લાગ્યું. તે ઘરના માલેકે ઉંદર પકડવાને માટે તે ત્યાં મુકયું હતું. બધે ફરતી કડીઓ સાથનો

તે એક દાબડો હતો. અંદર મીઠાંમાં આઠેલી માછલીનો એક ટુકડો ટાંગેલો હતો. (૩) તે ઉંદરનાં બચ્ચાંએ કહ્યુ, " વહાલા મા, અહિયાં એક નાનું ઘર છે. કોઇ દયાળુ શખસે ઉંદરોને રહેવાને માટે તે અહિયાં મુકયું છે, અને અંદર કાંઇ ચીજ છે, જેનો ઘણોસારો સોડમ આવે છે. હું અંદર જાઉં અને તે ખાઉં ? " (૪) તે માયે કહ્યું " મારાં બચ્ચાં, ને દાબડા નજદીક જતા ના. તે કાંઇ ઘર નથી પણ ઉંદરોને પકડવાને માટેનુ છટકું છે. તમારો બાપ એકવાર અંદર ગયો હતો, અને જેવું તેણે તે મીઠાંમાં આઠેલી માછલીને હાથ લગાડયો, કે દરવાજો પડી ગયો, અને તેનાથી બહાર નીકળી શકાયું નહિ, અને સહવારમાં એક માણસ આવ્યો, અને તેને મારી નાખ્યો. " (૫) ત્યારપછી તેઓ પોતાનાં દરમાં પાછાં ગયાં. પણ તે મુર્ખનાનો ઉંદર જંપીને બેસી શકયો નહિ, તે મીઠાંમાં આઠેલી માછલીનો કેવો સરસ સોડમ આવતો હતો, તેનો વિચાર કરવાનું તેણે ચાલુ રાખ્યું. આખરે તે ગુપચુપ દોડી ગયો, તે છટકાં આગળ ગયો, અને બોલ્યો " દરવાજો પડી જાય તેની આગમજ હું બહાર દોડી આવીશ" તેથી તે અંદર ગયો, અને મીઠામાં આઠેલી માછલીનો ટુકડો ખેંચ્યો. (૬) તરતજ તે દરવાજો નીચે પડી ગયો. અને તે નાનો ઉંદર સપડાઇ ગયો. પોતાની ડાહી બુઢી માયને તે તાબે નહિ થયો, તેને માટે તે કેટલો દલગીર થયો! પણ છેકજ મોડું થઇ ગયું હતું. સહવારમાં એક માણસે આવીને તેને મારી નાખ્યો. (૭) છોકરાંઓ, તમારા માય અને બાપ તમને જે કરવા કહે તે કરો.

A GOOD BARGAIN એક સારૂં સાટું चांगला सौदा

Bargain, *n.* (બારગેન) સાટું. बारगेन्–सौदा. Contract
Ram Din, *n.* (રામ દીન) નામ છે. रामदीन–एकाचें नांव.
Bazaar, *n.* (બઝાર) બઝાર बाझार-बाजार Market
Ganga, *n* (ગંગા) છોકરીનું નામ છે. गंगा-मुलीचें नांव
Sweetmeat, *n.* (સ્વીટ મીટ) મીઠાઇ.स्वीटमीट-मिठाई. Confectionery.
To buy, *inf* (ટુ બાઇ) ખરીદવાને. टु बाय्-विकत घेण्यास. To Purchase.
Annas, *n* (અનાઝ) આના. अनाज् आणे. Four pice.
Rich, *adj.* (રિચ) પૈસાદાર रिच्-श्रीमंत. Wealthy.
Moti, *n.* (મોતિ) નામ છે. मोति-एक नांव. [ornaments of gold
Goldsmith,*n*(ગોલ્ડસ્મિથ) સોની गोल्डस्मिथ-सोनार. One who makes
Sold, *v. t.* (સોલ્ડ) વેચી.सोल्ड-विकला. Gave for money.
Paid, *v. t.* (પેડ) આપ્યું पेड-दिला. Gave. [chased.
Might have bought (બૉટ) ખરીદતે. बॉट-विकत घेतला असता. Pur-
Fellow, *n.* (ફેલો) છોકરો. फेलो-मुलगा. Boy.

Price, *n.* (પ્રાઇસ) કિંમત. प्राइस-किंमत. Cost.
Glad, *adj* (ગ્લૅડ) ખુશી. ग्लॅड-खुशी Delighted.
Lie, *n.* (લાય) જુઠું. लाय-खोटें. Falsehood.
Trusted, *v. t.* (ટ્રસ્ટેડ) ભરોસો રાખ્યો. ट्रस्टेड-विश्वास ठेवला. Relied upon.
To cheat, *inf.* (ચીટ) ઠગવાને चीट-फसविणें To deceive.
Pice, *n.* (પાયસ) દોહડીયું पाइस-पैसा Three pies. [shame.
Ashamed, *adj*, (અશેમ્ડ) શરમીંદો. अशेम्ड-शरमलेला. Affected by
Liar, *n.* (લાયર) જુઠો. लायर-खोटें बोलणारा One who tells a lie.
Cheat, *n.* (ચીટ) ઠગારો चीट-फसव्या. One who deceives.
Shame. *n.* (શેમ) શરમ; ફજેતી शेम-शरम. Disgrace.
May be found, *v.t.*(ફાઉન્ડ) પકડાઇ આવ્યે सांपडला-जाशिल. Detected.
Twice, *ad.* (ટવાયસ) બેવાર ट्वाइस-दोन वेळां Two times
Profit, *n.* (પ્રૉફિટ) નફો प्रॉफिट-फायदा Gain.

(૧) રામ દીન–ગંગા, મારી સાથ તમે બજારમાં આવશો? હું થોડીક મીઠાઇ ખરીદવા જાઉં છું. હું તમને થોડી આપીશ. (૨) ગંગા,–અરે હા; હું આવીશ. મીઠાઇ ખરીદવાને માટે તમારી પાસે કેટલા પૈસા છે? (૩) રામદીન–મારી પાસે બે આના છે. (૪) ગંગા–અરે, તમે પૈસાદાર છો? તમને એટલા બધા પૈસા કયાંથી મળ્યા? (૫) તમ સોનીનો છોકરો મોતી, જે આપણી નિશાળે આવે છે, તેને ઓળખોછો? મેં હમણાજ તેની સાથે એક નફાકારક સાટું કીધું છે. મં તેને મારો કાગળનો પતંગ બે આને વેચ્યો. (૬) ગંગા–તેને માટે એટલા બધા પૈસા તેણે કાંય આપ્યાં? તમ જાણો છો કે તમે તો માત્ર તેને માટે અરધો આનો આપ્યો હતો. મોતી એક નવું પતંગ ખરીદતે. (૭) રામદીનઃ–હા, પણ તેને તેની ખબર ન હતી. તે માત્ર એક નાનો છોકરો છે. તેને કોઇપણ ચીજની કિંમતની ખબર નથી. મેં તેને કહ્યું કે મેં ચાર આને તે પતંગ ખરીદયું, અને હું તેને અરધી કિંમતે તે આપીશ. તેને માટે મને બે આના આપવાને તે ઘણો ખુશી થયો. (૮) ગંગા–અને આ પ્રમાણે એક નાનો છોકરો જેણે તમારા બોલ ઉપર ભરૂસો રાખ્યોં, તેને છ દોઢીયાંને ખાતર છેતરવાને માટે, તમે જુઠું કહ્યું, અને તેને તમે સારૂં સાટું કહો છો. જાઓ! હું તમારાથી શરમીંદો છું. હું એક જુઠા અને ઠગારા સાથે દોસ્તી રાખીશ નહિ. હું તમારી સાથે વધારે વાર બોલીશ નહિ અને હું મોતીને કહીશ કે તમે તેને કેવી રીતે ઠગ્યો છે, અને તેણે ફરીથી તમારી ઉપર વિશ્વાસ રાખવો ન જોઇએ. (૯) રામદીન.–અરે! ગંગા, મારી ફજેતી ના કરો. હું પોતે મોતીને કહીશ, અને હું તેને પૈસા પાછા આપીશ. હું ઘણો દલગીર છું કે મેં જુઠું કહયું. (૧૦) ગંગા–ઘણું સારૂં, ત્યારે

હું હજીબી તમારો મિત્ર થઈશ. પણ એકદમ મોતી આગળ જાઓ, અને તેને કહો કે તમે ઘણા દલગીર છો. તે નાના છોકરાને તેના પૈસા પાછા આપજો. રામ દીન, કદી ભુલતાના કે જોકે તમે જુઠું બોલો અને પકડાઓ નહિ, તોપણ ખોદા તે વિષે સઘળું જાણે છે. તમે તેને ઠગી શકો નહિ. જેઓ સાચું બોલે છે તેઓને ખોદા ચાહે છે. વળી ભુલતા ના કે જેઓ સાચું બોલે છે તેઓને માણસો ચાહે છે. માણસો કદી જુઠાઓ ઉપર વિશ્વાસ મૂકતા નથી. એક યા બે વાર જુઠું બોલીને તમે થોડો લાભ મેળવો, પણ જેવું માણસોને માલમ પડે કે તમે જુઠા છો, તેવુંજ જો કે તમે સાચું પણ કહો, તોપણ કોઇ તમારી ઉપર વિશ્વાશ મેળશે નહિ.

PARTS OF ANIMALS પ્રાણીના ભાગો. प्राण्यांचे अवयवं.

Gill, *n.* (ગિલ) ચુંઈ. गिल्-कल्ला The organ of respiration infishes.

Hoof, *n.* (હુફ) ખરી. हूफ-खुरकी. The horny substance that protects the feet of animals.

Duck, *n.* (ડક) બતક. डक-बदक A water bird.

Bill, *n.* (બિલ) ચાંચ. बिल-चोंच. Beak.

May sail, *v. i.* (સેલ) ઉડે. सेल-उडेल. fly.

Paw, *n.* (પૉ) પંજો. पॉ-पंजा The foot of beasts of prey with [claws.

Fin, *n.* (ફિન) માછલીની પાંખ. फिन्- पंख The wings of fishes.

Fingers, *n.* (ફિનગર્ઝ) આંગળાં. फिंगर्स-बोटें. The extreme parts of the hand

Purpose, *n.* (પરપઝ) મતલબ. परपज-कारण. Aim; object.

Beasts, *n.* (બીસ્ટઝ) પશુઓ. बीस्टस-पशू. Wild animals

Convenient, *adj.* (કનવિનિયંટ)સગવડ ભરેલું.कनव्हीनियंट-सोईचीं-उपयोगी Suitable.

He'd=He had

Goose,*n.* (ગુસ) હંસ. गूज्-हंस A water-fowl

(૧) ગાયને શીંગડું હોય છે, અને માછલીને ચુંઇ હોય છે, ઘોડાને ખરી હોય છે, અને બતકને ચાંચ હોય છે; પક્ષીને પાંખ હોય છે, કે જેથી કરીને તે હવામાં ઉંચે ઉડે, અને કુતરાને પંજો હોય છે, અને બિલાડીને પુછડી હોય છે; અને તેઓ પાંખ વડે અથવા પાંખ વડે અથવા ચાંચ વડે અથવા પગ વડે તરેછે, અથવા ઉડે છે, અથવા ચાલે છે, અથવા ખાય છે. (૨) દરેક છોકરાને દરેક હાથ ઉપર પાંચ આંગળાં સાથે કામ કરવાને માટે, પકડવાને માટે, અને પહોંચવાને માટે એ હાથ હોય છે; કોઇપણ પક્ષીઓ, પશુઓ કે માછલીઓને કામ કરવાને માટે

અથવા રમવાને માટે તેના જેવી અરધી પણ સગવડ ભરેલી કોઇ ચીજ નથી; પણ જો તે તેઓને વાપરે નહિ અને તેઓને કામ કરતાં રાખે નહિ, તો તેને હંસની માફક બેજ પગ હોય તો સારૂં.

THE LION AND THE MOUSE. સીંહ અને ઉંદર

सिंह आणि उंदीर.

Fig, *n*(ફિગ) અંજીર. फिग्—अंजीर A kind of fruit
Feel, *v.t.* (ફીલ) જણાવુ. फील—स्पर्शज्ञान होणें, Perceive [Got up.
Woke up, *v. i.* (વોક અપ) જાગી ઉઠયે. वोक अप—एकदम जागा झाला.
Jaws, *n.* (જૉઝ) જડબાં. जॉज-जबडे.
To swallow, *inf.* (સ્વૉલો) ગળી જવાને. स्वॉलो-गट्ट करण्यासाठीं.
Pardon, *v. t.* (પારડન) માફ કરો. पार्डन-क्षमा करणें Excuse
King, *n.* (કિંગ) રાજા. किंग राजा Sovereign.
Forgive, *v. t.* (ફરગિવ) માફ કરો. फरगिव्ह-दया करा. Pardon.
Thank you=હું તમારો ઉપકાર માનુ છું. मी आपला आभारी आहें I am obliged to you.
Net, *n.*(નેટ) જાળી. नेट-जाळें Snare.
Hunters, *n.*(હન્ટર્ઝ) શીકારીઓ. हंटर्स-पारधी. Those who hunt.
Roared, *v. i.* (રોર્ડ) ગર્જના કીધી. रोअर्ड गर्जना केली. Cried aloud.
Growled, *v. i.* (ગ્રાઉલ્ડ) ઘુરક્યો. ग्राउल्ड-गुरगुरला. Snarled
Of no use ફોકટ. फुकट-व्यर्थ. in vain. [concealing.
Were hiding *v.i.* (હાઇડિંગ) છુપાતા હતા. हाइडिंग-लपून बसले होतें Were
Hurt, *v. t.* (હર્ટ) ઇજા કરવી हर्ट-इजा करणें. Injure
Alive, *adj.* (ઍલાઇવ) જીવતો. अलाइव्ह-जिवंत Living.
Cart, *n.* (કાર્ટ) ગાડું. कार्ट-गाडी. A carriage of burden.
Still, *adj.* (સ્ટિલ શાંત. स्टिल्-शांत. Quiet.
Sharp, *adj* (શાર્પ) તીક્ષણ. शार्प तिक्ष्ण. With a five point. [work.
Set to work, કામ કરવા માંડયો. काम करावयास लागला. Began to
Gnawed, *v. t.* (નૉડ) કરડી ખાધું ग्नॉड--कुरतुडल्या. Bit off.
Bound, *v. t.* (બાઉન્ડ) બાંધ્યો. बाउंड-बांधलें, धरलें Tied.
Rushed, *v. i.* (રશ્ડ)ધશી ગયો. रश्ड--जोरानें धांवला

(૧) એક ઘણા તપતા દિવસે જ્યારે એક સિંહ એક અંજીરના ઝાડનાં છાંયડા નીચે જંગલમાં ઉંઘતો હતો, ત્યારે એક નાનો ઉંદર, કે જે ઝાડનાં મુળીયાંઓમાં એક દરમાં રહેતો હતો, તે બહાર આવ્યો અને તેની ઉપર દોડવા માડયું.

તે સિંહ ઘણો થાકી ગયો હતો, કારણ કે તે આગલી રાતે ત્રીસ કરતાં વધારે માઇલ ચાલ્યોં હતો અને તે ઘણો ભર ઉંઘમાં હતો પહેલ વહેલાં તેને તે ઉંદર જણાયો નહિ, પણ ઊંઘાયા કીધો. (૨) આખરે જ્યારે તેણે કાંઇ ચીજને પોતાના ચહેરા ઉપરથી દોડી જતું જોયું ત્યારે તે જગી ઉઠયો. તેણે પોતાનો મોટો પંજો તે ઉંદર ઉપર મુકયો, અને તેને ગળી જવાને પોતાના મોટા પંજા ઉઘાડયાં. (૩) તે નાના ઉંદર બોલ્યો, "ઓ રાજા મને માફ કરો, હું ઘણો દલગીર છું. મને આ વખતે જરૂર માફ કરો, અને હું તમારી માયા કદી ભુલીશ નહિ. હું માત્ર એક ઘણું નાનુ પ્રાણી છું જો હમણા તમે મને જતો મેળશો તો કોણ જાણે કદાચ કોઇ દહાડો તમને કોઇ રીતે મદદ કરવાને હું શકિતવાન થઇશ. (૪) જ્યારે તે નાના ઉંદરે કહ્યું કે તેને મદદ કરવાને શકિતવાન થશે ત્યારે તે મોટો સિંહ હસી પડયો, પણ તેણે પોતનો પંજો ઉચકયો, અને તેને જવા દીધો. જ્યારે તે નાનો ઉંદર પોતાના દરમાં નાસી ગયો, ત્યારે તે બોલ્યો " હું તમારો ઉપકાર માનું છું હું ભૂલી જઇશ નહ. (૫) થોડોક વખત પછી જ્યારે તે સિંહ જંગલમાં તે અંજીરના ઝાડની પાસે એક રાતે ચાંદરણામાં ચાલતો હતો; ત્યારે એક જાળ જે શિકારી ઓએ ત્યાં મૂકી હતી તેમાં તે સપડાયો. તેણે ગર્જના કરી અને તે ઘુરકયો અને મોટો ઘોંઘાટ કીધો,અને ખેંચતાણ કીધી તે પણ સઘળું નકામુ હતું. તે જાળે તેને સજ્જડ પકડી રાખ્યો. શીકારીઓ તે ઝાડની ડાંખળીમાં છપાયલા હતા, અને જ્યારે તેઓએ જોયું કે તે સિંહ જાળમાં સપડાયો હતો, અને તેઓને ઇજા કરી શકતો નહતો, ત્યારે તેઓ નીચે આવ્યા. તેઓ બોલ્યા. " ચાલો આપણે તેને રાજા આગળ જીવતો લઇ જઇએ. " તેથી તેઓએ તે સિંહને ઝાડ સાથે બાંધ્યો અને ગાડું લાવવાને ગામમાં ગયા કે જેની ઉપર તેને મુકીને રાજા આગળ તેને લઇ જવાય. (૬) ત્યારપછી તે નાનો ઉંદર, કે જેણે તે સિંહને ગર્જના કરતો સાંભળ્યો તે પોતાના દરમાંથી બહાર આવ્યો. તેણે તે સિંહને કહયું, " મે તમને કહયું હતુ કે જો મારાથી બનશે તો હું તમને મદદ કરીશ, ચુપ રહેજો અને મારી ઉપર વિશ્વાશ રાખજો. હું તમને જલદીથી છુટા કરીશ. જો કે હું એક ઘણું નાનું પ્રાણી છું તોપણ મને તિક્ષણ દાંત છે. " જેવો તે ઉંદર આ પ્રમાણે બોલ્યો, ત્યારે તે કામ કરવા મંડયો, અને થોડા વખતમાં જે દોરડાંએ તે સિંહ બંધાયો હતો, તે દોરડાં કરડી નાખ્યાં. (૭) જ્યારે તે સિંહ દોડી ગયા ત્યારે તે નાનો ઉંદર બોલ્યો " શું હું ખરો નહતો ? " (૮) નાના મિત્રો એક યા બીજી વખતે મોટા મિત્રો થઇ પડે છે.

QUEEN VICTORIA THE GOOD. ભલી વિકટોરીયા રાણી.

चांगली (परोपकारी) व्हिक्टोरिया राणी.

Victoria, *n*, (વિકટોરિયા) રાણીનું નામ છે. राणीचें नांव आहे.

William, (ઉવિલિયમ ધ ફ્રોથ) ચોથો ઉવિલિયમ રાજા. चौथा वुइल्यम राजा
Uncle, *n.* (અંકલ) કાકો. अंकल–काका. The brother of one's father
Of course, *ad.* (ઑાફ્ કૉાર્સ) અલબત. ऑफकोर्स--अलबत. As a matter of course.
Until, *conj* (અનટિલ) જ્યાંસુધી. आन्टिल्–पर्यंत. As long as.
Was having, *v. t.* (હૅવિંગ) કરતી હતી पाठ करीत होती. Preparing
History, *n.* (હિસ્ટરિ) તવારીખ हिस्टरि–इतिहास. A written account of events.
Died, *v. i.* (ડાઇડ) મરણ પામ્યો डाइड–मेला Expired. [of a king
Princess, *n.* (પ્રિનસિસ) શાહજાદી, प्रिन्सेस–राजकन्या. The daughter
Mamma, *n.* (મમા) માય. ममा–आइ. A familiar word for mother
Duty, *n.*(ડયુટિ) ફરજ. ड्युटि–कर्तव्य कर्म. That which one ought to do. [qualify.
To fit, *inf.* (ટુ ફિટ) લાયક થવું. टु फिट–योग्य करणें, योग्यता आणणें. To
Gentlemen, *n.* (જેન્ટલમેન) ગૃહસ્થો. जंटलमेन-गृहस्थ Well- born person
Windsor, *n* (ઉવિન્ડસર) ઉવિન્ડસર શહેર ઇંગ્લાંડની દક્ષિણે જ્યાં ઇંગ્લાંડના રાજા રાણીનો મહેલ આવેલો છે. वुइंडसर--एका शहराचें नांव. (इंग्लंडांतील) A city on the Thames.
News, *n.* (ન્યુઝ) ખબર. न्यूज्–बातमी, खबर. Tidings. [king.
Palace, *n.* (પૅલેસ) મહેલ. पॅलेस-राजवाडा. A grand house for a
London, *n.*(લંડન) લંડન શહેર. लंडन--इंग्लंडची राजधानी. The capital of England on the Thames.
Called at, *v. i.* (કૉાલ્ડ) આવ્યા. कॉल्ड ॲट--पोंचले. Came up.
To meet, *inf.* (ટુ મીટ) મળવાને. टु मीट-भेटण्यासाठीं To see.
Had come to pass- બન્યું હતું. घडून आलें. Had happened.
Was moved to tears–આંખમાં આંસુ આવ્યાં. डोळ्यांना पाणी आलें. Was affected with tears.
Task, *n.* (ટાસ્ક) કામ. टास्क–काम Work. [accomplish;to perform
To fulfil, *inf.* (ટુ ફુલ ફિલ) બજાવવાને टु फुलफिल--बजावावयाचें. To
Was crowned, *v. t.* (ક્રાઉન્ડ) તાજ પહેરાવવામા આવ્યું. राज्याभिषेक झाला. Invested with a crown.
State, *n.* (સ્ટેટ) ભપકો. स्टेट–वैभव. Pomp.
Abbey, *n.* (ઍબિ) મઠ; દેવળ. ॲबि-मठ–देवळ. Monastery, church

Westminster, *n.* (ઉવેસ્ટમિનસ્ટર) લંડનમાં દેવળનું નામ છે. वेस्ट मिनस्टर-लंडन मधील एका देवळाचें नांव. The name of a church in London.

Crown, *n.* (क्राउन) ताज. क्राउन-मुकुट. A diadem worn on the head by kings.

Lords, *n.* (લૉડ્ઝ) ઉમરાવો लॉर्ड्स्–उमराव Noblemen.

Knelt, *v. i.* (નેલ્ટ) ગુટણ મંડાયે પડી. नेल्ट–गुडघे टेंकले. Fell on knees,

kissed, *v. t.* (કિસ્ડ) ચુંબન કીધું. किस्ड–मुका घेतला. Saluted with the lips.

Church, *n.* (ચર્ચ) દેવળ. चर्च–देऊळ. A house for the worship of God.

To rule, *inf.* (ટુ રુલ) રાજ કરવું टू रूल्-राज्य करणें To reign.

Troubles, *n.* (ટ્રબલ્ઝ) જંજાળો; આફતો; દુઃખો. ट्रबल्स-श्रम, त्रास. Anxieties; calamities; afflictions.

Sorrows, *n.* (સૉરોઝ) દલગીરીઓ सॉरोज-दुःखें संकटें. Griefs.

Husband, *n.* (હઝબંડ) વર हजबंड–नवरा. The correlative of wife

Wars , *n.* (ઉવૉર્ઝ) લડાઇઓ वॉर्स–युद्धें Contests between nations.

Reign, *n.* (રેન) રાજ્ય. रेन्–कारकीर्द. The time during which a sovereign rules

Pain, *n.*(પેન) દુઃખ. पेन-दुःख. Affliction.

Grief, *n.* (ગ્રીફ) દલગીરી. ग्रीफ्-दिलगिरी. Sorrow

Caused, *v. t.* (કૉઝડ) ઉત્પન્ન કીધી. कॉज्ड- उत्पन्न केली. Produced.

Promise, *n.* (પ્રૉમિસ) વચન. प्रॉमिस्-वचन. Word

Having reigned, *ger.* (રેન્ડ) રાજ્ય કર્યું. (रेन्ड) राज्य करून. having ruled.

Mourned, *v. i.* (મોર્નડ) વિલાપ કીધો मोर्न्ड-शोक केला. Lamented.

Loving, *adj.* (લવિંગ) વહાલી. लव्हिंग्-स्नेहाळू. Affectionate-

True, *adj.*(ટ્રુ) વફાદાર. ट्रू-सत्य प्रिय, प्रामाणिक Faithful.

Empress. *n.* (અમપ્રેસ) શહેનશાહબાનું एम्प्रेस्-बादशाहीण. The consort of an emperor.

Far away, *ad.* (ફાર અવે) ઘણા દુર. फारअवे-फार दूर. Very distant

Emperor, *n.* (એમપરર) શહેનશાહ. एम्परर-बादशाह. The sovereign of an empire.

India, *n.* (ઇંડિયા) હિંદુસ્તાન. इंडिया-हिंदुस्तान. A country in the South of Asia

Sent for, *v.t.* (સેન્ટ ફૉર) બોલાવ્યો सेन्टफॉर-बोलावला. Called.

Munshi, *n.* (મુનશિ) મુનશી. मुनशी-हिंदी पंडीत. A Mahomedan tutor of Hindustani.

Hindustani, *n.* (હિંદુસ્તાની) હિંદુસ્તાની ભાષા. हिंदुस्तानि-हिंदी भाषा. The Hindustani language,

Newspapers, *n.* (ન્યુઝપેપર્ઝ) વર્તમાન. પત્રો. न्युजपेपर्स्-वर्तमान पत्रें. Printed papers giving intelligence of passing events.

Indian, *adj.* (ઇંડયન) હિંદુસ્તાનના. इन्डिअन-हिंदी. of India.

Famine, *n.* (ફૅમીન) દુકાળ. फॅमिन-दुष्काळ. Scarcity of food.

Wept, *v. i.* (વેપ્ટ) રડયા. वेप्ट-रडलें. Cried; mourned.

Felt, *v. t.* (ફેલ્ટ) લાગ્યું. फेल्ट वाटलें. Found.

Ruler, *v.* (રૂલર) રાજ્ય કર્તા. रूलर-राजा. Sovereign.

(૧) વિક્ટોરિયા રાણી એક મોટી રાણી હતી એટલુંજ નહિ, પણ એક ઘણી ભલી સ્ત્રી હતી. (૨) જ્યારે વિક્ટોરિયા તદ્દન એક નાની છોકરી હતી ત્યારે તેણી જાણતી ન હતી કે તેણી એક દહાડો ઇંગ્લાંડની રાણી થશે. તે વખતે ત્યાંનો રાજા ઉવિલિયમ ચોથો હતો, અને તે વિક્ટોરિયાના કાકો હતો. (૩) અલબત તેણીના મિત્રો જાણતા હતા કે જો તેણી જીવે તો તેણી રાણી થશે, પણ તેણી જ્યાંસુધી બાર વર્ષની થઇ ત્યાંસુધી તેણીને તે ખબર ન હતી. (૪) ત્યારપછી એક દિવસ જ્યારે તેણી તવારીખનો પોતાનો પાઠ કરતી હતી ત્યારે તેણીની માયે તેણીને કહયું કે જ્યારે ઉવિલિયમ ચોથો મરણ પામશે ત્યારે તેણી રાણી થશે. (૫) જ્યારે તેણીએ કહયું કે "માય, તમે જે મને કહયું છે, તે મને ફીકરમંદ કરે છે પણ હું મારી ફરજ બજાવવાને કોશેશ કરીશ, અને હું ભલી થઇશ " ત્યારે તે નાની શાહજાદીના આસમાની આંખો આંસુથી ભરાઇ ગઇ. (૬) તે દહાડાથી તે જુવાન શાહજાદી પોતાના પાઠ શીખી અને ઇંગલાંડની રાણી થવાને માટે પોતાને લાયક કરવાને પોતાથી બનતુ કીધું (૭) વરસો વહી ગયાં, અને જ્યારે શાહજાદી વિક્ટોરિયા અઢાર વર્ષની થઇ ત્યારે તેણીનો કાકો રાજા ઉવિલિયમ ચોથો મરણ પામ્યો. ઉવિન્ડસરથી બે ગ્રહસ્થોને સહવારના ઘણા સકારે, વિક્ટોરિયા, જે તે વખતે લંડનમાં એક મહેલમાં રહેતી હતી, તેની આગળ તે ખબર લઇ જવાને મોકળવામાં આવ્યા હતા. (૮) જ્યારે તે બે ગ્રહસ્થો મહેલમાં આવી પુગ્યા, ત્યારે તેઓને જણાવવામા આવ્યું કે શાહજાદી વિક્ટોરિયા ઉંઘાયલી હતી. તોપણ જેઓ ઉવલિયમના મરણની ખબર લઇને આવ્યા હતા, તેઓને મળવાને તે શાહજાદી ઘણી જલદી આવી લાગી (૯) શું બન્યું હતું, તે જેવું વિક્ટોરિયાને જણાવવામાં આવ્યું, તેવાંજ તેણીની આંખમાં આંસુ આવ્યાં. હવે તેણીએ જાણ્યું કે તેણી ઇંગ્લાંડની રાણી હતી, અને તેણીને એક મોટું કામ બજાવવાનું હતું. (૧૦)

એક વર્ષ કરતાં વધારે વખત પછી તે જુવાન રાણીને ઉવેસ્ટ મિન્સ્ટર દેવળમ ઘણા ઠાઠમાં તાજ પહેરાવવામાં આવ્યું. જ્યારે તેણીના માથા ઉપર તાજ મેલવા માં આવ્યું ત્યારે મોટા ઉમરાવો આગળ આવ્યા, તેણીની આગળ ગુટણમંડીયે પડયા; અને તેણીના હાથને ચુંબન કીધું (૧૧) ત્યારપછી આ મોટાં દેવળમ સઘળાં લોકો ઉભાં થયાં અને "ખોદા રાણીને સલામત રાખો!"નું ગીત ગાયું. વિકટોરિયા ત્રેસઠ કરતાં વધારે વર્ષ સુધી ઇંગ્લાંડની રાણી હતી, અને તે સઘળાં વરસો દરમ્યાન તેણીએ પોતાની ફરજ બજાવી, અને પોતાના લોકો ઉપર રાજ ચલાવવાનો કોશેશ કીધી, કે જેથી તેઓ ભલાં અને સુખી થાય. (૧૨) વિકટોરિયા રાણીને ઘણાં દુઃખો અને દલગીરીઓ હતી. તેણીનો વર,જેને તે વહાલથી ચાહતી હતી, તે મરણ પામ્યો, અને તેણીનાં છોકરાંઓમાંનાં કેટલાક નાની ઉમરે મરણ પામ્યા. તેણીના અમલ દરમ્યાન ઘણી લડાઇઓ થઇ, અને તેથી જે દુઃખ અને દલગીરી ઉત્પન્ન થઇ તેનો તેણીએ ઘણો વિચાર કર્યો. (૧૩) પણ પોતાના આખા અમલ દરમ્યાન તેણીએ ભલા થવાનુ અને પોતાની ફરજ બજાવવાનું પોતાનું પહેલું વચન પાળ્યું. અને જ્યારે તેણી ૧૯૦૧ માં, ઇંગ્લાંડના કોઇબી બીજા રાજા કે રાણી કરતાં વધારે વખત સુધી રાજ કરીને, મરણ પામી, ત્યારે જાણે કે એક મિત્રને માટે વિલાપ કરતી હોય, તેમ તેણીની તમામ રૈયતે તેણીને માટે વિલાપ કીધો, કારણકે તેણી એક ભલી મા, એકહેતવંતી બઇરી, અને એક વફાદાર રાણી હતી. (૧૪) વિકટોરિયા ઇંગ્લાંડની રાણી હતી એટલુંજ નહિ, પણ તેણી હિંદુસ્તાનની શહેનશાહબાનુ હતી. તેણી પોતે હિંદુસ્તાન આવવાને કદી શક્તિવાન થઇ નાહ, કારણ કે ઇંગ્લાંડ ઘણું દુર છે, અને તેણીને ત્યાં હદથી વધારે કામ કરવાનું હતું. પણ તેણીએ પોતાના વડા દીકરા એડવર્ડ ઉવેલ્ઝનો શાહજાદો જે હમણા હિંસ્તાનનો શહેનશાહ છે, તેને મોકલ્યો. તે હિંદુસ્તાનમાં બધે ફર્યો અને જ્યારે તે પાછો ગયો, ત્યારે પોતે જે જોયું હતું અને સાંભળ્યું હતું. તે પોતાની માને કહ્યું. (૧૫) જોકે વિકટોરિયા પોતે હિંદુસ્તાન આવી શકયાં ન હતાં, તોપણ તે દેશ વિષે અને જે લોકો તેમાં રહેતા હતા, તેઓ વિષે તેવણ સઘળું જાણતાં હતાં. તેણીએ હિંદુસ્તાનથી એક મુનશીને ત્યાંની ભાષા પોતાને શીખવવાને બોલાવી મંગાવ્યો, અને હિંદુસ્તાની લખતાં અને બોલતાં તેણી શીખી હતી. (૧૬) તેવણ વળી હિંદુસ્તાન વિષે ઘણી ચોપડીઓ અને ઘણાં વર્તમાન પત્રો વાંચતાં હતાં, અને તેવણે જે માણસો હિંદુસ્તાનમાં રહી આવ્યાં હતાં તેમની સાથે વાત કીધી. અને ત્યાનાં લોકો વિષે સઘળું સાંભળ્યું, અને તેઓ કેમ રહેતા હતાં અને દરરોજ શું કરતાં હતાં તે સાંભળ્યું, ઘણા હિંદી ગૃહસ્થો જેઓ ઇંગ્લાંડ ગયા હતા, તેઓ તેણીને મળ્યા હતા અને તેણીની સાથે વાત કીધી હતી. તેણી તેઓ તરફ ઘણી માયાળુ હતી. (૧૭)

જ્યારે તેણીની રયૈત ઉપર કાંઇ પણ દુઃખ આવી પડતું, ત્યારે તે શહેનશાહબાનું ઘણો દલગીર થતી હતી, અને તેઓને મદદ કરવાને માટે પોતાથી બનતું કરતી દુકાળના વખતમાં ગરીબોને માટે ખોરાક ખરીદવાને તેણી પૈસા મોકળતી હતી, અને જે માણસો તેણીને બદલે હિંદુસ્તાન ઉપર અમલ ચલાવતાં હતાં તેઓને તેમને કામ અને ખોરાક આપીને મદદ કરવાને તેણી ફરમાવતી હતી. (૧૮) જ્યારે શહેનશાહબાનું વિકટોરિયા મરણ પામ્યાં, ત્યારે હિંદુસ્તાનના લોકો રડયા કારણ કે તેઓ તેવણને એક માતાની માફક ચાહતા હતાં. તેઓને લાગ્યું કે તેઓએ એક ભલી,માયાળુ રાજકર્તા, જે તેઓને ચાહતી હતી અને તેઓના સંભાળ રાખતી હતીતે ખોહી હતી.

TRUTH-THE RAJAH AND THE PRISONER

સચાઇ–રાજા અને કેદીઓ. सत्य–राजा आणि कैदी.

Rajah, *n.* (રાજા) રાજા. राजा–राजा. A native ruler of one of the states of India.

Prisoners, *n.* (પ્રિઝનર્ઝ) કેદીઓ. प्रिझनर्स–कैदी. Captives. [to see.

Visited, *v. t.* (વિઝિટેડ) મુલાકાત લીધી. व्हिजिटेड–पाहावयास गेला. Went

Prison, *n.* (પ્રિઝન) બંદીખાનું. प्रिझन-तुरुंग. Jail.

Chief, *adj* (ચીફ) મુખ્ય. चीफ-मुख्य मोठा. Principal.

Ruled, *v. i.* (રૂલ્ડ) રાજ્ય કરતો હતો. रूल्ड–राज्य करित होता. Reigned.

Convicts, *n.* (કૉનવિક્ટસ)ગુનેહગારો. persons guilty of crimes कनव्हिक्टस--गुन्हेगार

Handcuffs, *n.* (હૅન્ડકફ્ઝ) હાથની બેડી. हँडकफस–बिड्या Hand-fetters.

Wrists, *n.* (રિસ્ટઝ) કાંડીઓ. रिस्टस-मनगटें. Joints uniting the hand to the arm.

Halt, *inf.* (હૉલ્ટ) થોભવું. हॉल्ट-थांबावयास. Stop.

Wrong, *n.* (રૉન્ગ) ખોટું. रॉंग-अपराध. Unjust act.

Enemy, *n.* (એનિમિ) દુશમન. एनिमि—शत्रु. Foe.

Bribed, *v. t.* (બ્રાઇબ્ડ) લાંચ આપી. ब्राईब्ड-लांच दिला Gave money in order to corrupt the conduct.

Witnesses, *n.* (ઉવિટનેસિઝ) સાક્ષીઓ. वुइटनेसिस—साक्षीदार (अ. व.) Persons who give evidence.

Mean, *v. t.* (મીન) મતલબ. मीन—हेतु असणें. Intend.

My lord, નામદાર महाराज. A title of respect. [fault with

Quarrelled, *v. i.* (કવૉરલ્ડ) કજીયો કીધો. क्वॉरल्ड—भांडली. Found

Injure, *v. t.* (ઇનજર) ઇજા કરવી. इन्जर—त्रास देणें. Hurt.
Trial, *n.* (ટ્રાયલ) તપાસ. ट्रायल—तपासणी Examination of a case.
Law, *n.* (લૉ) કાયદો. लॉ—कायदा. Rule fixed by a government.
Properly, *ad.* (પ્રૉપરલિ) બરાબર. प्रॉपरलि—बरोबर. Well.
Theft, *n.* (થેફ્ટ) ચોરી. थेफ्ट—चोरी. Act of stealing.
Policeman, *n.* (પોલિસમન) પોલિસનો સિપાઇ અથવા અમલદાર. पोलिसमन—शिपाई. A police sepoy or a police officer.
Had taken, *v. t.* (ટેકન) ભૂલમાં ધાર્યો. हॅड टेकन—मानला होता. Had mistaken.
But, *prep.* (બટ) શિવાય बट—शिवाय. Except.
Excuse, *n.* (એકસકયુસ) બહાનું. एक्सक्यूस—सबब. Plea.
Admitted, *v. t.* (ઍડમિટેડ) કબુલ કીધું. ॲडमिटेड—कबूल केलें Owned.
Clasping, *pres. part.*(કલૅસ્પિંગ) પકડીને. क्लास्पिंग—जोडून. Holding.
Lord, *n.* (લૉડ) રાજા. लॉर्ड—महाराज. King.
Justly, *ad.* (જસ્ટલિ) વાજબી રીતે. जस्टलि—न्यायानें Duly.
Guilty, *adj.* (ગિલટિ) ગુનેહગાર. गिल्टि—अपराधी. Sinful.
Continue to stay,—ચાલુ રહે. पुढें तसेंच रहाणें. Go on living.
Company, *n.* (કમપનિ) સોબત. कंपनि-संगत, सोबत. Association.
Guard, *n.* (ગાર્ડ) ચોકીબાન. गार्ड-पहारेकरी Sentinel
Take off, *v.t* (ટેક ઑફ) કાઢી નાખો ટેકऑफ-काढून घे. Remove.
At any rate, કાંઇબી રીતે. कांहीं झालें तरी. In any way.
Added, *v. t.* (ઍડેડ) વધારો કર્યો. ॲडेड-भर घातला. Increased.
Crime, *n.* (ક્રાઇમ) ગુનાહ. क्राइम-गुन्हा Sin; fault. [Bowed down.
Hung down, *v. t.* (હંગ ડાઉન) નીચાં કીધાં. हंग डाऊन—खालीं घातल्या
Was set free, છુટો કરવામાં આવ્યો. सोडून दिला. Was discharged

(૧) એક દહાડો એક રાજાએ. જે મુલક ઉપર તે રાજ્ય કરતો હતો, તેના મુખ્ય બંધીખાનાની મુલાકાત લીધી. તેને ત્યાં કેટલાક ગુનેહગારો પોતાની કાડી ઉપર બેડી સાથે રસ્તા ઉપર પથ્થર ભાંજવા જતા મળ્યા. તે રાજાએ તેમને બોલાવ્યા, અને ત્યારપછી દરેક માણસને પુછ્યું કે શામાટે તેને બંદીખાને નાખવામાં આવ્યો હતો. (૨) પહેલા માણસે કહ્યું કે મેં કાંઇબી ખોટું બિલકુલ કીધું નથી, પણ મારા કોઇ દુશમને મારી સામે જુઠું બોલવાને શાક્ષીઓને લાચ આપી હતી. (૩) તે રાજાએ કહ્યું " શું તમે એમ કહેવા માગોછો કે સઘળા શાક્ષીઓ જુઠું બોલ્યા ? " તે કેદીએ જબાબ આપ્યો, "હા, નામદાર, હું એક

ઘણો ગરીબ માણસ છું, સઘળા સાક્ષીઓ જુઠું બોલ્યા." (૪) બીજો માણસ બોલ્યો કે લાંબા વખતની વાત ઉપર તેની બહેને ન્યાયાધીશની બાયડી સાથે કજીયો કર્યો. પછી તે ન્યાયાધીશે કહ્યું કે તે તેને છજા કરશે. તેથી જ્યારે તેને તપાસને માટે તેની આગળ લાવવામાં આવ્યો, ત્યારે તેણે તેને ૭ મહિના સુધી બંદીખાને મોકલ્યો. (૫) ત્રીજા માણસે કહયું કે ન્યાયાધીશ કે જે બરાબર કાયદા જાણતો ન હતો, તેની કાંઇ ભૂલથી તેને બંદીખાને મોકળવામાં આવ્યો હતો. (૬) ચોઠા માણસે કહ્યું કે તેણે પણ કાંઈ ખોટું કીધું ન હતું; કોઇ ઘરમાં ચોરી થઇ, અને પોલિસના માણસે, બીજો માણસ જે તેના જેવો દેખાતો હતો, તેને બદલે ભૂલથી તેને (ચોર) ધાર્યો હતો, અને તેને પકડ્યો, અને તેથી તે ન્યાયાધીશે તેને બંદીખાને મોકલ્યો. (૭) તેજ પ્રમાણે છેલ્લા શિવાય બધા ગુનેહગારોએ કાંઇ બહાનું દેખાડયું. કોઇએ કબુલ કીધું નહિ, કે તેણે ખોટું કીધું હતું. (૮) ત્યારપછી તે રાજા તે છેલ્લા માણસ તરફ ફર્યો અને કહયું "અને તમે અહિંયાં કાંય? તમે પણ બીજાં માણસોની માફક કાંઇ ખોટું કીધું નથી?" (૯) તે છેલ્લો માણસ પોતાના ચહેરા આગળ પોતાના હાથ પકડીને બોલ્યો, "મહાન નામવર! મેં થોડા પૈસા ચોર્યા, અને વાજબી રીતે મને બંદીખાને મોકળવામાં આવ્યો." (૧૦) ત્યારપછી તે રાજા બોલ્યો, "આના જેવાં ભલાં માણસો, જેઓ સઘળાં કહે છે કે તેઓએ કાંઇ ખોટું કીધું નથી, તેઓની સંગતમાં આ ગુનેહગાર માણસ ચાલુ રહે, તે વાજબી નથી." (૧૧) તેણે તે ચોકીવાનને કહ્યું. "આ માણસની બેડી કાઢી નાખો, અને તેને છોડી દો. તે કોઇબી રીતે સાચું બોલે છે. તેણે જુઠું બોલીને પોતાના વાંકમાં ઉમેરો કીધો નથી. (૧૨) ત્યારપછી તે બીજા માણસોએ પોતાનાં સર નીચા નમાવ્યાં, અને પથ્થર ભાંજવાને રસ્તા ઉપર ચલાવી લઇ જવામાં આવ્યા; જ્યારે જે માણસે સાંચું કહ્યું હતું, તેને છુટો કરવામાં આવ્યો.

EARLY TO BED. સકારે સુઇ જવા વિષે. लवकर निजणें.

Early, *ad.* (અરલિ) સકારે. अर्लि-लवकर, वेळेवर. Not late.
To rise, *inf.* (ટુ રાઇઝ) ઉઠવુ. टु राइज-उठणें. To get up.
Wise, *adj.* (ઉવાઇઝ) ડાહ્યું. वाइज-शहाणें. Prudent. [body.
Health, *n.* (હેલ્થ) તંદરોરસ્તી. हेल्थ्-निरोगी प्रकृति. Sound state of
Seek, *v. t* (સીક) શોધવું. सीक-शोधणें. Search for.
Counsel, *n.* (કાઉનસેલ) શીખામણ. काउन्सेल-उपदेश. Advice.
Asleep, *adj.* (અસ્લીપ) ઉંઘતા. अस्लीप-निजलेला. Sleeping.
Awake, *adj.* (અઉવેક) જાગતા. अवेक जागा. Not asleep.

Purse, *n.* (પર્સ) પૈસાની કોથળી. पर्स-पैशाची पिशवी. A small bag for carrying money in the pocket.
Doctor, *n.* (ડૉક્ટર) વૈદ. डॉक्टर-वैद्य. Physician.
Need, *v. t.* (નીડ) જોઇએ. नीड-जरूर लागणें. Want.
Seldom, *ad.* (સેલ્ડમ) કદાચ. सेल्डम-क्वचित्. Hardly.
Nurse, *n.* (નર્સ) દરદીની માવજત કરનારી સ્ત્રી नर्स-सुईण. दाई. A woman who has the care of sick persons.
Healthy. *adj.* (હેલ્થિ) તંદરોસ્ત. होल्दि-निरोगी. Of sound health.
Wealthy, *adj.* (વેલ્થિ) પૈસાદાર. वेल्दि-श्रीमान्. Rich.

(૧) મેં સાંભળ્યું છે કે સકારે સુઇ, સકારે ઉઠવું એ ડાહ્યા થવાનો માર્ગ છે. (૨) જો તમે તંદરોસ્તી શોધતા હોય, તો તમે આ શીખામણ લેઓ, સકારે સુઓ, અને સકારે ઉઠો. (૩) તે તમારી તંદરોસ્તીને માટે સારૂં છે; તે તમારી પૈસાની કોથળીને માટે સારૂં છે; તમને કોઇ વૈદની જરૂર નહિ પડશે, અને કદાચજ દરદીની માવજત કરનારી સ્ત્રિની ગરજ પડશે. (૪) ત્યારે સકારે સુઓ અને સકારે ઉઠો, કે જેથી તમે તંદરોસ્ત, પૈસાદાર અને ડાહ્યા થશો.

THE CAMEL ઉંટ. उंट.

Camel, *n.* (કૅમલ) ઉંટ. कॅमल्-उंट. An animal that carries loads.
Hot, *adj.* (હૉટ) ગરમ. हॉट-ऊष्ण. Warm.
Deserts, *n.* (ડિઝર્ટ્ઝ) રણો. डेझटर्स-वाळवंटें. Vast sandy plains.
Lump, *n.* (લમ્પ) લચકો. लंप्-गोळा. Mass.
Hump, *n.* (હમ્પ) ખુંધ. हंप्-कोळें, मदार. A swelling on the back.
Sandy, *adj.* (સૅન્ડિ) રેતાળ. सँडि-रेताळ. Full of sand.
Plains- *n.* (પ્લેન્ઝ) મેદાન. प्लेन्स-मैदानें. Open land.
Broad, *adj.* (બ્રૉડ) પહોળો. ब्रॉड्-रुंद. Wide.
Soft, *adj.* (સૉફ્ટ) નરમ. सॉफ्ट-मऊ, नरम. Not hard.
Flat, *adj.* (ફ્લૅટ) સપાટ. फ्लॅट-सपाट. Even.
Sink, *v. t.* (સિંક) ગરક થઇ જવું. सिंक-खोल जाणें. Go down.
Cross, *v. t.* (ક્રૉસ) ઓળંગે છે. क्रॉस-पलीकडे जातात. Go from one end to the other.
Dry, *adj.* (ડ્રાઇ) સુકો. ड्राय-रखरखीत. Parched.
Ponds, *n.* (પૉન્ડ્ઝ) તળાવો. पॉंडस-तळीं. Tanks.
Apart, *ad.* (ઍપાર્ટ) દુર. अपार्ट-दूर Away.

A long way off, ઘણે દુરથી. फार-लांबून. At a great distance.
Rider, *n.* (રાઇડર) સ્વાર. राइडर-स्वार. One who rides.
Gets down નીચે આવ છે. खाली उतरतो. Comes down.
Plenty, *ad.* (પ્લેનટિ) પુષ્કળ. प्लेन्टि-पुष्कळ. विपुलता. A large quantity.
Instead of, *prep.* (ઇનસ્ટેડ ઑવ) બદલે. इन्स्टेड ऑफ-ऐवजीं. In place of.
Goods, *n.* (ગુડ્ઝ) માલ. गुड्स-माल. Wares.
Caravan, (કૅરૅવન) વણજાર. कॅराव्हान्-कारवान. A company of travellers marching together.

(૧) ઉંટ ગરમ મુલકો, જેને રણ કહે છે, તેમાં રહે છે. (૨) કેટલાંક ઉંટો ને પીઠ ઉપર એક મોટો લોચો, જેને ખુંધ કહે છે, તે હોય છે, અને કેટલાંકને બે હોય છે. (૩) ઉંટ જોરાવર હોય છે, અને માણસોને લઈ જવાને માટે, અને ગરમ રેતાળ મેદાનો, જ્યાં એટલો તો તાપ હોય છે કે કોઇપણ ઘોડો કે બીજું કોઇ પશુ આ કામ કરી શકે નહિ. તેમાંથી ચીજો લઇ જવા માટે ઘણું ઉપયોગી હોય છે. તેના પગ પહોળા, અને નરમ અને સપાટ હોય છે, કે જેથી કરીને તે રેતામાં ગરક થઇ જતા નથી. (૪) જે માણસો ગરમ મેદાનો ઓળંગે છે, તેઓને વારંવાર પાણી મેળવવાને માટે ઘણું દુર જવું પડે છે. તપતો સુરજ મેદાનને સુકું બનાવે છે, અને પાણી ઘણા માઇલ દુર આવેલા તળાવો અથવા કુવામાં માત્ર મળી શકે છે. (૫) ઉંટને ઘણે દુરથી પાણીનો વાસ આવી શકે છે, અને જ્યાંસુધી તે તેની આગળ આવી લાગે છે, ત્યાંસુધી આગળ અને આગળ ચાલે છે. ત્યારપછી તેને સારીકાની પીવાનું મળે છે. તેનો સવાર પણ નીચે ઉતરે છે, અને તેને પણ સારી કાની પીવાંનુ મળે છે, અને પોતાની ચામડાંની બાટલી પાણીથી ભરેછે. (૬) તે રેતાળ મેદાનોમાં જાય છે તેની આગમજ તે પુષ્કળ પાણી પીએ છે, કે જેથી કરીને જ્યારે તે કુવાઓથી દુર હોય છે, ત્યારે તે લાંબો વખત સુધી પીધા વગર જીવી શકે છે. (૭) રણો મોટાં મેદાનો છે, જ્યાં રેતી શિવાય કાંઇ જણાતું નથી. તેમાં કાંઇપણ ઘરો, કે ઝાડો, કે ગામડાંઓ, કે રસ્તાઓ વટીક હોતા નથી. તેઓ દરિયા જેવા દેખાય છે, કે જ્યાં પાણીને બદલે રેતી હોય છે. માણસો વહાણમાં દરિયા ઓળંગે છે, અને ઉંટ માણસને આટલું ઉપયોગી છે, અને તેને સુકાં રેતાળ રણમાંથી લઇ જાય છે, તેથી તેને "રણનું વહાણ" કહે છે. (૮) માણસો અને માલ લઈ જતાં ઉંટોની એક લાંબી હારને વણજાર કહે છે.

THE ELEPHANT, હાથી. हत्ती.

Elephant, *n.* (ઍલિફંટ) હાથી. एलिफंट-हत्ती. An animal with a trunk and tusks.

Animal, *n.* (ઍનિમલ) પ્રાણી. ॲनिमल्–प्राणी. Creature.
Picture, *n.* (પિક્ચર) ચિત્ર. पिक्चर–चित्र. A likeness.
Trunk, *n.* (ટ્રંક) સુંઢ. ट्रंक्–सोंड. Snout.
Hangs, *v. i.* (હૅન્ગઝ) લટકે છે. हॅंग्ज–लोंबत असते. Suspends.
Curls, *v. i.* (કર્લ્ઝ) વળે છે. कर्ल्स्–वळतो. Twists.
Two-anna piece, *n.* (ટુ ઍના પીસ)બે આનાનો શિક્કો. टू अनापीस-चवली. A coin of two annas.
Lying; *pres. part.* (લાઇંગ) પડેલો. लाइंग्–पडलेला. Resting.
Feeds, *v. t.* (ફીડ્ઝ) ખવાડે છે. फीड्स्–अन्न चारतो. Gives food to.
Pours, *v. t.* (પોર્ઝ) રેડે છે. पोअर्स–ओततो. Lets fall.
Throat, *n.* (થ્રોટ) ગળું. थ्रोट–गळा. Neck.
Male, *adj.* (મેલ) નર. मेल्–नर.
Tusks, *n.* (ટસ્કઝ) લાંબા અણીયાળા દાંત; દંતુશળ. टस्कस–सुळे. Long pointed teeth.
Smooth, *adj.* (સ્મુધ) લીસા. स्मूथ–गुळगुळीत. Not rough.
Tamed, *p. p.* (ટેમ્ડ) પળાવેલા. टेम्ड्–माणसाळलेला. Domesticated.
Burma, *n.* (બરમાં) બ્રહ્મદેશ. बर्मा–ब्रह्मदेश. A country to the east of India.
Timber-yards, *n.* (ટિમબર–યાર્ડઝ) ઇમારતી લાકડાં ભરી રાખવાની જગા. टिंबरयार्ड–इमारती लांकडें ठेवण्याच्या जागा Places where timber is deposited.
Timber *n.* (ટિમબર) ઇમારતી લાકડાં टिंबर–इमारतीचें लांकूड. Wood fit for building.
Weights, *n.* (વેટ્ઝ) વજન. वेटस–वजनें. Heavy things.
Log, *n.* (લૉગ)ઢીમચું. लॉग्–लांकडाचा ओंडा. A bulky piece of wood
Keeper, *n.* (કીપર) રખેવાળ; માવત. कीपर–महात, राखणारा One who has the care of elephants.
To look after દેખરેખ રાખવાને देखरेख करण्यासाठीं. To take care.
Jungles, *n.* (જંગલ્ઝ) જંગલો. जंगलस-जंगलें. Forests.
Thick, *adj.* (થિક) ગાઢ. थिक–दाट. Dense.
Drove, *n.* (ડ્રોવ) ટોળું. ड्रोव–टोळी. Crowd. | State, *adj.* (સ્ટેટ) હાલત. स्टेट्–स्थिती. Condition. | Bamboos, *n.* (બૅમબુઝ) વાંસ. बाम्बूज,–वांसे Plants of the reed kind.

(૧) હાથી સર્વથી મોટું પ્રાણી છે, જે જમીન ઉપર રહે છે. તમે કદી એક હાથી જોયો છે? હાથીના ચિત્ર તરફ જુઓ. (૨) તેને એક ઘણી મોટી સુંઢ હોય છે. તે પાંચ છ ફીટ લાંબી હોય છે. તે તેના માથાનાં આગળા ભાગમાં

લટકે છે. સુંઢને છેડે એક જાતનો હોઠ હોય છે, જે ઉપર વળે છે, તે વડે હાથી કાંઇ પણ ચીજ ઉંચકે છે. તે વળી જમીન ઉપર પડેલા એક બે આનાના સિક્કાને પણ ઉપાડી શકે છે. (૩) હાથી પોતાની સુંઢ વડે ખાય છે. તે તે વડે પોતાનો ખોરાક ઉંચકે છે. અને તે ખોરાક પોતાના મોઢામાં મુકે છે. તે વળી પોતાની સુંઢ વડે પાણી પીયે છે. તે તેને પાણીથી ભરે છે, ત્યારપછી તે તેનો છેડો પોતાના મોઢાંમાં મૂકે છે, અને તે પાણી પોતાના ગળામાં ઉતારે છે. (૪) નર હાથીને બે લાંબા અણીયાળા દાંત હોય છે. તે ત્રણ ચાર ફીટ લાંબા હોય છે. તેઓ ઘણા સફેદ, લીસા અને કઠણ હોય છે. તે વડે તે ઝાડો ઉખેડી કાઢી શકે છે, અથવા વાઘને પણ મારી શકે છે. (૫) હાથી ઘણા જોરાવર હોય છે. જ્યારે પાળેલા હોય છે, ત્યારે તેઓ માણસને માટે કામ કરે છે. હિંદુસ્તાન અને બ્રહ્મદેશમાં તેઓ ઇમારતી લાકડાં રાખવાની જગામાં કામ કરે છે, અને ઇમારતી લાકડાં અને બીજા ભારે વજન ઉંચકીને લઇ જઇ શકે છે. (૬) હાથી એક લાકડાંનું ઢીમરૂં, જે ચાર કે પાંચ માણસો ખસાડી શકે નહિ, તે પોતાના દાંત ઉપર લઇ જઇ શકે છે. તે પોતાની પીઠ ઉપર પાંચ છ માણસોને લઇ જઇ શકે છે. (૭) તેની દેખરેખ રાખવાને તેને ખવાડવાને અને તેને હાંકવાને એક રખેવાળ હોય છે. તે રખેવાળ પોતાની મરજી પડે તેમ તેને ઉભો કરી શકે છે અથવા સુવાડી શકે છે, ચલાવી અથવાં સ્થિર ઉભો રાખી શકે છે તે પોતાના રખેવાળને તાબે થાય છે. (૮) જંગલી હાથીઓ જંગલમાં રહે છે. હિંદુસ્તાન અને બ્રહ્મદેશના જંગલોમાં ઘણા જંગલી હાથીઓ હોય છે. ટેકરીની નજદીક નીચ જંગલોમાં તમે કોઇ કોઇ વખત એક ટોળાંમાં સાહાઠ જેટલા હાથી જુઓ. (૯) જંગલી હાલતમાં હાથી બામબુના રોપા અને ઝાડનાં પાંદડાં ખાઇને જીવે છે. જંગલી હાથીઓને પકડવામાં આવ છે અને પાળવામાં આવે છે.

THE FOX AND THE CAT. કોહલું અને બિલાડી.

Clever, *adj*. (ક્લેવર) હુશિયાર. क्लेव्हर–हुशार. Intelligent.
Is talked of, *v. t.* (ટાકડ) વિષ બોલવામાં આવે છે. बद्दल गोष्टी सांगतात.
A great deal–ઘણું. पुष्कळ. Much. [a friend.
Friendly, *adj*. (ફ્રેન્ડલિ) મિત્રાચારી ભરેલી. फ्रेंडलि–मित्रत्वाच्या Like
Manner, *n*. (મૅનર) રીત. रीत, नातें. Way
Good morning, *n*. (ગુડ–મૉરનિંગ) સહવારની સલામ. गुडमॉर्निंग–सलाम Morning salutation.
Affairs, *n*. (અફૅર્ઝ) કારભાર. अफेअर्स–कामधंदा. Transactions.
Hard times =કડાકડીના વખત. कडाकडीचे दिवस. Times of scarcity.
Pride, *n*. (પ્રાઇડ) મગરૂરી. प्राइड–ताठा. Arrogance.

Hardly, *ad.* (હાર્ડલિ) ભાગ્યેજ. हार्डलि—क्वचित्. Scarcely. [for food.
Hungry, *adj.* (હંગ્રિ) ભુખી. हंग्रि— भुकेल्या. Having a desire
Mouse-hunter, *n.* (માઉસ–હંટર) ઉંદરનો શીકાર કરનાર. माउसहंटर—उंदराचा पारधी. One who hunts mice.
Tricks, *n.* (ટ્રિક્સ) કળા. ट्रिक्टस—युक्त्या, कला. Contrivances.
Meekly, *ad.* (મીકલિ) નરમાસથી. मीकली—गरीबीनें. Gently.
Pray, *v. i.* (પ્રે) મહેરબાની કરીને કહો. प्रे—मेहेरबानी करून सांगा. I request you to tell me. [ployed in hunting.
Hounds, *n.* (હાઉન્ડઝ) શીકારી કુતરા. हाउंडस्—शिकारी कुत्रे. Dogs em-
Spring, *v. i.* (સ્પ્રિંગ) કુદકો મારવો. स्पिंग्—उडी मारणें. Jump.
Save, *v.* t. (સેવ) બચાવવું सेव्ह—बांचविणे. Rescue.
I am master of=હું જાણું છું=मला माहीत आहेत. I know.
Cunning, *n.* (કનિંગ) લુચ્ચાઇ. कानिंग—लुच्चेगिरी. Craft.
Pity, *v. t.* (પિટિ) દયા આવી. पिटि—कींव येते. Feel for.
Puss, *n.* (પુસ) બિલાડીનું લાડકું નામ. पुस्—माजराचें लाडकें नांव. The fondling name of a cat. | To baffle, *inf.* (બૅફલ)—હરાવવા; નિષ્ફલ કરાવવા. बॅफल्—चकविणें. To befeat.
Approaching, *pres. part.* (ઍપ્રોચિંગ) નજદીક આવતા. ॲप्रोचींग—जवळ येतांना. Coming near.
Sprang, *v. i.* (સ્પ્રૅન્ગ) કુદકો માર્યો. स्प्रॅन्ग—उडी मारली. Jumped.
Nimbly, *adj.* (નિમબલિ) ઝડપથી; ચાલાકીથી. निंबलि—चपळाई. Actively; swiftly.
Seated, *v. t.* (સીટેડ) બેઠી. सीटेड—बसविलें. Settled.
Was hidden, *v. t.* (હિડન) છુપાયલી. लपली होती. Concealed.
Close, *ad.* (કલોસ) નજદીક. क्लोज—जवळ, नाजिक. Near.
Already, *ad.* (અલરેડિ) અત્યાર આગમજના. ऑलरेडि—आधींच. By this time. | Seized, *v. t.* (સીઝડ) પકડયો. सीज्ड—धरलें, पकडलें. Caught. | Escaped, *v. i.* (અસ્કેપ્ડ) બચી જતે; નાસી જતે. एस्केप्ड—निसटला. Run away.

(૧) એક દહાડે એક બિલાડી એક કોહલાંને જંગલમાં મળી. તેણીએ; વિચાર્યું, " અરે તે હુશિયાર અને ડાહયો છે, અને તેને વિષે ઘણું બોલાય છે. હું તેની સાથે વાત કરીશ." તેથી તેણી તદન મિત્રાચારી ભરેલી રીતે બોલી " સાહેબજી, વહાલાં મીસ્તર કોહલાં; તમે કેમ છો ? અને આ કડાકડીના

વખતના તમારૂ કામકાજ કેમ ચાલે છે ? (૨) તે મગરૂરીના ભરેલા કોહલાંએ માથાંથી તે પગ સુધી બિલાડી તરફ જોયું, અનેતેણીને શું કહેવું તે ભાગ્યેજ જાણ્યું. આખરે તે બોલ્યો, " અરે તમે ગરીબ, નાના, ભૂખ્યાં, ઉંદરનો શીકાર કરનાર, તમને કેટલી યુકિતઓ ખબર છે?" (૩) તે બિલાડીએ નરમાસથી જવાબ આપ્યો,"મને ફકત એક યુકિત આવડે છે." તેણે પુછયું,"મને મહેરબાની કરીને કહો કે તે શું છે? તેણી બોલી, " ઠીક, જો શીકારી કુતરાઓ મારી પાછળ આવે, તો હું એક ઝાડમાં કુદકા મારી ચઢી જાઉં છું, અને મારો બચાવ કરી શકું છુ." (૪) તે કોહલું બોલ્યું, " એટલુંજ કે ? કાંય, મને સો યુકિતઓ આવડે છે, અને દરેક જણે મારી લુચ્ચાઇ વિષે સાંભળ્યું છે; પણ બિલાડી, મને તમારી દયા આવે છે; તેથી મારી સાથે આવો અને માણસ અને શીકારી કુતરા બેઉને કેમ નિષ્ફળ કરવા તે હું તમને શીખવીશ." (૫) આ પળે એક શીકારી પોતાના શીકારી કુતરાઓ સાથે નજદીક આવતો જણાયો. તે બિલાડી ઝડપથી એક ઝાડ ઉપર કુદકા મારીને ચઢી ગઇ, અને સૌથી ઉંચી ડાંખળી ઉપર બેઠી, કે જ્યાં તેણી પાંદડાંમાં તદન છુપાઇ રહી. તે કોહલું વિચારવા લાગ્યું, કે સો યુકિતઓમાંની કઇ તેણે અજમાવવી જોઇએ, પણ તે શીકારી કુતરાઓ એટલા નજદીક હતા, કે તેને વિચાર કરવાને વખત ન હતો (૬) તે બિલાડી બોલી, " હવે મીસ્તર કોહલાં, તમારી સુંદર યુકિતઓમાંની એક હમને જોવા દો, " પણ શીકારી કુતરાએ તેને અત્યાર આગમજનો પકડી ચુકા હતા (૭ તે બિલાડી બોલી, " અરે મારા મિત્ર કોહલાં, તમારી સો યુકિતઓ તમને ઘણી કામની નથી; હમણા જો મારી માફક ફકત તમને એક આવડતે, તો તમારી જીંદગી સાથે તમે બચી જતે.

SWEET AND LOW. ખુશનુમા રીતે અને ધીમેથી.

सुखकारक आणि मंजूळ

Sweet, *adj.* (સ્વીટ) ખુશનુમા રીતે. स्वीट-सुखकारक. Delightfully.
Low, *adj.* (લો) ધીમેથી लो- मंजूळ. Gently.
Western, *ad.* (ઉવેસ્ટર્ન) પશ્ચિમ તરફનો. वेस्टर्न—पश्चिमेकडील. Of the side towards which the sun sets.
Breathe, *v. i.* (બ્રીધ) ધીમેથી ફુક. ब्रीद्—मंदवहा. Blow gently.
Blow, *v. i.* (બ્લો) ફુક. ब्लो—वहा. (सोसाटयानें) Move rapidly
Rollings, *ad.* (રોલિંગ) ગબડતાં. रोलिंग-वर खाली होणारा. Moving circularly.
Dying, *adj.* (ડાઇંગ) આથમતા. डाईंग-मावळत्या. Setting.
Little one=બાળક. Child.

Rest, *v. t.* (રેસ્ટ) આરામ લો. रेस्ट–विसावा घे. Take repcse.
Breast, *n.* (બ્રેસ્ટ) છાતી. ब्रेस्ट्–छाती. Bosom.
Babe, *n.* (બેબ) બાળક. बेब्–बाळक. Young one. [like silver.
Silver, *n.* (સિલવર) રૂપેરી પ્રકાશ. सिल्व्हर–रुपेरीप्रकाश. Light shining
Sails, *v. i.* (સેલ્ઝ) ધીમેથી આવે છે. पसरतो. Glides.
Silver. *adj*(સિલવર)રૂપાની મ ફક પ્રકાશતો. रुप्याप्रमाणें. चकचकीत. Shining like silver.

(૧) પશ્ચિમ તરફના દરિયાના પવન ખુશાલમા રીતે અને ધીમેથા,ખુશાલુમા રીતે અને ધીમેથી પશ્ચિમ તરફના દરિયાના પવન, ધીમેથી, ધીમેથી, આસ્તે ફુક અને ફુક! ગબડતા પાણી ઉપર જા, અસ્ત પામતા ચંદ્રમાંથી આવ અને ફુક, ફરીથી તેને મારી આગળ પાછા હડસેલ; જયારે મારૂં બાળક, મારૂં ખુબસુરત બાળક ઉંઘાય છે. (૨) ઉંઘા અને આરામ લે, ઉંઘા અને આરામ લે, બાવા તારી આગળ જલદીથી આવશે; માયની છાતી ઉપર આરામ લે, બાવા જલદીથી તારી આગળ આવશે; બાપ માળામાં પોતાના બાળક આગળ આવશે, રૂપેરી પ્રકાશ સઘળો પશ્ચિમમાંથી રૂપાંની માફક પ્રકાશતા ચંદ્ર હેઠે આવે છે. ઉંઘ, મારાં નાનાં બાળક ઉંઘ, મારાં સુંદર બાળક ઉંઘ.

RICE ચોખા. राईस–तांदूळ.

Rice, *n.* (રાઇસ) ચોખા. राईस्–तांदूळ. The grain of a plant used as food. Chief, *adj*. (ચીફ) મુખ્ય. चीफ–मुख्य. Principal.
World, *n.* (વર્લ્ડ) દુન્યા. वर्ल्ड–पृथ्वी. The earth.
Countries, *n.* (કંટ્રિઝ) દેશો. कंट्रीज्–देश. Regions.
Paddy, *n.* (પૅડિ) ડાંગર. पॅडि–पेंढा. Rice-plant. [from husks-
Is cleaned, *v. t.* (ક્લીન્ડ) સાફ કરવામાં આવે છે. झोडतात. Freed
Fit, *adj*. (ફિટ) લાયક. फिट्–लायक, योग्य. Suitable.
Season, *n.* (સીઝન) ઋતુ. सीझन्–ऋतु. Time.
Has begun, *v.i.* (બિગન) શરૂ થઇ. सुरू झाला आहे. Commenced.
Tanks, *n.* (ટૅન્કઝ) તળાવો. टॅक्स–तळीं. Ponds.
Rivers, *a.* (રિવર્ઝ) નદીઓ. रिव्हर्स–नद्या. Streams of fresh water falling into a sea or lake.
Nearly, *ad.* (નિયર્લિ) ભગભગ. निअरलि–अगदीं. Almost.
Busy, *adj.* (બિઝિ) રોકાયલા. बिझी=उद्योगी. Engaged in work.
Growing *ger.* (ગ્રોઇંગ) ઉગાડવા. ग्रोइंग–पिकवीत. Producing.

Farmer, *n.* (ફારમર) ખેડુત. फार्मेर–शेतकरी. Husbandmen.
Bullocks, *n.* (બુલકઝ) બળદો. बुलक्स्–बैल. Oxen.
Plough, *n.* (પ્લાઉ) હળ. प्लाउ–नांगर. An instrument for turning up the soil
Ploughs, *v. t.* (પ્લાઉઝ) હળથી ખેડે છે. प्लाउज्–नांगरतो. Turns up [the soil with a plough.
Earth, *n.* (અર્થ) જમીન. अर्थ्–जमीन. S il.
Corner, *n.* (કૉરનર) ખુણું. कॉर्नेर–कोंपरा. Nook.
Sows, *v. t.* (સોઝ) વાવે છે. साेज्–परतो ˣ·a'ters over the earth [for growth.
Seeds, *n.* (સીડઝ) બીયાં. सीड्स–बीं (अ. व.) Grain.
Roots, *n.* મૂળ. रूटस्–मुळें, पाळ. The part of a plant which fixes itself in the ground.
Mud, *n* (મડ) કાદવ. मड्–चिखल. Mire.
Ties, *v. t.* (ટાઇઝ) બાંધે : टाइज–बांधतो. Fastens-
Bundles, *n.* (બંડલઝ) ભારીઓ. बंडल्स्–जुड्या मूठ. Packs.
Young, *adj.* (યંગ) નાના. यंग कोंवळया Tender.
Line, *n.* (લાઇન) હાર. लाइन–रांग. Row.
Push, *v. t.* (પુશ) ખોસે છે. पुश–रोंवतात. Thrust.
Take root,=મુળ બાઝે છે. मूळें धरतात, जगतात. Fix themselves.
Suck, *v. t.* (સક) ચુસે ·: सक्–शोषून घेण. Absorb.
Ripe, *adj.* (રાઇપ) પાક ઉપર આવેના. राइप्–पक, तयार. Mature.
Stalk, *n.* (સ્ટૉક) થડ. स्टॉक–काडी. Stem.
To reap, *inf.* (રીપ) કાપણી કરવા. रीप्–कापण्याचीं. To cut with [a sickle.
Sickles, *n.* (સિકલઝ) દાતરડા. सिकल्स्–विळे. Scythes.
Must be parted, *v. t.* (પારટેડ) છુટું પાડવું જોઇએ. सोडलें पाहिजे, निराळा केलें पाहिजे. Separated.
Straw, *n.* (સ્ટ્રૉ) પરાળ. स्ट्रॉ–पेंढा. Stalks of rice.
Baskets. *n.* (બાસ્કેટસ) ટોપલી. बास्केटस्–टोपल्या. Vessels made of [twigs.
Chooses, *v. t.* (ચુઝિઝ) પસંદ કરે છે. चूझिस्–पसंत करतो. Selects.
Sieve *n.* (સિવ) ચાળણી. सीव्ह्–चाळण. A vessel which separate grain from husks-
Bits, *n.* (બિટઝ) ટુકડા. बिटस्–तुकडे. Pieces.
Heap, *n.* (હીપ) ઢગલો. हीप्–रास, ढीग. Mass.
(૧) ચોખા દુન્યાના અરધા કરતાં વધારે લોકોનો મુખ્ય ખોરાક છે. સઘળા

ગરમ દેશો, જ્યાં ઘણો વરસાદ હોય છે, ત્યાં તે સારી રીતે ઉગે છે, કારણ કે તેને સારી રીતે ઊગાડવાને તેને પુષ્કળ પાણી મળવું જોઇએ. (૨) ચોખાના રોપાને ડાંગર કહે છે. જ્યારે દાણા સાફ કરવામાં આવે છે,અને ખાવાને લાયકના બને છે, ત્યારે તેને ચોખા કહે છે. (૩) હવે વરસાદની મોસમ શરૂ થઇ છે. તળાવો સઘળા ભરાતા જાય છે. નદી પણ પાણીથી ભરાતી જાય છે, અને ગામડાંના લોકો હમણા ચોખા ઉગાડવામાં લગભગ સઘળાં રોકાઇ ગયાં છે. (૪) ખેડુત પોતાના બળદ અને પોતાનો હળ ખેતરમાં લઇ જાય છે, અને જ્યાંસુધી જમીન તદન નરમ થાય છે, ત્યાંસુધી તેને ફરીથી અને ફરીથી હળથી ખોડે છે. (૫) ખેતરના એક ખુણામાં તે કેટલાંક ડાંગરનાં બી વાવે છે. જ્યારે નાના ચોખાના રોપા આશરે એક ફુટ ઉંચા થાય છે, ત્યારે તે તેમને નરમ કાદવમાંથી મુળમાંથી ઉખેડી કાઢે છે, અને તેમની ભારીઓ બાંધે છે. (૬) ત્યારપછી માણસો કુમળા રોપાની તે ભારીઓ બાઇડીઓ આગળ લાવે છે, કે જેઓ તે ખેતરમાં હાર બંધ ઉભી રહે છે. બાયડીઓ રોપા લે છે, અને તેઓને નરમ કાદવમાં ખોસે છે. (૭) થોડા દિવસ પછી તે કુમળા ચોખાના રોપાને મુળ બાઝે છે, અને ઉગવા માંડે છે. તેઓ ઘણા તરસા હોય છે. તેઓને પીવાને પુષ્કળ પાણી જોઇએ છે તેઓનાં મુળિયાં જમીનમાંથી ખોરાક ચુશી લે છે. તેઓ દરરોજ વધારે અને વધારે મોટાં થાય છે. (૮) આખરે બે મહિના પછી ડાંગર પાકે છે. દરેક થડને છેડે ચોખાના પચાસ કે સાહાઠ દાણા ઉગશે. પહેલાં ડાંગર લીલો દેખાય છે ત્યારપછી ભૂરો અને પીળો દેખાય છે. દાણા એટલા તો ભારે હોય છે કે તેના રોપાઓ એક બાજુએ નમી પડે છે. (૯) હવે વરસાદ બંધ પડયો છે, અને ચળકતો સુરજ પ્રકાશે છે. ડાંગરની કાપણી કરવાનો વખત થયો છે. માણસો દાતરડાં લઇને ખેતરમાં જાય છે, અને પાકા અનાજની ભારીઓ કાપે છે. અને તે સઘળાંને એક જગાએ મુકે છે. (૧૦) જ્યારે સઘળાં ખેતરોની કાપણી થઇ રહે છે, ત્યારે અનાજને પરાળમાંથી છુટા પાડવો જોઇએ. ખેડુત પોતાના બળદોને તે ડાંગરના ભારાની ઉપર ગોળ અને ગોળ ફેરવે છે. (૧૧) થોડો વખત પછી દાણા પરાળમાંથી નીકળી પડે છે. તે પરાળને લઇ જવામાં આવે છે, અને, અનાજને ટોપલીમાં મુકવામાં આવે છે. ખેડુત જમીનનો એક લીસો ટુકડો પસંદ કરે છે, અને એક ચાળણી જે તે ઉપર પકડી રાખે છે, તેમાંથી તે અનાજ રેડે છે, અને પવનથી પરાળના નાના ટુકડા ઉડી જાય છે. ભારે ડાંગર જમીન ઉપર એક ઢગલામાં પડે છે.

LITTLE THINGS—નાની ચીજો. लहान गोष्टी.

Words, *n.* (ઉવડઝ) શબ્દો. वर्डस्—शब्द. Terms,

[Tenderness.
Kindness, *n.* (કાઇન્ડનેસ) માયા. काइंडनेस्—माया. Humanity;
Cheer, *v. t.*(ચિયર) દિલાસો દે છે. चिअर—आनंदवितात. Comfort.
World, *n.* (ઉવર્લ્ડ) મોટો જથ્થો. सागर. A large quantity.
Gladness, *n.* (ગ્લૅડનેસ) ખુશાલી. आनंद. Joy.
Smile, *n.* (સ્માઇલ) હસતો ચહેરો. हास्य. Smiling appearance.
Impart, *v. t.* (ઇમપાર્ટ) આપવું. इंमपार्ट—देणें. Give.
Acts, *n.* (ઍક્ટ્ઝ) કામો. ॲक्टस्—कृत्यें. Deeds.
Cost, *v. t.* (કૉસ્ટ) કિમત પડવી. कॉस्ट—किंमत पडते. Is worth.[had
Are wanting, =નથી હતો.=जरूर असते, अभाव असतो. Are not to be
Charm, *n.* (ચાર્મ) ખુશાલી. चार्म् वैभव, आनंद. Delight. [valuable.
Richest, *ad.* (રિચિસ્ટ) સૌથી કિમતી. रिचेस्ट्—अति मौल्यवान्. Most
Gems, *n.* (જિમ્ઝ) ઝવાહીરો. जेम्स्-रत्नें. Jewels.
But, *ad.* (બટ) માત્ર. बट्—फक्त. Only.
Trifles, *n.* (ટ્રાઇફલ્ઝ) નજીવી ચીજો. भिकार वस्तु. Worthless things
Priceless, *ad.* (પ્રાઇસલેસ) ઘણુંજ કિમતી. अमोलिक Invaluable.
Worth, *n.*(ઉવર્થ) કિમત. वर्थ—योग्यता. Value.

(૧) માયાના નાના શબ્દો—તેઓ દીલને કેવું ખુશ કરે છે! એક હસતો ચહેરો કેટલી બધી ખુશાલી આપશે! (૨)માયાના નાના કામો—તેઓની કાંઇ કિમત પડતી નથી; તોપણ, જ્યારે તેઓ નથી હોતાં ત્યારે જીંદગીની સૌથી સરસ ખુશાલી ગુમાઇ જાય છે. (૩) માયાના નાના કામો—પૃથ્વી ઉપરના સૌથી કિમતી ઝવાહીરો છે—જો કે તેઓ માત્ર નજીવાં જણાય છે, તોપણ તેઓની કિમત મુલ વિનાની છે.

THE IDLE BOY, આળસુ છોકરો आळशी मुलगा.

Ranga, *n.* (રંગા) નામ છે. रंगा—मुलाचें नांव.
Used to send=મોકલતો હતો=पाठवीत असे. Was sending.
Pleasant, *v. t.* (પ્લેઝન્ટ) ખુશનુમા. प्लेझंट—रम्य. Delightful.
Replied, *v. t.* (રિપ્લાઇડ) જવાબ આપ્યો. रिप्लाइड—उत्तर दिलें. Answered. | To watch, inf. (ટુ ઉવૉચ) તપાસવું. टुवॉच्—पहारा-करण्यासाठीं. To guard.
Master's, *n.* (માસ્ટર્ઝ) શેઠનો. मास्टर्स—धन्याचें. Owners.
Thieves, *n.* (થીવ્ઝ) ચોરો. थीव्हज्—चोर. (अ. व.)
Those who steal others' things.

May get into દાખલ થાય आंत शिरतील. May enter.
Stick, *n.* (સ્ટિક) લાકડી. स्टिक—काठी, काडी. A long piece of wood.
Finish, *v. t.* (ફિનિસ) પુરૂં કરવું. फिनिश्—संपविणें. Make complete
Bees, *n.* (બીઝ) મધમાખી.बीज=मधमाशा. Insects that make honey.
Are gathering, *v. t.* (ગૅધરિંગ) એકઠું કરીયે છીયે. (गॅदरिंग) जमवीत आहों. Collecting.
Will be dead=કરમાઇ જશે= कोमेजतील. Will wither.
Honey, *n.* (હનિ) મધ. हनि—मध. Sweet juice collected by bees from flowers.
Store up, *v. t.* (સ્ટોર) સંગ્રહ કરવો. स्टोअर अप्—संग्रह करणें. Lay by
Talk, *v. i.* (ટૉક) વાત કરવી. टॉक्—बोलणें. Speak to.
Ants, *n.* (ઍન્ટ્સ) કીડીઓ. ॲन्टस्—मुंग्या. Emmets.
Proper, *adj.* (પ્રૉપર) યોગ્ય. प्रॉपर—योग्य. Fit.
Lost, *v. t.* (લૉસ્ટ) ગુમાવ્યો. लॉस्ट—गमावला. Wasted.
Except, *prep.* (એક્સેપ્ટ) શિવાય एक्सेप्ट—शिवाय. But.
As hard as he could=જેમ બને તેમ ઝડપથી=त्याच्यानें जाववलें तितकें जलद. As fast as possible.
Got, *v. i.* (ગૉટ) પુગ્યો. गॉट-पोंचला. Reached.
Master, *n.* (માસ્ટર) શિક્ષક. मास्टर-गुरूजी. Teacher.

(૧) એક વાર રંગા નામનો એક નાનો છોકરો હતો. તે ઘણો નાનો અને માત્ર ૭ વર્ષની ઉમરનો હતો. તેનો બાપ તેને દરરોજ નિશાળે મોકળતો હતો. (૨) એક સહવારે નિશાળે જવાને બદલે તે ગામ બહાર ખેતરમાં ગયો. તે એક ઘણી ખુશનુમા સહવાર હતી. સુરજ પ્રકાશતો હતો, અને પક્ષીઓ ગાતાં હતાં. રંગાને નિશાળે જવા ગમ્યું નહિ. તે આખો દહાડો અહીં તહીં રમવા માગતો હતો, પણ તેની સાથે રમનાર કોઇ ન હતું, કારણ કે બીજા બધા ગામડાંના છોકરાઓ નિશાળે ગયા હતા. (૩) તેથી તેણે એક કુતરો, જેને તેણે દોડી જતાં જોયો, તેને હાંક મારી બોલાવ્યો અને કહ્યું "કુતરા, આવ, અને મારી સાથે રમ " પણ તે કુતરાએ જવાબ આપ્યો, " નહિ, નહિ ! મારે આળસુ થવું ન જોઇએ. હું મારા શેઠનું ઘર તપાસવા જાઉં છું. મારે ઝડપથી દોડવું જોઇએ, નહિ તો કોઈ ચોર તેના ઘરમાં દાખલ થશે. " (૪) ત્યારપછી રંગાએ એક કાગડાને તેના મોઢામાં એક નાની લાકડી સાથે જોયો, અને તેને કહ્યું, " કાગડા, આવ અને મારી સાથે રમ. " પણ તે કાગડાએ કહ્યું " નહિ, નહિ ! મારે આળસુ થવું ન જોઇએ. હું મારો માળો બાધું છું, અને વરસાદ આવે તેની આગમજ મારે તે

પુરો કરવો જોઇએ. હું કોઇપણ સાથે રમી શકતો નથી. મારે આખો દહાડો કામ કરવું જોઇએ.''તેથી તે કાગડો ઉડી ગયો.(૫)ત્યારપછી રંગાએ કેટલીક મધમાખોને એક ફુલ ઉપરથી બીજા ફુલ ઉપર ઉડતાં જોઈ અને તે બોલ્યો, " સુંદર મધમાખો. આવો અને મારી સાથે રમો " પણ તે મધમાખોએ કહ્યું "નાહ, નહિ! હમે મધ એકઠું કર્યે છીયે. જલદીથી ફુલો મરી જશે, અને આપણને મધ મળી શકશે નહિ. જ્યારે આપણને મધ મળી શકે, ત્યારે આપણે તે એકઠું કરવું જોઇએ. હમારી સાથે વાત ના કરો;હમે એટલાં ઉદ્યોગી છીએ કે હમે વાત પણ કરી શકતાં નથી. " (૬)ત્યારપછી રંગાએ કેટલીક કીડીઓને ચાલતાં જોઇ; દરેક કીડી પાસે એક ચોખાનો દાણો હતો, જે તે લઈ જતી, તેણે કહ્યું" કીડીઓ, એક મિનિટ થોભો અને મારી સાથે રમો. તમો તમારૂં કામ પછી કરો શકશો.'' પણ તે કીડીએ જવાબ આપ્યો. "નહિ, નહિ! આપણે માટે ખોરાક એકઠો કરવાનો આ લાયક વખત છે. હમણા હમે ખોરાક સંઘરીયે છીયે, કે જેથી કરીને જે મોસમમાં અનાજ ઉગતો નથી, તે મોસમમાં ખાવાને હમને ખોરાક મળે. હમે એક મિનિટ પણ થોભી શકતાં નથી.હમણા પણ તમારી સાથે વાત કરવામાં હમે કેટલીક વખત ગુમાવ્યો છે. ''તેથી તે કીડીઓ તેઓના નાના પગો જેટલી ઝડપથી તેઓને લઇ જઇ શકયા તેટલી ઝડપથી પોતાના દરમાં ચાલીગઇ. ત્યારપછી રંગા બોલ્યો, "શું ! ગામમાં મારા શિવાય આળસુ કોઇ નથી? કુતરા, અને પક્ષીઓ, અને વળી નાની કીડીઓ અને મધમાખો આટલી બધી ઉદ્યોગી છે? ત્યારે મારે પણ ઉદ્યોગી થવું જોઇએ. તેથી તે જેમ બને તેમ ઝડપથી નિશાળે દોડી ગયો, અને જેવા શિક્ષક આવી પુગ્યા તેવોજ તે ત્યાં પહોંચ્યો.

A TRIP ON THE RIVER નદી ઉપર સહેલગાહ. नदींतील सहल.

Trip, *n.* (ટ્રિપ) સહેલગાહ.ट्रिप—पर्यटण, सहल. A short voyage.

Holiday, *n.* (હૉલિડે) છુટીનો દહાડો A day of exemption from labour. | Uncle, *n.* (અંકલ) કાકો अंकल—चुलता. Father's brother

Aunt, *n.* (આન્ટ) કાકી. आंन्ट—आते. चुलती. Father's sister.

Cousins, *n.* (કઝિન્ઝ) પીત્રાઇ. कझन्स्—चुलतभावंडें. The son or daughter of an uncle or aunt. [All together.

Altogether, *adj.* (ઑલ ટુ ગેધર) બધાં મળીને. ऑल्टुगेदर—एकंदर.

To steer, *inf.* (સ્ટિયર) મછવા ચલાવવા स्टिअर—सुकाणू धरण्यास. To direct the boat.

To row, *inf.* (રો) હલસાં મારવાને. रो—वल्हाविण्यास. To labour with oars.

[To impel by poles.
To pole, *inf*. (પોલ) બાંબુ વડે હંકારવા पोल्–काठींनें नेण्यास, डोलविण्यास
Shallow, *adj*. (શૅલો) છાલકાં शॅलो–उथळ. Not deep.
Push, *v. t.* (પુશ) હડસેલવું. पुश्–चालविणें, नेणें. Drive. [ces of wood
Poles, *n*. (પોલ્ઝ) વાંસ. पोल्स्–काठ्या (बांबूच्या) Long slender pie-
Middle, *n*. (મિડલ) વચલો ભાગ. मिडल्–मध्यभाग. Centre.
Covering, *ger*. (કવરિંગ) છત્ર. कव्हरिंग्–छप्पर. Roof; screen.
Mats, *n*. (મૅટ્ઝ) સાદડીઓ. मॅटस्–हांतऱ्या. Fabrics of rushes.
Be off, જવું; હંકારવું. जाणें, वल्हवणें. Go, sail.
Banks, *n*. (બૅન્કઝ) કિનારા. बॅन्क्स्–तीरं. Shores.
Count, *v. t.* (કાઉન્ટ) ગણવું. काउंट्–मोजणें. Reckon.
Cocoa-nut, *n*. (કોકોનટ) कोकोनट्–नारळीचीं. A hard-shelled nut.
Smoke, *n*. (સ્મોક) ધુમાડો स्मोक–धूर. Visible vapour coming out
of a burning body. [up
Rising, *pres. part* (રાઇઝિંગ) ઉપર ચઢતાં. राइझिंग्–वर जातात. Going
Wooden, *adj*. (ઉડન) લાકડાંનું वूडन–लांकडी, Made of wood.
Steamer, *n*. (સ્ટીમર) આગબોટ. स्टीमर–आगबोट. Steam ship.
Upset, *v. t.* (અપસેટ) ઉંધુ વાળવું. अपसेट्–उलटणें. Overturn.
Floating, *pres. part* (ફ્લોટિંગ) તરતી. फ्लोटिंग–तरंगत, वहात.
Drifting.
Raft, *n*. (રાફ્ટ) તરાપો. रॅफ्ट—तराफा. Float.
Tie, *v. t.* (ટાઇ) બાંધે છે. टाय-बांधतात. Fasten. [Dragged.
Are pulled, *v. t.* (પુલ્ડ) ઘસડી જવામાં આવે છે. पुल्ड–ओढून आणतात.
Stream, *n*. (સ્ટ્રીમ) નદી. स्ट्रीम्–प्रवाह. River.
Top, *n*. (ટૉપ) સપાટી. टॉप्—सपाटी. Surface.
Hut, *n*. (હટ) ઝુંપડું. हट्—झोंपडी. Cottage.
Rafts men, *n*. (રફ્ટસ-મેન) તરાપા ચલાવનાર. रॅफ्टस् मेन—तराफावाले.
Men who manage rafts.
Live, *v. i.* (લિવ) રહેછે. लिव्ह—राहतात. Dwell.
Reach; *v. t.* (રીચ) પહોંચવું. रीच—पोहोंचणें. Arrive at.
Boatman, *n*. (બોટમન) હોડીવાળો. बोटमन्—होडीवाला. One who
manages a boat.
Next, *adj*. (નેક્સ્ટ) બીજું. नेक्स्ट–पुढील, दुसरें. Nearest in place.
Land, *inf*. (લૅન્ડ) કિનારે ઉતરવું. लॅन्ड्–उतरणें. Go on land.

Cakes, *n*. (કેકઝ) કેક પુરીઓ. केक्स्–पोळ्या. Small round mass of baked dough.

To-morrow, *n*. (ટુ-મૉરો) આવતી કાલે. टुमॉरो—उद्या. The day after the present.

(૧) આવો, મારાં વહાલાં છોકરાં, આજે નિશાળે છુટી છે. તહેવાર છે. મારી સાથે આવો, અને ચાલો આપણે મછવામાં બેસીને નદીમાં હંકારી જઇએ. (૨) ચાલો આપણે જોઇએ. હું પે.તે, તમારો બાપ એક પછી તમારા માય. અને તમારાં કાકા અને કાકી, અને તમારા પાંચ પિત્રાઇઓ અને તમે છોકરાંઓ છો–ચાર છોકરા અને ત્રણ છોકરી. (૩) બધાં મળીને કેટલાં થયાં? કાંય આપણે સોળ જણ છીયે. આપણને એક સારો મોટો મછવો લેવો જોઇએ. અહિયાં એક છે, જે ચાલશે. (૪) હંકારવાને પછવાડે એક માણસ છે, અને હલેસાં મારવાને અથવા વાંસથી ચલાવવાને ત્રણ માણસો છે. જો પાણી ઘણાં ઉંડા હોય, તો તેઓ હંકારશે પણ જો છાલકું હોય, તો તેઓ લાંબા વાંસ વડે મછવો હડસેલશે (૫) તે મછવાની વચોવચમાં એક સુંદર છત્ર છે. તે સાદડીનું બનાવેલુ છે. જ્યારે સુરજ તપશે, ત્યારે આપણે અંદર જઇશું અને બેસીશું. તેમાં ઠંડક હશે. (૬) હવે ચાલો આપણે ઉપડયે, કેવું ઠંડુ અને સુંદર છે! કિનારા ઉપરનાં ઝાડો અને ઘરો કેવાં સુંદર દેખાય છે! નદી ઉપરના મછવામાં હોવાને તમે ખુશી નથી? (૭) જુઓ! એક નાનો ટાપુ છે. વચમાં જમીન છે. અને બધે આસપાસ પાણી છે. જમીન ઉપર ઝાડો ઉગે છે. હું છ નાળિયેરીના ઝાડ અને ઘણાં કેરીના ઝાડ ગણી શકું છું. ત્યાં વળી કેટલાંક ઘરો છે. (૮) હવામાં ઉપર જતા ધુમાડા સાથે એટલું ઝડપથી પાણીમાં આવતું તે શું છે? એક લાંકડાંનાં ઘર સાથનો તે એક મોટા મછવા જેવો દેખાય છે. તે એક આગબોટ છે. (૯) એક આગબોટ મછવાના કરતાં ઘણી વધારે ઝડપથી જાય છે. હું આશા રાખું છુ કે તે છેકજ નજદીક આવશે નહિ! તે આપણને ઉંધાં વાળશે નહિ, તે દુર ચાલી ગઇ છે. (૧૦) નદીના મુખ તરફ તરતી તે મોટી ચીજ શું છે? તે ઇમારતી લાકડાંના ઢીમરાનો એક તરાપો છે. ઢીમરાંને જંગલમાં કાપવામાં આવે છે, અને હાથીઓથી નદી સુધી ઘસડી લાવવામાં આવે છે. (૧૧) ત્યારપછી માણસો તે ઢીમરાંને સાથે બાંધે છે. તેઓ પાણીની સપાટી ઉપર તરે છે, અને નદીમાં ધીમેથી ચાલે છે. તરાપા ઉપર લાકડાંનું બનાવેલું એક નાનું ઝુપડું હોય છે. તરાપો ચલાવનારાઓ તેમાં રહે છે. ત્યાં તેઓ–ત્રણ માણસો અને ચાર બઇરીઓ તરાપા ઉપર ઉભાં છે. (૧૨) હમણા પાંચ વાગ્યા છે. ઘણું જલદીઅંધારું થશે. હું આશા રાખું છું કે રાત અગાઉ આપણે ગામડાંમાં પહોચીશું. ચાલો આપણે મછવાવાળાને પુછગે કે બીજું ગામ કેટલું દુર છે? (૧૩) મછવાવાળો કહે છે કે તે ઘણું દુર નથી. અરધાં કલાકમાં આપણે ત્યાં

પુગીશું હું તેને ઘણું દુર જોઇ શકું છું. (૧૪) લેઓ, આપણે ગામડાં આગળ આવ્યા. ચાલો આપણે કિનારે ઉતર્યે, અને ગામડામાં આસપાસ ફર્યે. હું તમારે માટે ખાવાને થોડીક પુરીઓ ખરીદીશ. (૧૫) જ્યારે અંધારૂં થશે, ત્યારે આપણે મછવામાં પાછા જઇશું, અને આપણું રાતનું ખાણુ લઇશું ત્યાર પછી આપણે મછવામાં સઘળા સુઇ જઇશું અને ઉંઘાઇશું. કાલે આપણે પાછા ઘર જઇશું.

LITTLE DROPS OF WATER. પાણીના નાનાં ટીપાં. पाण्याचे लहान थेंब.

Drops, *n.* (ડ્રૉપ્સ) ટીપાં. ड्रॉप्स्—थेंब. Minute mass of water.
Grains, *n.* (ગ્રેન્ઝ) દાણા. ग्रेन्स्—कण. Small particles.
Sand, *n.* (સૅન્ડ) રેતી. सॅन्ड—वाळू. A mass of fine particles of stone.
Mighty, *adj.* (માઇટિ) મોટો. माइटि—अफाट. Great.
Ocean, *n.* (ઓશન) મહાસાગર. ओशन्—महासागर. A large division of saltwater.
Pleasant, *adj.* (પ્લેઝંટ) ખુશનુમા. प्लेझंट—रम्य. Delightful.
Thus, *ad.* (ધસ) આ પ્રમાણે. दस्—याप्रमाणें. In this way.
Tiny, *adj.* (ટાઇનિ) નાના. टिनि—लहान. Small.
Ages, *n.* (એજીઝ) જમાના. एजिस्—युगें. Periods.
Eternity, *n.* (ઇટરનિટિ) હમેશગી. इटरनिटि—अनाद्यतता. Period without end.
Errors, *n.* (એરર્ઝ) ભૂલો. एरर्स—चुका. अपराध. Mistakes.
Lead, *v. t.* (લીડ) લઇ જાય છે. लीड्—नेतात. Carry.
Soul, *n.* (સોલ) આત્મા. सोल—आत्मा. Spirit.
Path, *n.* (પાથ) માર્ગ. पाथ्—मार्ग. Road.
Virtue, *n.* (વરચ્યુ) સદ્ગુણ. व्हर्च्यु सद्गुण. Moral goodness.
Sin, *n.* (સિન) પાપ. सिन्—पाप. Wicked act.
To stray, *inf.* (સ્ટ્રે) રખડવાને. स्ट्रे—भटकणें. To wander.
Deeds, *n.* (ડીડ્ઝ) કામો. डीड्स्—कृत्यें. Actions.
Garden, *n.* (ગાર્ડન) બાગ. गार्डन्—बाग. A plot of ground with flowers and trees.
Heaven, *n.* (હેવન) બહેશત. हेव्हन्—स्वर्ग. Paradise.
Above, *ad.* (અબવ) ઉપરનું. अबव्ह—वरील. On high.

(૧) પાણીનાં નાના ટીપાં, રેતીના નાના રજકણ મોટો મહાસાગર અને

ખુશનુમા મુલક બનાવે છે. (૨) આ પ્રમાણે નાની મિનિટો, જો કે તે નાની હોય, તોપણ હંમેશગીના મોટા જમાના બનાવે છે. (૩) આ પ્રમાણે આપણી નાની ભૂલો આત્માને સદગુણના રસ્તા ઉપરથી દુર પાપમાં રખડવાને લઇ જાય છે. (૪) માયાના નાના કામો, પ્યારના નાના શબ્દો, આપણી પૃથ્વીને ઉપરના બહેશતની માફક એક બાગ બનાવે છે.

THE PARROT AND THE RAJAH પોપટ અને રાજા
पोपट आणि राजा.

Rajah, *n.* (રાજા) રાજા. राजा–राजा. A native ruler.

Parrot, *n.* (પૅરટ) પોપટ. पॅरट–पोपट. A talking bird.

Taught, *n.* (ટૉટ) શીખવ્યો. टॉट्–शिकविलें. Trained.

Doubt, *n.* (ડાઉટ) શક. डाउट्—संशय. Suspicion.

Question, *n.* (કવેસચન) સવાલ. क्वेश्चन—प्रश्न. Interrogation.

Answer, *n.* (આનસર) જવાબ આપવા. अॅनसर—जबाब देणें. Reply.

To sell, *in.* (સેલ) વેચવાને. सेल्—विकण्यासाठीं. To give in exchange for money.

Rupees, *n.* (રૂપીઝ) રૂપ્યા. रुपीज़–रुपये. Sixteen annas.

Price, *n.* (પ્રાઇસ) કિમત. प्राइस्—किंमत Cost

Wonderful, *adj.* (ઉવનડરફુલ) અજાયબજેવું. वन्डरफुल–विलक्षण. [Strange.

Worth, *adj.* (ઉવર્થ) કીમતનુ હોવું. वर्थ–किंमतीचा. Of the value of

Owner, *n.* (ઓનર) ધણી; માલેક. ओनर–मालक. Proprietor.

Delighted, *v. t.* (ડિલાઇટેડ) ખુશી થયો डिलाइटेड–आनंदित. Pleased.

To talk to, *inf* (ટૉક) વાત કરવી. शीं बोलण्याचा. To speak with.

Tired, *p. p.* (ટાયર્ડ) કંટાળેલો. टायर्ड—कंटाळला. Disgusted.

Same, *adj.* (સેમ) એકનો એકજ. सेम्—तेंच. Not different.

Over and over again=ફરીથી અને ફરીથી. पुन्हा पुन्हा. Again and again. | Fool, *n.* (ફુલ) બેવકુફ. फूल–मूर्ख मनुष्य. Dolt; idiot.

(૧) એક વાર એક માણસ પાસે એક પોપટ હતો. તેણે તેને "તે વિષે કાંઇ શક નથી" કરીને બોલતાં શીખવ્યું હતું. જ્યારે પણ તમે આ પોપટને કાંઇપણ સવાલ પુછો, ત્યારે તે પોતાનું માથું એક બાજુએ નમાવતો હતો, ઘણો ડાહ્યો દેખાતો હતો, અને જવાબ આપતો હતો, "તે વિષે કાંઇ શક નથી." (૨) એક દિવસ તે માણસ તે પોપટને બજારમાં વેચવા લઇ ગયો. તેણે તેના સો રૂપ્યા માગ્યા. સઘળાં લોકો બોલ્યા, "એક પોપટને માટે તે ઘણુંજ મોટું દામ છે. આપણે તે ખરીદશું નહિ. આખરે એક રાજા ત્યાં આવ્યો તે બોલ્યો, "આ

પક્ષી વિષે અજાયબ જેવું શું છે? તમે એટલા બધા પૈસા કાંય માગો છો? શુ તે સો રૂપિયાની કિમતની બરોબરનો છે? " તે માલેકે જવાબ આપ્યો, "મને ના પુછો પોપટને પુછો." (૩) તેથી તે રાજાએ તે પોપટને કહ્યું, " તમારામાં સો રૂપ્યાનો માલ છે? " તે પોપટે જવાબ આપ્યો, " તે વિષે કાંઇ શક નથી. " તે રાજા ખુશી થઇ ગયો. તેણે તે માણસને સો રૂપ્યા આપ્યા; અને તે પક્ષીને ઘર લઇ ગયો. (૪) પણ બીજે દિવસે જ્યારે તેણે તે પોપટ સાથે વાત કરવાની કોશશ કીધી, ત્યારે જે માત્ર શબ્દો તે બોલી શકયો તે એ હતા. " તે વિષે કાંઇ શક નથી, તે વિષે કાંઇ શક નથી " આખરે તે રાજા એકના એક બોલો ફરીથી અને ફરીથી સાંભળવાથી કંટાળી ગયો, અને તે પોપટને કહ્યું "તમારે માટે એક સો રૂપ્યા આપવામાં શું હું મુખ ન હતો? " જેના જવાબમાં તે પોપટે જવાબ આપ્યો, " તે વિષે કંઇ શક નથી. " અને આ વખતે તે પોપટનો જવાબ ઘણો સારો હતો.

ALWAYS KEEP YOUR WORD હંમેશાતમારો બોલપાળજો

नेहमीं आपलें वचन पाळा.

PART I ભાગ પહેલો. भाग पहिला

keep, *v, t.* (કીપ) પાળજો. कीप्—पाळणें. Observe.
Word, *n.* (ઉવર્ડ) વચન. वर्ड—वचन. Promise.
Part, *n.* (પાર્ટ) ભાગ. पार्ट—भाग. Division.
Certain, *adj.* (સરટન) કોઇ. सर्टन—एक. Some.
Rats, *n.* (રૅટઝ) ઘુસો. रॅटस्—घुशी. Large mice.
Ate up, *v. t.* (એટ અપ) ખાઇ ગયા. एट्—खाल्लें. Consumed.
Villagers, *n.* (વિલેજર્ઝ) ગામડીયાઓ. व्हिलेजर्स—खेड्यांतील लोक. Those who live in the village.

Afraid, *adj.* (અફ્રેડ) બીધેલા. अफ्रेड—भ्यालेले. Struck with fear.
Boldly, *ad.* (બોલ્ડલિ) હિમ્મતથી. बोल्डलि—धिटाईनें. Without fear.
Head-man, *n.* (હૅડ-મૅન) પટેલ. हेडमन्—पाटील. The chief of the village.

Swarms, *n.* (સ્વૉરમઝ) ટોળાં. स्वार्म्स—टोळया Crowds.
Strange, *adj.* (સ્ટ્રેન્જ) અજાણ્યો स्ट्रेंज्—विलक्षण. Foreign.
Fakeer, *n.* (ફકીર) ફકીર. फकीर—फकीर. Dervish.
Saringi, *n.* (સારિંગી) સારંગી. सारिंगी.—सारंगी. Harp.
Clever, *adj* (કલેવર) હુશિયાર. क्लेव्हर—हुशार. Skilful.

Gladly, *ad.* (ગ્લૅડલિ) ખુશીથી. ग्लॅडलि—आनंदानें. खुषीनें. Willingly.
Began, *v. t.* (બિગૅન) શરૂ કીધી. बिगॅन्-आरंभ केला. Commenced.
To listen, *inf.* (લિસ્‌ન) ધ્યાનથી સાંભળવું. लिसन्-ऐकावयास. Hear attentively.
Sweetly, *ad.* (સ્વીટલિ) મધુર અવાજે. स्वीटलि—मधुर In a sweet tune.
Families, *n.* (ફૅમિલિઝ) કુટુંબો. फॅमिलीज्—कुटुंबें. Households.
Whole, *adj.* (હોલ) આખો. होल—सर्व. Entire.
Street, *n.* (સ્ટ્રીટ) મહોલ્લો. स्ट्रीट—रस्ता. Main road.
Was filled, (ફિલ્ડ) ભરાઇ ગયો. फिल्ड—भरून गेला. Covered.
Towards, *prep.* (ટોઅરડ્ઝ) તરફ. टोअर्डस्-कडे. At
Off, *ad.* (ઑફ) દુર. ऑफ-दूर. Far.
Music, *n.* (મ્યુઝિક) ગાયણુ. म्यूझिक—गाणें, गायन. Song.
Sounded, *v. i.* (સાઉન્ડેડ) અવાજ આવ્યો साउंडेड्-ऐकू आलें. Was heard. | Else, *adj.* (એલ્સ) બીજું. एल्स्—दुसरें. Other.
Kept on, *v. t.* (કેપ્ટ ઑન) ચાલુ રાખ્યું. केप्ट ऑन्-चालू ठेवलें. Continued. | Were drowned, *v. t.* (ડ્રાઉન્ડ) ડુબી ગયા. वेअरड्राउंड—बुडून मेले Perished in water.

—

(૧) કોઇ એક ગામમાં ઘણા ઉંદરો હતા. તેઓ ખેતરમાં રહેતા હતા, પણ એક વર્ષ વરસાદ પડયો નહિ. તેથી ખાવાને અનાજ મળ્યો નહિ, અને સઘળા ઉંદરો ગામડામાં આવ્યા, અને જમીનમાં દર કીધાં, અને ત્યાં રહયા. (૨) તેઓ ગામડિયાઓનો સઘળો ખોરાક ખાઇ ગયા. તેઓ કોઇથી બીહીતા ન હતા. તેઓ સેંકડોની સંખ્યામાં હતા. જ્યારે એક માણસ પોતાના ચાવળ ખાતો હોય, ત્યારે તેઓ હિંમતથી આવતા, અને ચાવળ ચોરીજતા હતા. (૩) શું કરવું તે ગામડીયાઓને સુઝયું નહિ. તેઓ સઘળા ગામના મુખી આગળ ગયાં પણ તે મુખી તેઓને મદદ કરી શકયો નહિ. તેના ઘરમાં પણ ઉંદરોનાં ટોળે-ટોળાં હતાં. (૪) જ્યારે તેઓ તે વિષે વાત કરતા હતા, ત્યારે એક અજાણ્યા ફકીર તે ગામમાં આવ્યો. તેના હાથમાં એક સારંગી હતી. તે ગામડીયાઓ બોલ્યા, "ચાલો આપણે આ અજાણ્યા શખસને પુછીયે કે શું કરવું. ફકીરો ઘણા હુશિયાર માણસો હોય છે. (૫) તે ફકીરે ઉંદરો વિશે સઘળું સાંભળ્યું ત્યારપછી તે બોલ્યો, "હા, હું દસ મિનિટમાં સઘળાં ઉંદરોને દુર કરીશ. જો હુ તેમ કરું તો તમે મને એક સો રૂપ્યા આપશો?" તે મુખીએ કહ્યું, "જો તમે આ ઉંદરોને લઇ જશો તો હમે તમને બસો રૂપ્યા ઘણી ખુશીથી આપી

શું." (૬) તે ફકીરે ત્યારપછી પોતાની સારંગી લીધી અને તે વગાડવા માંડી જેવું તેણે શરૂ કર્યું, તેવોજ એક ઉંદર તે સાંભળવા આવ્યો. ત્યારપછી બીજો આવ્યો, અને ત્યારપછી ત્રીજો તેણે એવું તો મધુર રાગે વગાડયું, કે ગામના સઘળા ઉંદરો તેની તરફ દોડી આવ્યાં. તેમા મોટા ઉંદરો, નાના ઉંદરો બુઢા ઉંદરો જુવાન ઉંદરો, અને ઉંદરોના કુટુંબો હતાં. આખો મહોલો ઉંદરોથી ભરાઇ ગયો. (૭) ત્યારપછી તે ફકીર એક માઇલ દુર આવેલી એક નદી તરફ ચાલ્યો, સઘળા ઉંદરો તેની તરફ દોડયા તેઓ થોભી શક્યા નહિ. તે ગાયણ તેઓને એટલું તો મધુર લાગ્યું, કે તેઓને બીજાં કશાંનો વિચાર આવી શકયો નહિ. (૮) તે ફકીર તે નદીના કિનારા આગળ ઉભો પણ તેણે વગાડવાનું ચાલુ રાખ્યું. ઉંદરો થોભી શકયા નહિ. તે ગાયણે તેઓને આગળ ચલાવ્યા તેઓ સઘળા નદીમાં પડયા અને ડુબી ગયા.

ALWAYS KEEP YOUR WORD—હુંમેશા તમારો બોલ પાળજો. नेहमीं आपलें वचन पाळा.

PART II ભાગ બીજો. भाग दुसरा.

Rested, *v. i* (રેસ્ટેડ) આરામ લીધો. रेस्टेड्—विश्रांति घेतली. Took [rest.
Chief, *adj*. (ચીફ) મુખ્ય. चीफ्—मुख्य. Principal.
Promised, *v, t*. (પ્રૉમિસ્ડ) વચન આપ્યુ. प्रॉमिस्ड्—वचन दिलें. Pledged.
Replied, *v. t*. (રપ્લાઇડ) જવાબ આપ્યો. रिप्लाइड—उत्तर दिलें Answered.
Joking, *v. i*. (જોકિંગ) મશકરી કરતા હતા. जोकिंग्—मस्करी करीत. Jesting
Perhaps, *ad*. (પરહૅપ્સ) કદાચ. परहॅप्स्—कदाचित. It may be.
Sorry, *adj*. (સૉરી) દલગીર. सॉरि—दुःखी. Grieved.
Tune, *n*. (ટ્યુન) રાગ. ट्यून—राग. Tone.
Got, *v. t*. (ગૉટ) થયો. गॉट्—झाला. Became.
Angry, *adj* (ઍન્ગ્રિ) ગુસ્સે. ॲंग्रि—रागावलेला. Vexed
Breaks, *v. t*. (બ્રેક્સ) ભાગી જાય. ब्रेक्स्—फुटून जाते. Bursts.
Pice, *n*. (પાઇસ) દોઢીયું. पाइस—पैसा. Three pies.
To cheat, *inf*. (ચીટ) ઠગવું. (चीट्)—फसवूं. Deceive.
Stepped, *v. t*. (સ્ટેપ્ડ) ચાલ્યો. स्टेप्ड—गेला. Walked. [before.
Strange, *adj*. (સ્ટ્રેન્જ) નવાઇ જેવો. स्ट्रेंज्—अजब. Not heard
Calves, *n*. (કાવ્ઝ) વાછરડા. कॉव्हज्—वासरें. The young of cows.
Buffalo cows—ભેંસો—म्हैशी.
Room, *n*. (રૂમ) જગા. रूम्—जागा. Place; space.

Followed, *v. t.* (ફૉલોડ) પુઠે ગયા. फॉलोड्–मागून गेल्या. Went after.
Stayed *v. i.* (સ્ટેડ) થોભી. स्टेड–राहिली. Stopped.
Running, *v. i.* (રનિંગ) વહેતી. रानिंग्–वाहत. Flowing.
Swiftly. *ad.* (સ્વિફ્ટલિ) ઝડપથી. स्विफ्टलि–जोरानें. Fast.
Foolish, *adj.* (ફૂલિશ) મુર્ખ फूलिश-मूर्ख. Imprudent.
Fear, *n.* (ફિયર) ધાસ્તી. फिअर—भीति. Fright.
Salaam, *n.* (સલામ) સલામ. सलाम्–नमस्कार, सलाम. Salutation.
Brought out, *v. t.* (બ્રૉટ આઉટ) બહાર કાઢયા. ब्रॉट आउट–बाहेर काढले. Showed.

(૧) તે ફકીરે એક બે કલાક સુધી તે નદીના કિનારા ઉપર આસાયસ લીધી, અને ત્યારપછી પાછો ગામમાં ચાલી આવ્યો. સઘળા ગામડીયાઓ હવે ખાણુ ખાતા હતા, અને હસતા હતા, અને વાત કરતા હતા. તે મુખી પોતાના ઘરમાં હતો, અને તેની સાથે ગામના આગેવાન માણસો હતા. (૨) તે ફકીર પોતાના હાથમાં પોતાની સારંગી લઇને તેના ઘરમાં ગયો અને કહ્યુ " હવે બધા ઉંદરો મરી ગયા છે, જે બસો રૂપ્યા આપવાનું તમે મને વચન આપ્યું હતું, તે મને આપો. (૩) તે મુખી પાસે પુષ્કળ પૈસા હતા. ઘણાક ગામડીયાઓ પણ પૈસાદાર હતા. પણ જ્યારે તે ફકીરે બસો રૂપ્યા માગ્યા, ત્યારે તેઓએ એક બીજા તરફ જોયું અને શું કહેવું તે તેઓને સુઝયું નહિ. (૪) આખરે તે મુખીએ જવાબ આપ્યો, હમારા જેવા ગરીબ લોકો બસો રૂપ્યા કયાંથી લાવે? હમે માત્ર મશકરી કરતા હતા. કદાચ હમે તમને પાંચ રૂપ્યા આપ્યે. પાંચ રૂપ્યા લેઓ અને જાઓ (૫) ત્યારપછી તે ફકીરે કહ્યું " તમે મને બસો રૂપ્યા આપવાનું વચન આપ્યું અને બસો રૂપ્યા તમારે આપવા જાઇયે. નહિ તો, તમે તેને માટે પસ્તાશો. હું મારી સારંગી ઉપર એક કરતાં વધારે જાતનો રાગ વગાડી શકું છું. (૬) જ્યારે તે મુખીએ આ સાંભળ્યું ત્યારે તે ગુસ્સે થયો. તેણે કહ્યું, " હમે તમને એક પણ રૂપ્યો આપીશું નહિ. તમે ત્યાં આખો દહાડો, અને આખી રાત પણ ઉભા રહો, અને જ્યાંસુધી તમારી સારંગી ભાગી જાય ત્યાંસુધીવગાડો. ઉંદરો બધા મરી ગયા છે. હવે હમને તમારે માટે અથવા તમારી સારંગીને માટે શું દરકાર છે?" (૭) બીજા ગામડીયાઓ બોલ્યા, " હા, તે ખરૂં છે. ઉંદરો સઘળા મરી ગયા છે. હમે તમને એક દોઢીયુ પણ આપશું નહિ, " (૮) જ્યારે તે ફકીરે જોયું કે તેઓ કેવી રીતે તેને ઠગવાની કોશેશ કરતા હતા, ત્યારે તે કાંઇ બોલ્યો નહિ પણ તે બહાર નીકળીને ગામના મહોલ્લામાં આવ્યો, અને પોતાની સારંગી ઉપર બીજો રાગ વગાડવા માંડયો. (૯) જેવું તેણે વગાડવા માંડયું, તેવીજ એક ગાય તે સાંભળવા આ

ત્યારપછી બીજી ગાય આવી, અને ત્યારપછી ત્રીજી. ત્યારપછી સઘળી ગામની ગાયો પોતાના વાછરડાં સાથે આવી, અને તે ફકીરની આસપાસ ઉભી. (૧૦) સઘળી ભેંસો પણ દોડતી આવી. એટલી બધી ગાયો અને ભેંસો થઇ ગઈ કે મહોલ્લામાં ઉભા રહેવાની જગા ન હતી. (૧૧) તે ફકીર ચાલતાં ચાલતાં પોતાની સારંગી વગાડતો પાછો તે નદી તરફ ગયો. સઘળી ગાયો અને ભેંસો તેની પુઠે ચાલી એક પણ પાછળ ઉભી રહી નહિ. (૧૨) ફરીથી તે કિનારે ઉભા, પણ તે ગાયો અને ભેંશો થોભી શકી નહિ. તે નદી, કે જે ઘણી ઉંડી હતી અને ઘણી ઝડપથી વહેતી હતી, તેમાં તેઓ ચાલી ગઇ, અને એકે એક ડુબી ગઇ (૧૩) તે ગામડીયાઓને હવે માલમ પડયું કે પોતાનું વચન તોડવામાં અને એક અજાણ્યા સખશને છેતરવાની કોશેશ કરવામાં તેઓ કેવા મૂર્ખ હતા. તેઓ ઘણા બીધા, અને તે મુખી તેને ઘર દોડી ગયો, બસો રૂપ્યા બહાર કાઢયા, અને તે પેલા ફકીરને આપ્યા. (૧૪) તે ફકીરે તે મુખીને સલામ કીધી અને ચાલી ગયો. તે ગામડીયાઓ તેને અટકાવવાને અથવા તો એક શબ્દ પણ બોલવાને બીહતા હતા, કારણ કે તેઓએ ધાર્યું, "કદાચ તે પોતાની સારંગી ઉપર બીજો રાગ વગાડશે અને આપણાં બધાં છોકરાંઓ તેની પુઠે જશે, અને ડુબી મરણ પામશે.

WHAT THE MINUTES SAY. મિનિટ શું કહે છે.

मिनिटें काय सांगतात.

But, *ad.* (બટ) માત્ર. बट्—फक्त. Only.
Furnished, *p. p.* (ફરનિશ્ડ) પુરી પાડેલી. फर्निश्ड—संपन्न, जवळ असलेली. Supplied.
Unseen, *adj.* (અનસીન) નહિ દેખાતા. अनसीन्—अदृश्य. Invisible.
Track, *n.* (ટ્રેક) માર્ગ. ट्रॅक—मार्ग. Path.
Bears, *v. t.* (બિઅર્ઝ) ધરાવે છે; લઇ જાય છે. बेअर्स—सहन करितो. Has; carries.
Burden, *n.* (બરડન) બોજો. बर्डन्—ओझें. बोजा. Load.
Cares, *n.* (કેર્ઝ) જંજાળો; ચિંતા. केअर्स—चिंता. Anxieties.
Patiently, *ad.* (પેશન્ટલિ) ધીરજથી. पेशंटलि—शांतपणें. Calmly
Pain, *n.* (પેન) દુઃખ. पेन्—दुःख. Distress.
Worst, *adj.* (ઉવર્સ્ટ) સૌથી ખરાબ. वर्स्ट—अति वाईट. Most offensive.
Remain, *v. i.* (રિમેન) રહેવું. रिमेन्—राहणें. Stay.
Drops, *n.* (ડ્રૉપ્સ) ટીપાં. ड्रॉप्स्—थेंब. कण. Small quantities of water.

Pleasure's, *n.* (પ્લેઝર્ઝ) ખુશાલીના. प्लेझर्स–सौख्याचा. Delight's
Spring, *n.* (સ્પ્રીંગ) ઝરો. स्प्रिंग्–झरा. Brook
Sweetness, *n.* (સ્વીટનેસ) મીઠાશ. स्वीटनेस्–सुख, माधुर्य. Agreeableness
Use, *v. t.* (યુઝ) વાપરો. यूस्–उपयोग करा. Make use of.
Loses, *v. t.* (લુઝિઝ) ગુમાવે છે. लूझिस्–गमावतो, फुकट दवडतो. Wastes

(૧) હમે માત્ર મિનિટો, નાની ચીજો છઇએ, દરેકને સાહાઠ પાંખ પુરી પાડેલી છે, કે જે વડે હમે હમારા અણદીઠ રસ્તા ઉપર ઉડયે છીયે; અને એક બી મિનિટ કદી પાછી આવતી નથી. (૨) હમે માત્ર મિનિટો છૈયે, દરેક મિનિટ ખુશાલી અને જંજાળનો એક નાનો બોજો લઇ જાય છે; દુઃખની મિનિટને ધીરજથી પકડો; સૌથી ખરાબ મિનિટો થોભી રહી શકશે નહિ. (૩.) હમે માત્ર મિનિટો છૈયે જ્યારે હમે ખુશાલીના ઝરામાંથી થોડાંક ટીપાં લાવ્યે, ત્યારે જ્યાંસુધી તમારાથી ચખાય ત્યાંસુધી તેઓનો મીઠાશ ચાખજો તેને ઉડી જતાં માત્ર એક મિનિટ લાગે છે. (૪) હમે માત્ર મિનિટો છૈયે. હમારો સારી રીતે ઉપયોગ કરજો; કારણ કે હમને કેવી રીતે વાપરવામાં આવે છે, તે કોઇ દહાડો હમારે કહેવું જોઇએ. જે મિનિટોનો ઉપયોગ કરે છે, તેને કલાકો વાપરવાના મળે છે. જે મિનિટો ખોહે છે, તેને આખા વર્ષો ખોવાં જોઇએ.

THE BAT, ચામાચેણ. बॅट्–वडवाघूळ.

Bat, *n.* (બૅટ) ચામાચેણ. बॅट्–वडवाघूळ. An animal with wings having the body of a mouse.
Strange, *adj.* (સ્ટ્રેન્ટ) નવાઇ જેવું. स्ट्रेंज्–विलक्षण. Curious.
Feathers, *n.* (ફેધઝ) પીછાં. फेदर्स–पिसें.. Plumes.
Thin, *adj.* (થિન) પાતળી. थिन्–पातळ. Not thick.
Is covered, *v. t.* (કવર્ડ) ભરેલું છે. कव्हर्ड–आगांवर असते. भरलेलें असतें. Filled.
Fur, *n.* (ફર) રૂવાં. फर–लव. Down; hair.
Beaks *n.* (બીકઝ) ચાંચ. बीक्स–चोंचा. Bills.
Pick up. *v. t.* (પિક) ઉંચકી લછે. पिकअप्–उचलतात टिपतात. Lift up
Bite, *v. i.* (બાઇટ) કરડવું. बाइट्–चावणें. Gnaw.
Very hard=ઘણું જોરથી–फार जोरानें, कडकडून. With great force.
Hard, *adj.* (હાર્ડ) મુશકેલ. हार्ड–कठीण. Difficult.
Kind, *n.* (કાઇન્ડ) જાત. काइंड–जात. Sort.
Slightest, *adj.* (સ્લાઇટેસ્ટ) જરાપણ. स्लाइटेस्ट्–अगदी बारीक. Least.

Sound, *n.* (સાઉન્ડ) અવાજ. साऊंड–आवाज. Noise
Real, *adj*, (રિયલ) ખરેખર. रिअल–खरोखर. Actual.
Claws, *n.* (ક્લૉઝ) નખ. क्लॉझ्–नखें. पंजे. Nails.
Hang, *v.t.* (હૅન્ગ) લટકાવવું. हँग–टांगणें. Suspend.
Scarcely, *ad.* (સ્કૅર્સલિ) ભાગ્યે. स्केअर्सलि–क्वचित्. Hardly.
Move, *v. i.* (મુવ) ચાલવું. मुव्ह्–चालणें. Walk.
Folded, *p. p.* (ફોલડેડ) બીડેલી. फोल्डेड्–मिटलेले. Closed.
Downwards, *ad.* (ડાઉનઉવર્ડઝ) નીચે. डाऊनवर्डस्–खालोंउलट. Towards the ground.
Cave, *n.* (કેવ) ગુફા. केव्ह–गुहा. Den.
Building, *ger.* (બિલડિંગ) ઇમારત. बिल्डिंग्–इमारत. House.
Go-puras, *n.* (ગો-પુરાઝ) ઘુમટો. गोपुराज्–गोपुरें, घुमट. Towers of temples.
Towers, *n.* (ટાવર્ઝ) મીનારાઓ टॉवर्स–मनोरे. Lofty buildings.
Temples; *n.* (ટૅમપલ્ઝ) દહેરાંઓ. टेंपल्स्–देवालयें. Buildings for the worship of God
Usually, *ad.* (યુઝવલિ) ઘણું કરીને यूज्वालि–बहुतकरून. Generally.
Chase, *v.t.* (ચેઝ) પાછળ લાગવું. चेस–पाठलाग करतात. Fly after.
Safely, *ad.* (સેફલિ) સહી સલામત રીતે. सेफ्लि–सुरक्षितपणें. Without harm.
Dart, *v.i* . (ડાર્ટ) ઝડપથી ઉડવું. डार्ट्–जलद पळणें. Fly rapidly.
Swiftly. *ad.* (સ્વિફ્ટલિ) ઝડપથી. स्विफ्टलि–जलदीनें. Rapidly.
Insects, *n,* (ઇનસેક્ટઝ) જીવજંતુ. इन्सेक्टस्–जीवजंतु. Very small flying animals.
Thick, *adj.* (થિક) જાડા. थिक्–दाट. Not thin.
Shady, *adj.* (શેડિ) છાંયડાવાલા. शेडि–गर्द छायेचा. Giving shelter from the sun.

Feed upon, *v. t.* (ફીડ) ખાય છે. फीड्अपॉन्–उपजीविका करतात. Eat.
Screaming, *pres. part.* (સ્ક્રીમીંગ) ચીચીયારી પાડતો. स्क्रीमिंग= ओरडत, किंकाळत. Uttering a shrill cry.

(૧) ચામાચિડીયું એક ઘણું નવાઇ જેવું પ્રાણી છે. તે પક્ષી નથી, અને તોપણુ તેને પાંખો છે, અને હવામાં ઉડી શકે છે. તે પાંખો સાથના ઉંદર જેવો દેખાય છે. (૨) તેની પાંખો પક્ષીની પાંખોની માફક પીછાંની બનાવલી નથી,

પણ પાતળી ચામડીની બનાવેલી છે. પક્ષીને આખે દીલ પીછાં છે, પણ ચામાચેણનાં શરીર ઉપર એક પીછું નથી. પક્ષીને ચાંચ હોય છે, કે જે વડે તેઓ પોતાનો ખોરાક વીણે છે,પણ ચામાચેણને ઉંદરની માફક મોઢું અને દાંત હોય છે. તેને ઘણા તીક્ષણ દાંત હોય છે; અને ઘણું જોરમાં કરડી શકે છે. (૩) તમે ઘણા ખરા પક્ષીનાં માંથાં ઉપર કાંઇ કાન જોઇ શકતા નથી. પક્ષીને કાન હોય છે. પણ તે ઘણાં નાના હોય છે, અને તેઓને શોધી કાઢવું ઘણું મુશકેલ પડે છે; પણ ચામાચેણને ઉંદરની માફક મોટા કાન હોય છે. એક જાતની ચામાચેણને તેનાં આખાં શરીર જેટલાં લાંબા કાન હોય છે. તે જરાપણ અવાજ સાંભળી શકે છે.(૪)પક્ષી અને પશુને એકને પગ હોય છે અને ચાલી શકે છે,પણ ચામાચેણ ચાલી શકતું નથી; તેને ખરેખરા પગ હોતા નથી. તેને પાછળાપગે નખ હોય છે,કે જે વડે તે લટકાઈ શકે છે તે ભાગ્યેજ જમીન ઉપર ચાલી શકે છે. તે માત્ર હવામાં ઉડી શકે છે. (૫) આખો દહાડો ચામાચેણ ગુફા કે જુની ઇમારત જેવી કોઇ અંધારી જગામાં પોતાની પાંખ બાડીને અને પોતાનું માથું નીચું રાખીને પોતાના નખ વડે ટીંગાઇ રહે છે, ઘુમટો અથવા દહેરાનાં મીનારાઓ ઘણું કરીને ચામાચેણથી ભરેલા હોય છે, ચામાચેણ સુરજની પ્રકાશીત રોશનીમાં જોઇ શકતું નથી. જ્યારે ચામાચેણ દિવસની વખતે બહાર ઉડે છે, ત્યારે કાગડાઓ તેના પુઠ પકડે છે, અને તેને મારી નાખે છે. પણ તે રાતના ઘણી સારી રીતે જોઇ શકે છે, અને તેથી તે અંધારાંમાં તદન સલામત રીતે ઉડી શકે છે. (૬) જેવા સુરજ અસ્ત પામે છે, ત્યારે સઘળાં ચામાચેણ બહાર આવે છે, અને ખાવાનું મેળવવાને આમતેમ ઉડે છે. તેઓ ઘણી ઝડપથી હવામાં ફરી શકે છે અને ઝડપથી ઉડી શકે છે, તેઓ ઉડતી વખતે જીવજંતુ પકડીને ખાઇ જાય છે (૭) કેટલીક ઘણી મોટી ચામાચેણોને ઉડતાં કોહલાં કહે છે. તેઓના શરીરે જાડાં રૂવાં હોય છે, અને તેઓના માથાં કોહલાંનાં માથાં જેવાં કાંઇક દેખાય છે. તેઓ આખો દહાડો છાયડાંવાળા ઝાડોમાં પોતાના નખ વડે ટીંગાઇ રહે છે. અને તેઓ હંમેશા સાથે મોટી સંખ્યામાં મળી આવે છે. તેઓફળ ખાયછે. સુરજ અસ્ત પામતી વખતે તેઓની લાંબી હારો જે ફળના ઝાડો વિષે તેઓને ખબર હોય છે, તે તરફ જતાં હવામાંથી ઉડતાં જણાય છે. આખી રાત તેઓ તે ઉપર ચાંચીયારી પાડતાં, અને પોત પોતા વચ્ચે લડતાં ફળ ખાય છે. ફળના બાગના માલેકો રાતના તેઓની તપાસ રાખવાને અને જે ઉડતાં કોહલાં તે સઘળું જરાવારમાં ખાઇ જાય, તેઓને હાંકી કાઢવાને માણસો રાખે છે.

STORY OF THE BAT ચામાચેણની વાત. वडवाघूळाची गोष्ट.

Story, *n.* (સ્ટોરિ) વાત. स्टोरि–गोष्ट. Tale.

War, *n.* (ઉવૉર) લડાઇ. वॉर–युद्ध. Contest; struggle.
Took place, થઇ. झालें. Occurred. [Continued
Was kept up, *v.t.* (કૅપ્ટ) ચાલુ રહી. (केप्ट्) चालू राहिली.
Sides, *n.* (સાઇડઝે) પક્ષો. साइडस्–बाजू. (अ. व.) Parties.
Strong, *adj.* (સ્ટ્રૉન્ગ) મજબુત. स्ट्रॉंग्–शक्तिमान. Powerful.
Neither, *pron.* (નિધર, નાઇધર) એમાંનું એકે નહિ. नीदर्–दोहोंतून एकहीन. Not one of the two.
Defeat, *v. t.* (ડિફીટ) હરાવવું डिफीट–पराजय करणें. Beat.
To win, *inf.* (ઉવિન) જીતવુ वुइन–जिंकावयास. To be successful.
Seemed, *v. i.* (સીમ્ડ) જણાયું सीम्ड्–दिसलें. Appeared.
Rows, *n.* (રોઝ) હાર. रोज्–पंक्ति. Lines.
Young, *n.* (યન્ગ) બચ્ચાં. यंग्–पिलूं. Young ones.
Likely, *ad.* (લાઇકલિ) ઘણું ખરૂં. लाइकलि–बहुतेक, जवळ जवळ. Probably.
To fail, *inf.* (ફેલ) હારી જવું. फेल्–हारजाणें; पराजय होणें. To be defeated.
Ended, *v. i.* (એન્ડેડ) છેડો આવ્યો. एन्डेड्–समाप्त झालें. Came to a close.
Feast, *n.* (ફીસ્ટ) મેજબાની. फीस्ट्–मेजवानी. Banquet.
Fun, *n.* (ફન) રમુજ. फन्–मौज. Amusement.
Drove, *v. t.* (ડ્રોવ) હાંકી કાઢયો. ड्रोव्ह–हांकलून दिलें. Sent away.
Was hated, *v. t.* (હેટેડ) ધિક્કારવામાં આવ્યો. (हेटेड्) धिक्कारला गेला Disliked.
Hide, *inf* (હાઇડ) છુપાવાને. हाइड्–लपविण्यासाठीं. Conceal.
Shame, *n.* (શેમ) શરમ शेम–शरम, लाज. Disgrace.
Corners, *n.* (કૉરનર્ઝ) ખુણા. कॉर्नर्स–कोपरे. Nooks.
Still, *ad.* (સ્ટિલ) હજી. स्टिल्–अझून. As yet.
To roost, *inf.* (રૂસ્ટ) આરામ લેવા. रूस्ट्–आराम घेण्यासाठीं. To rest on a pole at night.
Asleep, *adj.* (અસ્લીપ) ઉંઘાયલા. अस्लीप्–झोंपी गेलेले. In sleep.
Lot, *n.* (લૉટ) નસીબ. लॉट्–नशीब. Fate.
False, *adj.* (ફૉલ્સ) દગાખોર. फॉल्स–गैर विश्वासू; दगा देणारे. Faithless.
Seeking, *pres. part.* (સીકિંગ) કોશેશ કરતા. सीकिंग्–प्रयत्न करीत. Trying.

(૧) એકવાર પક્ષીઓ અને પશુઓ વચ્ચે એક મોટી લડાઇ થઇ, અને આ

લડાઇ ચાર પાંચ દિવસ સુધી ચાલુ રહી; કારણ કે બેઉ પક્ષ મજબુત હતી, અને એમાંની એક પણ બીજાને એકદમ હરાવી શકી નહિ. (૨.) તેઓમાં એક પ્રાણી હતું જે પહેલાં એક બાજુએ ગયું અને ત્યારપછી બીજી બાજુએ ગયું જો પક્ષીઓ જીતવા માંડે, તો તે પોતાને પક્ષી કહેતું. જો પશુઓ જીતવા માંડે તો તે પોતાને પશુ કહેતુ. આ પ્રાણી ચામાચેણ હતી. (૩) એક દહાડો, જ્યારે એવું જણાયું કે પશુઓ જીતશે ત્યારે તે તેઓની પક્ષમાં ગયું, અને બોલ્યું, "અરે પશુઓ! હું પક્ષી નથી. એવું કોઇ પક્ષી છે, કે જેને મારી માફક તેના માથામાં દાંતની બે હાર હોય છે, અને પોતાના બચ્ચાંને દુધ આપે છે?" (૪) બીજે દિવસે, જ્યારે પશુઓ ઘણાંખરાં હારી જતાં જણાયાં, ત્યારે તે ચામાચેણ પક્ષીઓની પક્ષમાં ગયું, અને બોલ્યુ, " ઓ પક્ષીઓ! શું હું એક પક્ષી નથી ! પશુ કેમ હોઇ શકું ? મારી માફક કયું પશું હવામાં ઉડી શકે છે ! " (૫) થોડો વખત પછી લડાઇનો છેડો આવ્યો, અને પક્ષીઓ અને પશુઓ તરફથી એક મોટી મેજબાની આપવામાં આવી. દરેક પ્રાણી ત્યાં ગયું. ત્યાં પુષ્કળ ખાવા પીવાનું, અને ઘણી રમુજ હતી જ્યારે તે ચામાચેણે તે વિષે સાંભળ્યું, ત્યારે તે પણ ગયું. (૬) પણ તે પક્ષીઓએ તેને અંદર દાખલ કીધું નહિ. તેઓ બોલ્યાં, " તમે હમને કહ્યું હતું કે તમે પક્ષ નથી; શામાટે તમે હમારી મેજબાનીમાં આવો છો?" ત્યારપછી તે પશુઓ આગળ ગયું, પણ તે પશુઓએ તેને એવું કહીને હાંકી કાઢયો કે " તમે એક પશુ તરીકે હમારી પક્ષમાં લડવા માગતા ન હતા. હવે હમને તમારી સાથે કાંઇ કામ નથી; તમને હમારી સાથે જમવું નહિ. (૭) તેથી તે ચામાચેણને ચાલી જવું પડયું. તેને બેઉ ટોળીઓથી ધિક્કારવામાં આવ્યું અને અંધારા દર અને ખુણા જ્યાં દિવસની વખતે તેને કોઇ જોઇ શકે નહિ, તેમાં છુપાવાને તેને મોકળી દેવામાં આવ્યું. એજ પ્રમાણે તે ચામાચેણ હજી કરે છે. તે આખો દહાડો છુપાય છે. અને અંધારૂં થતાં સુધી બહાર આવતુ નથી. કે જે વખતે સઘળાં પક્ષીઓ આરામ લેવા ગયાં હોય છે, અને પશુઓ ઉંઘાયલાં હોય છે. (૮) જે સઘળા પોતાના મિત્રો તરફ દગાખોર હોય છે, અને જે જીતે તેની પક્ષમાજ રહેવાની કોશશ કરતા, પહેલાં, એકની તરફેણમાં જાય છે, અને પછી બીજાંની તરફેણમાં જાય છે, તેઓની પણ આવી સરજત હોય છે.

THE MONKEY AND THE CATS. વાંદરો અને બિલાડીઓ. वानर आणि मांजरें.

Monkey, *n.* (મંકિ) વાંદરો. मंकि—वानर. Ape.
Town, *n.* (ટાઉન) શહેર. टाउन्—शहर. City.

Afternoon, *n.* (આફ્ટરનુન) પાછલા પહોરે. ऑफ्टरनून्–तिसरा प्रहर. The part of the day which follows noon.
Window, *n.* (ઉવિનડો) બારી.वुइंडो–खिडकी. An opening in the wall of a building for admitting light and air.
Pass, *v. t.* (પાસ) પસાર થવું. पास्–जाणें. Go by. [through.
Peeping, *ger.* (પીપિંગ) ડોકીયાં કરીને જોવું. पीपिंग–डोकावणें. Looking
Jumped, *v. i.* (જમ્પ્ડ) કુદકો માર્યો. जम्प्ड्–उड्यामारल्या. Leaped.
Lightly, *ad.* (લાઇટલિ) હળવેથી. लाइट्लि–हलकेच. Gently.
Sprang, *v. i.* (સ્પ્રૅન્ગ) કુદકોમાર્યો. स्प्रँग–उड्या मारल्या Jumped.
Seized, *v. t.* (સીઝડ) લીધું. सीझ्ड्–धरली. Took hold of.
Pulled, *v. i.* (પુલ્ડ) ખેંચ્યું. पुल्ड्–ओढली. Dragged.
Pieces, *n.* (પીસિઝ) ટુકડા. पीसिस्–तुकडे. Bits. [Catching.
Was holding, *v. t.* (હોલડીંગ) પકડતા હતા.होल्डिंग्–धरला होता.
Leaped, *v. i* (લીપ્ડ) કુદકો માર્યો. लीप्ड–उडीमारली. Jumped.
Larger, *adj.* (લારજર) વધારે મોટો. लार्जर–अधिक मोठा. Bigger.
Equal, *adj.* (ઈક્વલ) એકસરખો. ईक्वल–सारखा. Uniform.
Share, *n.* (શેર) હિસ્સો. शेअर–हिस्सा. Portion.
Won't, (ઉવોન્ટ) (वोन्ट) Will not. [injure with nails.
To scratch, *enf.* (સ્કૅચ) નખરીયાં દેવાં. (स्कॅच्)–ओरबाडण्यास. To
Cunning, *adj.* (કનિંગ) લુચ્ચો. कनिंग्–लुच्चा. Crafty.
Agree, *v. i.*(ઍગ્રી) એકમત થવું. ॲग्रि–एकमत होणें Be of one mind
Go to law=ફરીયાદ કરવા જવું. न्यायाच्या कोर्टांत जाणें. Go to court.
[decides disputes.
Judge, *n.* (જજ) ન્યાયાધીશ. जज्–न्यायाधीश. An officer who
Settle, *v. t.*(સેટલ) ચુકવશે. सेटल्–समेटकरणें, निकालकरणें. Decide.
Case, *n.* (કેસ) કજીયો. केस–खटला. Suit in court.
Properly, *ad* (પ્રૉપરલિ) બરાબર રીતે. प्रॉपरलि–योग्य तऱ्हेनें. Duly.
Cried *v.t.* (ક્રાઇડ)બોલી ઉઠી क्राइड्–ओरडली. Exclaimed.
Held *v. t.* (હેલ્ડ) ભરી. हेल्ड–भरलें. Conducted.
Court, *n.* (કૉર્ટ) કચેરી. कोर्ट्–कचेरी. Seat of justice.
Sure, *adj.* (સ્યૉર) ખાતરી ભરેલા. शुअर–खात्रीचा निश्चित. Certain.
Weigh, *v. t.* (ઉવે) જોખવું. वे–वजन करणें. Ascertain the weight.

Scales, *n.* (સ્કેલ્ઝ) ત્રાજવું, स्केल्स–ताजवा, तागडी. Balance.
Scale-pan, *n.* (સ્કેલ–પૅન) ત્રાજવાનું પલ્લું. स्केलपॅन्–तागडीचें पारडें The dish of a balance.
Just, *ad.* (જસ્ટ) બરાબર. जस्ट्–बरोबर. Exactly.
Heavier, *adj.* (હેવિયર) વધારે ભારે. हेव्हिअर–ज्यास्तजड. More in weight.
Lighter, *adj.* (લાઇટર) વધારે હલકો. लाइटर–अधिक हलकें. Less in weight.
Bit off, *v. t.* (બિટ ઑફ) કરડી ખાધો. बिट ऑफ–तुकडापाडला चावाघेतला. Ate away by biting
Remarked, *v. t.* (રિમાર્કડ) ટીકા કીધા. रिमार्कड–म्हणाला. Observed.
Uneasy, *adj.* (અનઇઝિ) બેચેન. अनईझि–अस्वस्थ वाईट. Troubled.
Mind, *v . i.* (માઇન્ડ) દરકાર કરવી. माइंड–लक्षदेण. Care.
Satisfied, *v. t.*(સૅટિસફાઇડ) સંતોષ પામ્યા. सॅटिसफाइड–संतुष्ट, समाधानी. Pleased
Upright *adj*. (અપરાઇટ) પ્રમાણીક; अपराइट–प्रामाणिक. Honest.
Were left, *v. t.*(લેફ્ટ) બાકી રહયા. शिल्लक राहिले- Remained.
Trial, *n.* (ટ્રાયલ) તપાસ. ट्रायल्–तपासणी. Examination.
Over, *ad.* (ઓવર) પુરી. ओव्हर–पुरी. At an end.
Size, *n.* (સાઇઝ) કદ. साइझ्–आकार. Bulk.
Weight, *n.* (ઉવટ) વજન. वेट–वजन. Heaviness.
Trouble, *n.* (ટ્રબલ) મહેનત. ट्रबल्–श्रम, मेहनत. Pains.
For nothing, મુફ્ત. फुगट, व्यर्थ. Without any reward.
Fee, *n.* (ફી) દામ. फी–फी, पैसे. Reward.
Crammed, *v. t.* (ક્રૅમ્ડ) ઠેસવી દીધો. क्रॅम्ड–कोंबलें. Thrust.
Dismissed *v. t.* (ડિસમિસ્ડ) બરખાસ્ત કીધી. डिसमिस्ड्–बरखास्त केली. Broke up.

(૧) એકવાર બે બિલાડીઓ હતી, જેઓ એકજ શહેરમાં રહેતી હતી, અને મોટી સહીઓ હતી. એક પાછળા પહોરે તેઓ સાથે બહાર ફરવા ગઇ, અને ઉંઘાડી બારી સાથના એક ઘરમાં આવી. બિલાડીઓ અંદર ડોકીયાં કર્યા વગર ઉંઘાડી બારી આગળથી કદી પસાર થતી નથી. તે બેઉ બિલાડીઓ ઉભી રહી, અને ઓરડામાં જોતાં, તેજ વખતે તેઓએ બન્નેએ એક મેજ ઉપર એક પુરી જોઇ. (૨) તે ઓરડામાં કોઇ હતું નહિ, તેથી બેઉ બિલાડીઓએ હળવેથી સાથે અંદર કુદકો મારો, અને મેજઉપર ફલંગ મારી. તેઓએ તે પુરી લીધી, અને જ્યાંસુધી તેના ભાગીને બે ટુકડા થઇ ગયા, ત્યાંસુધી તેઓએ તેની ઉપર ખેંચતાણ કીધી, દરેક બિલાડીએ જે ટુકડો પકડેલો હતો, તે લીધો, પાછે

બારી ઉપર કુદકો માર્યો, અને ત્યારપછી બહાર નીચે જમીન ઉપર કુદકો માર્યો. (૩) ત્યારપછી તેઓ તે પુરી ખાવા બગીચામાં દોડી ગઇ. પણ એક ટુકડો બીજા કરતાં મોટો હતો. એક બિલાડીએ કહ્યું, " તે ટુકડો મારો છે. હું તે અહિયાં લાવી હતી. " બીજી બોલી " અરે નહિ, આપણે બેઉએ તે પુરી એકી વખતે જોઇ હતી, તેથી આપણામાનાં દરેકને સરખો હિસ્સો મળવો જોઇએ. " પહેલી બિલાડી બોલી, " હું મારો ટુકડો છોડી દઇશ નહિ, " બીજી, બોલી, " તમને છોડવો પડશે. " ત્યારપછી તઓ લડવા લાગી, અને એક એકને નખરીયાં દેવા લાગી. (૪) હવે એક લુચ્ચો વાંદરો તે વાડીની ભીંત ઉપર બેઠો હતો તેણે તે બિલાડીઓને કહ્યું, " તમે તે પુરીને માટે શાસારૂં લડો છો? તમે જ્યારે એકમત થતાં નથી, તો શામાટે તમ દરબારમાં ફરિયાદ નથી નોંધાવતાં? ન્યાયાધિશ તમારી વચ્ચેના કજીયાનો બરાબર નીવેડો લાવશે. " તે બન્ને બિલાડીઓ બોલી, " હા, હા, ચાલો આપણે કચેરીમાં જઇએ. " (૫) આ ઉપરથી તે બિલાડીઓ કચેરીમાં ગઇ. વાંદરો ન્યાયાધીશ હતો, અને તેણે પોતાની કચેરી ભીંતને મથાળે એક સુંદર છાંયડાંવાળી જગાએ ભરી. તેણે બોલવાનું શરૂ કર્યું " હા, મને સમજ પડી આ ટુકડો બીજા ટુકડાના કરતાં મોટો જણાય છે. પણ મને ખાતરી કરવા દો. હું તેઓને જોખી જોઇશ." તેથી તેણે પોતાનું ત્રાજવું લીધું, અને દરેક પલ્લામા એકેકો ટુકડો મૂકીને તે પુરીના બ ટુકડા જોખ્યા. (૬) તે ન્યાયાધીશે કહ્યું, " જેમ મેં ધાર્યું તેમજ છે. આ ટુકડો પેલાંના કરતા વધારે ભારે છે, મારે તેને જરા વધારે હલકો કરવો જોઇએ. " તેથી તે મોટા ટુકડામાંથી તેણે જરા કરડી ખાધો, અને તે પલ્લામાં તેને પાછો મુકયો. તેણે ટીકા કીધી, " હવે તે બીજો ટુકડો વધારે ભારે છે, " અને તેમાંથી તેણે થોડો કરડો ખાધો. (૭) તે બિલાડાંઓ હવે બેચેન જણાવા લાગી તેઓ બોલ્યાં, " તે પૂરી હમને પાછી આપો, જો એક ટુકડો બીજાં કરતાં વધારે મોટો હોય તો હમે તેની દરકાર કરતાં નથી, હમે તદ્દન સંતોષ પામ્યા છીયે. " (૮) તે પ્રમાણીક ન્યાયાધીશે જવાબ આપ્યો, "મારી વહાલી બાનુઓ, જો તમે સંતોષ પામ્યાં હોય, તો કચેરી સંતોષ પામી નથી. તે બેઉ ટુકડાઓને તદન સરખા કરવા જોઇએ. " તેથી જ્યાંસુધી આખરે બે નાના ટુકડા બાકી રહયા, ત્યાંસુધી તેણે પહેલાં એક ટુકડો અને પછી બીજો ટુકડો કરડવાનું ચાલુ રાખ્યું. (૯) તે ન્યાયાધીશે કહ્યુ, " હવે તપાસ પુરી થઇ છે. આ બે ટુકડા બરાબર એકજ કદ અને વજનના છે. " (૧૦) તે બિલાડીઓ બોલી, " હમને તે આપો. " તે વાંદરાએ જવાબ આપ્યો. " એટલી ઝડપથી નાહ, એટલી ઝડપથી નહિ. શું તમે એમ ધારોછો કે મેં આ સઘળી મહેનત ફોકટમાં લીધી છે. તે કજીયાની તપાસ કરવા માટે મને મારૂં દામ

મળવું જોઇયે. (૧૧) જ્યારે તે આ પ્રમાણે લ્યે, ત્યારે જે બાકી રહ્યું હતું તે તે ગટ કરી ગયો, અને કચેરી બરખાસ્ત કીધી. કચેરીમાં જવાથી બિલાડીઓને જે મળ્યું તે આ હતું.

WORK. કામ. काम.

Dew, *n.* (ડયુ) ડવ. ड्यु–दंव. Moisture from the atmosphere condensed into drops.

Is sparkling, *v. i.* (સ્પારકલિંગ) પ્રકાશે છે. (स्पार्कलिंग) चकाकत आहे. [Shining.

Mid, *prep.* મિડ) વચ્ચે. मिड्–मध्यें. Amid.

Springing, *adj.* (સ્પ્રિંગિંગ) ઉગતાં. स्प्रिंगिंग्–उगवणाऱ्या. Growing; [thriving.

Grows, *v. i.* (ગ્રોઝ) થાય છે. ग्रोज–होतो. Becomes.

Brighter, *adj.* (બ્રાઇટર) વધારે પ્રકાશીત. ब्राइटर–अधिक प्रकाशित. More [shining.

Glowing, *adj.* (ગ્લોઇંગ) ઝગ ઝગતા. ग्लोइंग्–चकाकणारा. Shining with a red light.

Is done, *v. t.* (ડન) પુરૂ થાય છે. पुरें झालेलें असतें. Is finished.

Sunny, *adj.* (સનિ) તડકાંવાળી. सनि–प्रकाशमान. Bright.

Labour, *n.* (લેબર) મહેનત. लेबर्–श्रम. Work.

Rest, *n.* (રેસ્ટ) આસાયશ. रेस्ट्–विश्रांति. Repose.

Sure, *ad.* (સ્યૉર) ખચીત. शुअर्–खात्रीनें Certainly.

Flying; *adj.* (ફલાઇંગ)વહી જતા. फ्लाइंग्–जाणारें. Passing.

Store, *n.* (સ્ટોર) ભરી રાખેલો જથ્થો. स्टोअर्–सांठा संग्रह Stock.

Tints, *n.* (ટિંટઝ) રંગો. टिंटस्–रंग, छटे. Hues.

Flies, *v i.* (ફલાઇંઝ) વહી જાય છે.फ्लाइज्–नाहीसा होते. Passes away.

Daylight, *n.* (ડેલાઇટ) તડકો. डेलाइट–उजेड, सूर्यप्रकाश. Sunshine.

Beam, *n.* (બીમ) કિરણ बीम्–किरण. Ray.

Fadeth, *v. i.* (ફેડેથ) ગુમ થાય છે. फेडेथ्–दिसेनासा होतो. Disappears.

Darkening, *v. i.* (ડારકનિંગ) અંધારૂં થાય છે. डार्कनिंग्–अंधारी होत. Becoming dark.

Is over=પુરૂં થાય છે.=संपलेलें असतें. Is finished.

(૧) કામ કરો, કારણ કે રાત આવે છે; સહવારના કલાકોમાં કરો; જ્યારે ડવ પ્રકાશે ત્યારે કામ કરો, ઉગતાં ફુલોમાં કામ કરો. જ્યારે દિવસ વધારે પ્રકાશીત થાય ત્યારે કામ કરો; ઝગઝગતા તડકામાં કામ કરો; કામ કરો, કારણ કે રાત આવે છે, કે જ્યારે માણુસનું કામ પુરૂં થાય છે. (૨) કામ કરો, કારણ કે રાત આવે છે; તડકાંવાળી બપોરે કામ કરો, પ્રકાશીત કલાકોને મહેનતથી ભરે

આશાયસ ખચીત અને જરૂર આવે છે. દરેક પસાર થતી મિનીટને કાંઈ સંઘરી રાખવાને આપો; કામ કરો, કારણ કે રાત આવે છે, કે જ્યારે માણુસ વધારે વાર કામ કરતા નથી. (૩) કામ કરો, કારણ કે રાત અસ્ત પામતા સુરજના આકાશ તળે આવ છે; જ્યારે પ્રકાશીત રંગો ઝગઝગે છે, ત્યારે કામ કરો, કારણકે દિવસની રોશની પસાર થાય છે. જ્યાંસુધી છેલ્લું કિરણ ગુમ થાય, વધારે વાર નહિ પ્રકાશવાને ગુમ થાય, ત્યાંસુધી કામ કરો; જ્યારે રાત, કે જે વખતે માણુસનું કામ પુરૂં થાય છે, તે અંધારી થતી જાય, ત્યારે કામ કરો.

THE TWO GOATS. બે બકરા. दोन बकरे.

I.–THE FOOLISH GOATS. મુર્ખ બકરા. मूर्ख बकरे.

Foolish, *adj*. (ફુલિશ) મુર્ખ. फूलिश्--मूर्ख. Silly.
Fed, *v. i.* (ફેડ) ચર્યા હતા. फेड--चरले. Grazed.
Set out, *v. i.* (સેટ આઉટ) નીકળ્યા. सेट्आउट्--निघाले. Started.
Journey, *n.* (જર્નિ) મુસાફરી. जर्नि--प्रवास. Travel.
Mountains, *n.* (માઉનટનઝ) પહાડો. माउंटन्स्--पर्वत. High hills.
Stream, *n.* (સ્ટ્રીમ) ઝરો. स्ट्रीम--झरा, ओढा. Spring.
Ran, *v. i.* (રૅન) વહેતો હતો. रॅन्--वाहत होता. Flowed.
Between, *prep*. (બિટઉવીન) વચ્ચે. बिटवीन्--मध्यें. Betwixt.
Was laid, *v. t.* (લેડ) મુકવામાં આવ્યું હતુ (लेड्) घातला होता. Put.
Narrow, *adj*. (નૅરો) સાંકડો (नॅरो--अरुंद. Not broad. [other side.
To cross, *inf*. (ક્રૉસ) ઓળંગવાને. क्रॉस्--ओलांडण्यास. To go to the
Room. *n.* (રૂમ) જગા. रूम्--जागा. Space.
Proud, *adj*. (પ્રાઉડ) મગરૂર. प्राउड्--मगरूर. Arrogant.
Willing, *adj*. (ઉવિલિંગ) રાજી. वुइलिंग्--खुषी. Inclined.
Right, *n.* (રાઈટ) હક. राइट--हक्क. claim. [furnish a passage.
Bridge, *n.* (બ્રિજ) પુલ. ब्रिज्--पूल. A structure over water to
Quarrelled, *v. i.* (કવૉરલ્ડ) કજીયો કીધો. कॉरल्ड्--भांडले. Contended.
Set, *v. t.* (સેટ) મુકયો. सेट्--ठेवला. Placed.
Plank, *n.* (પ્લૅન્ક) પાટીઉ प्लॅंक्--फळी. Broad piece of timber.
Fierce, *ad*. (ફિયર્સ) ઝનુની फिअर्स्--खुनशीपणानें. Wild.
As much as.=જાણેકે जणूं काय. as if. [Notwithstanding.
Is spite of, *prep*. (ઇનસ્પાઇટ ઑવ) છતાં. इन् स्पाइट् ऑफ--नजुमानतां.
Give way=હઠી જવું. मार्गे घेणें. Yield.

Middle, *n.* (મિડલ) વચલો ભાગ मिडल्--मध्यभाग. Centre.
To push, *inf.* (પુશ) હડસેલવું, આચકો મારવા. पुश-ढक लावयास. Drive
Slipped, *v. i.* (સ્લિપ્ડ) સરી ગયો. स्लिप्ड्--निसटले. Slid.
Swift, *ad.* (સ્વિફ્ટ) ઝડપથી स्विफ्ट्--जलद, जोरानें. Fast.
Flowing, *adj.* (ફ્લોઇન્ગ) વહેતાં फ्लोइंग्--वाहणारा. Running. [ned
Were lost, *v. t.* (લૉસ્ટ) ડુબી ગયો. (लॉस्ट्) नाहींसे झाले. Drow-
Saved, *v. t.* (સેવ્ડ) બચ્યો. सेव्हड--वाचविले. Rescued. [two.
Either, *pron.* (ઇધર) બમાંનુ એક ईदर--दोहोंपैकीं कोणीहि. One of the
Instead of, *prep.* (ઇનસ્ટેડ) બદલે. (इस्टेड्) ऐवजीं. In place of

(૧) બે બકરા, જેઓ લાંબો વખત સુધી એક ખેતરમાં સાથે ચર્યા હતા, તેઓ પહાડો ઉપર લાંબી મુસાફરી કરવાને નીકળ્યા. એક બકરો એક રસ્તે ગયો, અને બીજો બકરો બીજે રસ્તે ગયા. (૨) થોડોકવખત પછી, તેઓ પાછા મળ્યા, પણ તેઓની વચ્ચે એક પાણીનો ઝરો વહેતો હતો; અને તે ઝરાની ઉપર એક એવા તો સાંકડો લાંકડાંનો કકડો મુકવામાં આવ્યો હતો, કે એકી વખતે એકજ બકરાને માટે ઓળંગવાની જગા હતી. (૩) હવે આ બકરાઓ મગરૂર હતા, અને એમાંનો એક પણ બીજાને પહેલાં ઓળંગવા દેવાને રાજી ન હતો. એકે કહ્યું, " મને પુલ વાપરવાનો તમારાજ જેટલો હક છે. " બીજાએ કહ્યું " પુલ જેટલો તમારે માટે બનાવવામાં આવ્યો હતો, તેટલોજ મારે માટે બનાવવામાં આવ્યો હતો. (૪) આ પ્રમાણે તેઓએ થોડોક વખત સુધી કજીયો કીધો. આખરે એક બકરાએ પોતાનો પગ પાટીયાં ઉપર મુકયો, અને બીજાએ તેમજ કીધું. તેઓએ એક બીજાં તરફ ઘણાં ઝનુનથી જોયું, જાણે એમ કહેતાં હોય, કે "હું તમા છેઓ તે છતાં આગળ જઇશ." પણ બેમાંનો એક પણ હઠી જવા માગતો ન હતો, અને તેઓ આખરે તે સાંકડા પુલની વચાવચમાં મળ્યા. (૫) ત્યારપછી તેઓ પોતાનાં શીંગડાં વડે આચકો મારવા લાગ્યા અને લડવા લાગ્યા જ્યાંસુધી આખરે તેઓના પગ સરી ગયા, અને બેઉ તે ઝડપથી વહેતા ઝરામાં પડયા, અને પાણીમાં ડુબી ગયા. જો તેઓમાંનો એકપણ જાણતે કે લડવાને પહેલે બીજાને માર્ગ કેમ આપવો, તો બેઉ બચતે.

11-THE WISE GOATS. ડાહ્યા બકરાઓ शहाणे बकरे.

Wise, *adj.* (ઉવાઇઝ) ડાહ્યા. वाइज-शहाणे. Prudent.
Face to face. *ad.* (ફેસ ટુ ફેસ) સામે સામા. फेस् टु फेस-समोरा समोर.
With the faces turned towards each other.
Path, *n.* (પાથ) રસ્તો. पाथ्-रस्ता, मार्ग. Road.
Steep, *adj.* (સ્ટીપ) ઉભો, स्टीप-सुळक्याचा, उभा, Precipitous.

Rock, *n.* (રૉક) ખડક रॉक्--खडक. Cliff.
Rose, *v. i.* (રોઝ) આવેલો હતા. रोझ्--उभा होता. Was situated.
Straight, *ad.* (સ્ટ્રેટ) સીધો. स्ट्रेट्--सरळ, उभा. Right.
Lay, *v. i.* (લે) આવેલો હતો. ले--वहात होतो. Was situated.
Below, *ad.* (બિલો) નીચે. बिलो--खाली. Beneath.
Still, *adj.* (સ્ટિલ) ચુપ ચુપ स्टिल्--निमूटपणें. Quiet.
Moment, *n.* (મોમેન્ટ) પળ मोमेंट्--क्षण, पळ. Instant.
Safely, *ad.* (સેફલિ) સહી સલામત. सेफलि--सुरक्षितपणें. Without [harm.
Laid himself down.=સુતો=बसलाहोता. Lay down.
Pressing, *pres. part.* (પ્રેસિંગ) દબાઇને. प्रेसिंग्--चिकटून. Crouching.
Close, *ad.* (ક્લોસ) નજદીક. क्लोज्--जवळ. Near.
Gently, *ad* (જેન્ટલિ) ધીમેથી जेंटलि--हळूच. Softly.
Softly, *ad.* (સૉફ્ટલિ) હળવેથી सॉफ्टलि--न दुखवितां. Lightly.
Lightly, *ad.* (લાઇટલિ.)સહેલાઇથી लाइटलि--सहजगत्या. Easily.
Bound, *v. i.* (બાઉન્ડ) કુદવું. बाउंड्--उड्यामारणें. Leap.
Lain down, *v. i.* (લેન ડાઉન) સુઇ ગયો હતો. लेन डाउन्--बसला होता
Laid himself down. [health.
Sound, *adj.* (સાઉન્ડ) તંદુરસ્ત. साउंड--नदुखावलेला, धडाकट. In good
To spring, *inf.* (સ્પ્રિંગ) કુદવાને. स्प्रिंग्--उड्यामारावयास. Jump.
Free, *adj* (ફ્રિ) છુટો. फ्री--मोकळा. At liberty.
From rock to rock=એક ખડક ઉપરથી બીજા ખડક ઉપર या खडकावरून त्या खडकावर. From one rock to another.
To crop, *inf.* (ક્રૉપ) કરડી ખાવું क्रॉप्--कुरतडणें, खाणें. Nibble.

(૧) એક ઘણા ઉભા પહાડની બાજુએ એક સાંકડા રસ્તા ઉપર બે બકરા એક એકને મળ્યા. તે રસ્તો એટલો તો સાંકડો હતો કે એક એક આગળથી પસાર થવાને, અથવા ફરીને પાછા જવાને તેઓને માટે કાંઇ જગા ન હતી. (૨)એક બાજુએ એક ઉભો ખડક તેઓની ઉપર સીધો આવેલો હતો--નીચે એક ઉંડી અંધારી નદી આવેલી હતી। તમારા ધારવા પ્રમાણે તે બે બકરાઓએ શું કીધું? જેમ પલા મુર્ખ બકરાઓએ કીધું હતું, તેમ તેઓ હડસેલા માર્યા અને લડયા ? નહિ। તેઓ સહીસલામત પાછા જઇ શકે છે કેનહિ તે જોવાને તેઓ એક પળ સુધી ચુપચુપ ઉભા રહ્યા. (૩) જ્યારે તેઓને માલમ પપડયું તેઓથી ફરી શકાતું નથી, ત્યારે તેઓમાંનો એક જેટલા બને તેટલો ખડક સાથે ડબાઇને તે સાંકડા રસ્તા ઊપર ઘણી સંભાળથી સુઇ ગયો. (૪) ત્યારપછી તે બીજો બકરો

જ્યાંસુધી તે સહી સલામત રીતે પસાર થઇ ગયો, અને સહેલાઇથી કુદકો મારી ગયો, ત્યાંસુધી તે ધીમેથી અને હળવેથી પોતાના મિત્ર ઉપરથી ચાલી ગગો. (૫) ત્યારપછી જે બકરો સુઇ ગયો હતો, તે એક ખડક ઉપરથી બીજા ખડક ઝપ ફરીથી કુદકા મારવાને છુટો અને ટેકરી ઉપરનું મીઠું ઘાસ ખાવાને, સલાઉતરઅને તંદરોસ્ત ઉભો થયો.

TWO HONEST MEN. બે પ્રમાણિક માણુસો। दोन प्रामाणिक मनुष्य.

Honest, *adj*. (ઑનેસ્ટ) પ્રમાણિક. ऑनेस्ट्–प्रामाणिक. Upright,
Ago, *ad*. (ઍગો) અગાઉ. ॲगो–पूर्वी. Before.
Sum, *n*. (સમ) રકમ. समू–रकम. Amount.
Bought. *v. t*. (બૉટ) ખરીદયો. बॉट्–विकत घेतला. Purchased.
Ploughing, *v. t*. (પ્લાઉઇંગ) ખેડતા હતા. प्लाविंग्–नांगरीत. Tilling.
Heap, *n*. (હીપ) ઢગલો. हीप्–राशि. Mass.
Gems, *n*. (જેમ્ઝ) ઝવાહીરો जेम्स्–रत्ने. Jewels.
Came upon, *v.t*. (કેમ અપૉન) મળ્યું केम्‌अपॉन–अकस्मात आढळला. Found.
Buried, *p. p*. (બૅરિડ) દટાયલો. बेरिड्–पुरलेला. Interred.
Nobody, *n*. (નોબડિ) કોઇનહિ. नोबडि–कोणीहि न. No one.
Paid, *v. t*. (પેડ) આપ્યું पेड्–दिली. given.
Fair, *adj*. (ફેર) વાજબી. फेअर–चांगली. Just.
Price, *n*, (પ્રાઇસ) કીંમત. प्राइस्–किमत. Value.
Wealth, *n*. (ઉવેલ્થ) દોલત. वेल्थ–संपत्ति. Riches.
Gathered, *v.t*. (ગૅધર્ડ) કીધું गॅदर्ड्–जमविली. Collected.
Whole, *adj*. (હોલ) આખું. होल्–सर्व. Entire.
Firm, *adj*. (ફર્મ) મક્કમ. फर्म्–दृढनिश्चयी. Steady.
Touch, *v. t*. (ટચ) હાથ લગાડવો. टच्–स्पर्शकरणें. Put the hand on.
Praised, *v.t*. (પ્રેઝડ) વખાણ કીધી. प्रेज्ड्–स्तुति केली. Admired.
Decide, *v. i*. (ડિસાઇડ) નક્કી કરવું. डिसाइड्–निकाल देणें. settle.
Plain, *adj*. (પ્લેન) ખુલ્લું. प्लेन्–उघड. Clear.
Noble, *adj*. (નોબલ) ભલા. नोबल्–उमदे. Worthy.
Worthy, *adj*. (ઉવરધિ) ભલા. वर्दि–योग्य. Noble.
Marry, *v. t*. (મૅરિ) પરણવું. मॅरि–लग्न लावणें. wed.
Was agreed to, *v. t*. (ઍગ્રીડ) એકમત થયા; કબુલ કરવામાં આવ્યો.
(अग्रीड्) कबूल झाला. Accepted.
Bore, *v.t*. (બોર) આપ્યો. बोअर–आलें. gave.

Rich, *adj*. (રિચ) ભરપુર. रिच्–भरपूर. plentiful.
Harvest, *n*. (હારવેસ્ટ) પાક. हार्वेस्ट्--पीक. Crop
Ears of corn, *n*. (ઇયરઝ) કણુશલાં. कणसें. spikes of corn.
Previous, *adj*. (પ્રિવ્યસ) આગલા. प्रीव्हिअस्–पूर्वीचें, मागील. Preceding.

(૧) ઘણા વર્ષની વાત ઉપર હિંદુસ્તાનમાં, એક માણુસે એક પૈસાની રકમ બચાવી, અને જમીનનો એક ટુકડો ખરીદયો. તે પછી થોડે વખતે જ્યારે તે જમીન ખેડતો હતો, ત્યારે જમીનમાં દટાયલો સોના અને ઝવાહીરનો એક મોટો ઢગલો તેને મળ્યો. (૨) જ્યારે તેને તે મળ્યો ત્યારે કોઇ નજદીક હતું, અને તે સઘળું તે પોતે રાખતે. સોના અને ઝવાહીરોનો આવો મોટો ઢગલો તેને એક તવંગર માણસ બનાવતે; પણ તેણે પૈસાદાર થવાનો વિચાર કીધો નહિ; તેણે પ્રમાણીક થવાનો વિચાર કીધો. (૩) જોકે તેણે તે ખેતર ખરીદયું હતું અને તેને માટે વાજબી કિમત આપી હતી, તોપણ તેણે આ દોલત ખરીદી નહોતી. તેણે તે સાથે એકઠું કીધું, અને જે માણસ કનેથી તેણે તે જમીન ખરીદી હતી, તે માણસ આગળ તે લઇ ગયો. (૪) તેણે કહ્યું, "જુઓ, જે ખેતર મેં તારી કનેથી ખરીદયું, તેમાંથી આ સઘળું સોનું અને આ ઝવાહીરો મને મળ્યાં છે. મારા મિત્ર, તે લેઓ; તે તમારાં છે." (૫) તે બીજો બોલ્યો, "મારૂં નહિ, નહિ, તે તમારૂં છે. મેં તમને આખું ખેતર તેમાં જે સઘળું હતું, તે સાથે વેચ્યું. તે મારૂં નથી. હું તે લઇ શકતો નથી." તે પણ પ્રમાણીક માણસ હતો. (૬) લાંબો વખત સુધી દરેકે બીજાને નમી જવાની ફરજ પાડવાને સખત કોશીશ કીધી. પણ બેઉ વાજબી કરવામાં મક્કમ હતા. એમાંના એકે પણ બીજા થી તે દોલત લેવા માગી નહિ, અથવા જે પોતાને લગતું ન હતું, એમ તે ધારતા હતા, તેને હાથ લગાડયો નહિ. (૭) સઘળા લોકોએ આ સાંભળ્યું, અને તેઓની તેઓનાં પ્રમાણીક પણાને માટે વખાણ કીધી; પણ કોઇ કહી શકયું નહિ કે દોલત કોણુને મળવી જોઇએ. (૮) આખરે એમાંના કોણુને તે મળવું જોઇએ, તે કહેવાને રાજાને કહેવામાં આવ્યું. તેણે કહ્યું કે તેઓની વચ્ચ તે નકી કરી શકતો નથી, પણ તે ખુલ્લું છે કે તેઓ બેઉ ભલા માણુસો છે. (૯) ત્યારપછી તેણે પુછયું કે તેઓને કાંઇ છોકરાં છે કે, અને તેને જણાવવામાં આવ્યું કે એકને એક દીકરો હતો, અને બીજાને એક દીકરી હતી. (૧૦) તે રાજાએ કહ્યું "અરે, તે તદ્દન બરાબર છે. સૌથી સરસ યુકિત તે થશે કે એક ભલા માણુસના દીકરાએ બીજાની દીકરી સાથે પરણવું જોઇએ, અને તે સોનું અને ઝવાહીર તે જુવાન લોકને આપવું જોઇએ. (૧૧) આ યુકિત કબુલ રાખવામાં આવી, અને એવું કહેવામાં આવે છે કે તે વરસ તે ખેતરમાં એક ભરપુર પાક થયો, અને અનાજનાં કણુસલાં કોઇબી આગલાં વરસના કરતાં વધારે મોટા હતાં.

The End.

EXPLANATION OF THE ABBREVIATIONS USED IN THE BOOK.

આ ચોપડીમાં ટુંકમાં જણાવેલા શબ્દની સમજ.

adj. stands for adjective, (ઍડજેક્ટિવ) વિશેષણ. विशेषण.
ad. ,, adverb, (ઍડવર્બ) ક્રિયા વિશેષણ અવ્યય. क्रियाविशेषण.
com.p.p. ,, compound perfect participle, (કમ્પાઉન્ડ પરફેક્ટ પાર્ટિસિપ્લ) સંયુક્ત ભૂત કૃદંત. संयुक्त भूत कृदंत.
conj. ,, conjunction, (કન્જંકશન) ઉભયાન્વયી અવ્યય. उभयान्वयी अव्यय.
ger. ,, gerund, (જેરન્ડ) કૃદંત. कृदंत.
inf. ,, infinitive, (ઇનફિનિટિવ) સામાન્ય કૃદંત. सामान्य कृदंत. [अव्यय.
interj. ,, interjection, (ઇંટરજંકશન) કેવળ પ્રયોગી અવ્યય. केवलप्रयोगी
n. ,, noun, (નાઉન) નામ. नाम.
p. a. ,, participial adjective, કૃદંત વિશેષણ. कृदंती विशेषण.
p. p. ,, participle perfect, ભૂત કૃદંત. भूतकाल वाचक क्रियाविशेषण.
p. pr. ,, participle present, વર્તમાન કૃદંત. वर्तमान कालवाचक.
prep. ,, preposition, (પ્રેપોઝિશન) શબ્દયોગી અવ્યય. शब्दयोगी अव्यय.
pron. ,, pronoun, (પ્રોનાઉન) સર્વનામ. सर्वनाम.
v. ,, verb, (વર્બ) ક્રિયાપદ. क्रियापद.
v. i. ,, verb intransitive, અકર્મક ક્રિયાપદ. अकर्मक क्रियापद.
v. n. ,, verbal noun, (વર્બલ નાઉન) કૃદંત નામ. धातुसाधित नाम.
v. t. ,, verb transitive, સકર્મક ક્રિયાપદ. सकर्मक क्रियापद.
v.t.p. ,, verb transitive passive, સકર્મક ક્રિયાપદ શક્યભેદ. शक्यभेदा सकर्मक क्रियापद.

Printed at Jagadishwar Press, Bombay

નાનાભાઈ રૂસ્તમજી કરાણી.

પુસ્તકો વેચનાર, પ્રગટ કરનાર—૩૩ ધોબીતલાવ, મુંબઇ.

અમારા પ્રગટ કીધેલાં નીચલાં મીનીંગો અમારે ત્યાંથી લેવાથી અતીઘણે ર
ભાવે મળશે:—ધી કિંગ રીડર્સના નં. ૧ લા ના આખી બુકના મીનીંગ—ગુ
રાતી અને મરાઠી મીનીંગો અને વ્યાકરણની સમજન તથા આખી બુકના ગુ
રાતી તરજુમા સાથે કંમ્પલીટ. કીંમત આંઠ આના. ધી કિંગ રીડર્સના નં. ૨ જ
આખી બુકના મીનીંગ—ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો અને ઇંગ્રેજીમાં અઘર વડ
વ્યાકરણની સમજન તથા આખી બુકના ગુજરાતી તરજુમાં સાથે—કંમ્પલીટ નો
કીંમત બાર આના. ધી કિંગ રીડર્સના નં. ૩ જા ના આખી બુકના મીની
ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગો તથા ઇંગ્રેજીમાં અઘર વડંઝ, લૅટિન રૂટસ વ્યાકરણ
સમજન તથા ગુજરાતી તરજુમાં સાથે કંમ્પલીટ નોટસ કીંમત રૂપીઓ એક.
કીંગ રીડર્સના નં૦ ૪ થા ના આખી બુકના મીનીંગ ગુજરાથી અને મરાઠી મીની
અને ઇંગ્રેજીમાં અઘર વડંઝ, લૅટીન રૂટસ તથા ગુજરાથી તરજુમા સાથે.
રૂ૦ ૧ ધી કિંગ પ્રાઇમરના અર્થ, તરજુમા સાથે; કીં૦ ચાર આના.
રૉયલ પ્રાઇમર, ભાગ ૧ લા તથા ભાગ ૨ જાના મીનીંગ—તરજુમા સાથના
કીં૦ ચાર આના. નેલસન્સ ઇનડીયન રીડર્સ નં૦ ૧ લાના મીનીંગ વ્યાકરણની
સમજન તથા તરજુમા સાથના, કીં૦ ॥- નેલસન્સ ઇનડીયન રીડસ નં૦ ૨ જાના
મીનીંગ, વ્યાકરણની સમજન તથા તરજુમા સાથના કી. ⟌॥ નેલસન્સ ઇનડીયન
રીડર્સ નં૦ ૩ જાના મીનીંગ, અઘર વડંઝ તથા લૅટીન રૂટસ, વ્યાકરણની સમ-
જન તથા તરજુમા સાથના કીં૦ રૂ. ૧ હિંદુસ્તાનનો નવો ઇતિહાસ, મી. દારૂ-
વાલા તથા માસ્તર કૃત. કીં૦ ।=. શાળોપયોગી કોષ્ટક. કીં૦)—બાલરની અંક-
ગણીત, કી. ≡॥ ન્યુ રૉયલ રીડર્સ, નં૦ ૧ લાના મીનીંગ તરજુમા સાથના,
કીં૦ ।= ન્યુ રૉયલ રીડસ નં૦ ૨ જાના મીનીંગ—તરજુમા સાથના, કીં૦ ।- ન્યુ
રૉયલ રીડર્સ નં૦ ૩ જાના મીનીંગ—અઘર વડંઝ, લૅટીન રૂટસ તથા તરજુમા
સાથના, કીં. ૦॥- ન્યુ રૉયલ રીડર્સ, નં૦ ૪ થાના મીનીંગ—ગુજરાતી અને
મરાઠી મીનીંગો તથા અઘર વડંઝ, લૅટીન રૂટસ સાથે—તરજુમા સાથના કીં૦ રૂ. ૧.
ન્યુ રૉયલ રીડસ, નં૦ ૫ માનાં આખીબુકના મીનીંગ, અઘર વર્ડઝ, લૅટીન રૂટસ
સાથે રૂ. ૧ રૉયલ સ્કુલ પ્રાઇમરના મીનીંગ—તરજુમા સાથના, કીં૦ ।- રૉયલ ઇન્ફન્ટ
રીડરના મીનીંગ—તરજુમા સાથના, કીં૦ ।= લૅમ્બ્સ તેલ્સફ્રૉમ શેક્સપીયરની
નોટ, ગુજરાતી અને મરાઠી મીનીંગ સાથે, કમ્પલીટ—જે. એચ. બારીઆ કૃત,
કીંમત રૂપીઓ સવા. લેડી ઑફ ધી લેકના પમાર્કેન્ટોની નોટ, ગુજરાતી અને
મરાઠી મીનીંગ તથા પેરાફ્રેજ સાથે—જે. એચ. બારીઆ કૃત, કીં૦ ।= હેકાયતે
લતીફની ગલોસરી—નવરોજી આદરજી તાતા કૃત, કીં૦ દસ આના હેકાયતે લતી-
ફનું ઇંગ્રેજી ટ્રાન્સલેશન, કીં૦ ⟌. વિદ્યાર્થીઓના ફાયદા માટે, અમે અમારા
છાપેલાં બધા મીનીંગો ઘણીજ સસ્તી કીંમતે આપવાં માંડ્યાં છે. માટે અમારે
ત્યાંથી લેવાથી અતિ ઘણો ફાયદો થશે. એક વખત મંગાવી ખાતરી કરો.